

INARIN KUNTA

**TALOUSARVIO VUODELLE 2022 SEKÄ
TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA
VUOSILLE 2022 – 2024**

**Valtuusto 9.12.2021 § 78
Dnro 190/02.02.00.00/2021**

Sisällys

Sisällys	2
1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
2. TALOUSARVION RAKENNE.....	5
2.1 Talousarvion suunnitelmaperusteet	5
2.1.1 Talousarvion laadinnan lähtökohdat	5
2.1.2 Kuntastrategia.....	5
2.1.3 Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019 – 2025 osana toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmaa	6
2.1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	9
2.1.5 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	10
2.1.6 Konserniohjaus.....	10
2.2 Yleinen taloudellinen kehitys.....	14
2.2.1 Kuntatalous	14
2.2.2 Toimintaympäristön kehitys	16
2.2.3 Työvoima, työllisyys.....	16
2.2.4 Väestörakenteen kehitys.....	18
2.3. Talousarvion sitovuus	20
3. KÄYTTÖTALOUSOSA	23
3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)	25
3.2 Kunnanhallitus	26
3.2.1 Yritys- ja kehittämisspalvelut	30
3.3 Kehittämisen ja yhteistyöhankkeet.....	33
3.4 Eläkemenot.....	34
3.5 Sosiaali- ja terveystalokunta	35
3.5.1 Avohoito	39
3.5.2 Laitoshoito ja asumispalvelut.....	41
3.5.3 Lääkäritoiminta.....	44
3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva.....	46
3.5.5 Suun terveydenhuolto	48
3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi	50
3.6 Erikoissairaanhoido.....	52
3.7 Sivistyslautakunta	54
3.7.1 Varhaiskasvatus	57

3.7.2 Esi- ja perustusopetus	62
3.7.3 Lukiokoulutus	64
3.7.4 Kansalaisopisto	67
3.7.5 Kirjasto	68
3.7.6 Kulttuuri	71
3.7.7 Vapaa-aikatoimi	74
3.7.7.1 Liikuntapalvelut.....	74
3.7.7.2 Nuorisotyö.....	77
3.8 Tekninen lautakunta	79
3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu	82
3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen.....	84
3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta.....	87
3.8.4 Pelastuslaitos.....	88
3.9. Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa	89
3.9.1 Kalatalouden kehittämisrahasto.....	89
3.9.2 Ruokapalvelu liikelaitos.....	92
3.9.3 Tilapalvelu liikelaitos.....	96
3.9.4 Saariselän kehittämisrahasto.....	98
4. TULOSLASKELMAOSA	100
4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit.....	100
4.2 Valtionosuudet	101
4.3 Poistot.....	102
5. INVESTOINTIOSA	104
6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA.....	120
7. HENKILÖSTÖOHJELMA	123

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuoteen 2022 ollaan siirtymässä kohtuullisen optimistisissa tunnelmissa. Koronapandemia tulee varmasti olemaan pitkään läsnä arjessa, mutta rokotuskattavuuden edistyminen on osaltaan vähentämässä huolia tulevasta kehityksestä. Inarin kunnan osalta erittäin suuri merkitys on kuitenkin luonnollisesti myös rokotuskattavuuden edistyminen maailmalla keskeisillä markkina-alueillamme. Valtion voimakkaat taloudelliset tukitoimenpiteet pelastivat kunnat rahoituskriisiltä pandemian vaikeimman ajan osalta. Inarin kunnan taloudellinen kehitys on ollut koko pandemian ajan varsin vakaata ja myös tulevat vuodet näyttävät kohtuullisen vakaille. Merkittäviä leikkauspaineita saattaa kuitenkin kohdentua lähitulevaisuudessa erityisesti kuntien valtionosuuksiin. Verotulokehitys jatkunee kohtuullisen stabiilina, mikäli aluetalous pääsee käynnistymään täysimääräisesti.

Inarin kunnan osalta verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2022 n. 30 Me ja valtionosuuksia 27,7Me. Toimintakulujen (ml. sisäiset) odotetaan kasvavan n. 2,2 %. Tilikauden tulos 2022 ennakoidaan koko kunnan osalta noin 527te alijäämäiseksi. Alijäämä selittyy talousarviossa olevien 1,55 Me euron laskennallisten alaskirjausten myötä, jotka kohdistuvat Inarin nykyisiin koulurakennuksiin. Alaskirjauksilla varaudutaan uuden koulun rakentamiseen vanhojen rakennusten tilalle. Suunnitteluvuosina 2023-2024 on edessä suuri muutos sosiaali- ja terveydenhuollon siirtymässä hyvinvointialueiden vastuulle. Taloussuunnittelu sisältää näiden vuosien osalta vielä jonkin verran epävarmuutta, mutta tulos on nykyisten laskelmien perusteella asettumassa n. 574te ylijäämäiseksi vuonna 2023 ja 456te vuonna 2024. Nettoinvestointeja on suunnitteilla vuosille 2022 3,9Me ja vuosille 2023-2024 keskimäärin 2,3Me. Rahoituksen osalta taloussuunnitelma pitää sisällään lainanottoa ensi vuodelle 3Me. Nettona pitkäaikaiset lainat lisääntyvät 1,4 Me. Mikäli uuden koulun rakentaminen Inariin hyväksytään kiinteistöleasing -mallilla, tulevat myös kunnan leasing-vastuut merkittävästi lisääntymään taloussuunnitelmakauden lopulla. Yleisesti tulevien vuosien suurimmat investoinnit kohdistuvat kouluihin, varhaiskasvatukseen sekä erilaisiin näihin toimintoihin liittyviin kalustamisiin. Vuonna 2024 ohjelmassa on myös kunnantalon remontti. Sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöihin kohdistuvat investoinnit on tarkoitus pitää toistaiseksi matalina, sillä omaisuuden vuokraamisen järjestelyistä ei ole vielä saatavilla tietoa siirtymäajan jälkeiseltä osalta.

Taloussuunnittelussa suurimmat epävarmuustekijät ovat edelleen matkailun käynnistyminen täysimääräisesti alueella sekä tuleva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon suhde. Inarin aluetalous näyttää kuitenkin alkavan toipua lujaa vauhtia koronapandemiasta ja mm. väkiluku on ollut voimakkaassa kasvussa (syyskuu 2021 ennakkoväkiluku 6963). Haasteena tulee lähivuosina jälleen olemaan kunnan asuntotilanne sekä osaavan työvoiman saatavuus. Erittäin tärkeää kokonaistalouden kehityksen näkökulmasta on myös matkailuun liittyvien investointien käynnistyminen pitkän taukojakson jälkeen.

Uudenlaisten kuntien aika on koittamassa taloussuunnittelukaudella vuonna 2023. Inarin kunnan pitkään suotuisasti kehittynyt talous antaa hyvät lähtökohdat tähän siirtymään.

Yhteenvedona tilanteesta voidaankin todeta, että Inarin kunta siirtyy kohtuullisen hyvästä asemasta kohti suurta hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä aikaa. Vaikka epävarmuustekijöitä taloudellisen kehityksen näkökulmasta on runsaasti, kuntakentän kokonaisuus arvioiden inarilaiset lähtökohdat kohdata muutoksia ovat varsin hyvällä tasolla.

Toni K. Laine

kunnanjohtaja

2. TALOUSARVION RAKENNE

2.1 Talousarvion suunnitelmaperusteet

Talouden suunnittelun lähtökohtana on voimassa oleva kuntastrategia, kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoidut talouden kehitysnäkymät, väestöennusteet sekä muut toimintaympäristön mahdolliset muutokset. Talouden ja toiminnan suunnittelussa tulee lisäksi huomioida voimassa oleva Inarin kunnan elinvoimaohjelma sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelman ja rahoituksen näkökulmista. Talousarviossa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen niin, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukauden aikana. Talousarvion laadinnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin näkökulmaa talouden vastuissa ja velvoitteissa sekä toiminnan ja talouden tavoitteissa.

Talousarvion käyttötalousosa on jaettu budjetti- ja kohderahoitteisiin tehtäviin. Budjettirahoitteiset tehtävät (peruskunta) ovat rahoitettu ensisijaisesti verorahoituksella eli verotuloilla ja valtionosuuksilla. Kohderahoitteiset tehtävät (liikelaitokset ja taseyksiköt) rahoitetaan pääasiassa tulorahoituksella.

2.1.1 Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kunnanhallitus antoi kokouksessaan 21.6.2021 vuoden 2022 talousarvion sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2023 – 2024 laadintaohjeet, joiden mukaan taloussuunnittelun lähtökohtana ovat 19 %:n tuloveroprosentti sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Kunnanhallitus päätti, että taloussuunnittelukehys vuodelle 2022 on kuluvaan vuoden toteutuma-arviot, lisättynä indeksikorotukset palkkoihin ja hankintoihin sekä erikseen perustellut toiminnalliset muutokset. Taloussuunnittelun lähtökohtana tulee olla talouden tasapaino. Lisäksi tavoitteena tulee olla kantokykyinen talous, joka pystyy kantamaan palvelukiinteistöjen investointikuorman (mm. koulut, päiväkodit) lähitulevaisuudessa. Taloussuunnittelussa on huomioitu tuleva hyvinvointialueuudistus. Talousarvio on suunniteltu vuosien 2023 ja 2024 osalta ilman sosiaali- ja terveystoimea sekä pelastustoimea.

Verotulojen ja valtionosuuksien arvioinneissa on käytetty Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön ennusteita. Vuoden 2022 tilikauden tulos koko kunnan osalta on alijäämäinen n. 0,5 milj. euroa. Suunnitteluvuodet 2023 ja 2024 näyttäytyvät tässä vaiheessa keskimäärin 0,5 milj. euroa ylijäämäiseltä.

Valtuustolle esiteltiin 23.9.2021 talousarvion suunnittelutilannetta, minkä jälkeen valtuusto kävi lähetekeskustelun vuosien 2022 – 2024 talous- ja toimintasuunnitelman perusteista ja sisällöstä.

2.1.2 Kuntastrategia

Kuntalain mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee huomioida kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskevat palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstö-

politiikka, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Valtuusto on hyväksynyt 12.12.2019 Inarin päivitetyn kuntastrategian.

Kuntalaiset, alueen yhteisöt, luottamushenkilöt ja kunnan henkilöstö ovat luoneet yhdessä näkemyksen Inarin kunnan tulevaisuudesta ja tulevista tekemisen painopisteistä – Arktisen Inarin strategia 2030. Strategia ei ole ai-noastaan suunnitelma, vaan se on tavoitteellista yhdessä tekemistä.

Kuntastrategian keskeiset painopisteet ovat inarilainen toimintatapa, arktinen luonto, voimakas identiteetti ja yhteisö sekä ainutlaatuinen kulttuuri.

2.1.3 Inarin kunnan elinvoimaohjelma 2019 – 2025 osana toimialojen talous- ja toimintasuunnitelmaa

Kunnanhallitus:

Kunnan yritys- ja kehittämispalvelut ovat osa kunnanhallituksen alaista hallinto-osastoa. Yritys- ja kehittämispalvelut toteuttaa kunnan elinvoimaohjelman painopistealueita, joita ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari.

Kunnanhallitus edistää toiminnallaan myös elinvoimaohjelman painopisteitä: yritysten toimintaedellytysten edistäminen, fyysisen ja digitaalisen saavutettavuuden kehittäminen ja sijainnista etua ja elinvoimaa.

Inarin kunnan viestinnässä tuodaan esiin elinvoimaohjelman tavoitteita aktiivisesti. Arktisuus, saavutettavuus ja yrittäjämysteisyys näkyvät viestinnässä ja kuntamarkkinoinnissa visuaalisesti, teksteinä sekä toimenpiteinä. Paikallisesta elinvoimasta viestiminen on kunnan tehtävä ja se vahvistaa paikallisten ylpeyttä Inarista ja sen arktisista erityispiirteistä. Digitaalisuus huomioidaan sähköisen asioinnin sekä etäkokous- ja koulutusmahdollisuuksien kehittämisessä. Turvallisuusviestintä ja yhteistyö viranomaisten ja järjestöjen kanssa on hallinnon keskeinen tehtävä. Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistaminen mm. budjetointiin ja hyvinvoinnin edistämistyöhön kuuluu hallinnon koordinoimiin tehtäviin.

Inarin kunta on saanut valtionavustusta Kirakkajoen kunnostamisen ja luonnonuoman palauttamismahdollisuuksien selvittämiseen kalatalousvaikutuksineen. Kalatalouden kehittämisrahaston investointiohjelman mukaan Veskonien kalahallia laajennetaan vuonna 2022, mikäli siihen saadaan avustusta. Laajennuksella edistetään paikallisen kalan käyttöä ja jalostamista alueella.

Kunnan hyvinvointikoordinaattorin yhtenä tehtävänä on järjestöyhteistyö ja sen kehittäminen. Muun muassa kyläyhdistykset ovat tärkeä yhteistyötaho, ja tavoitteena on edistää kylien kehittämistä esimerkiksi Leader-rahoituksen turvin.

Yritys- ja kehittämispalvelut on käsitellyt elinvoimaohjelman toteuttamista omalta osaltaan kohdassa 3.2.1.

Sosiaali- ja terveyslautakunta:

Inarin kunnan elinvoimaohjelman toteuttamisessa sosiaali- ja terveyslautakunnan keskeinen vastuu on huolehtia riittävien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja alueellisesta saatavuudesta 31.12.2022 saakka. Matkailu ja muut kehittyvät liiketoiminnot edellyttävät tekijöilleen myös tehokkaat ja hyvälaatuiset julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Sosiaali- ja terveysosasto pyrkii osaltaan vaikuttamaan käynnissä olevaan Hyvinvointialueen valmisteluun siten, että asia huomioidaan myös tulevan Lapin Hyvinvointialueen toiminnassa.

Matkailijoille suunnattavien palvelujen osalta tehdään vuoden 2022 aikana yhteistyötä myös alueellisen yksityisen toimijan kanssa.

Palvelujen tuottaminen vaatii henkilöstöresursseja. Sosiaali- ja terveysosasto on esittänyt vuodelle 2022 joitakin toiminnallisia muutoksia, joilla pyritään parantamaan henkilöstön saatavuutta.

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunnan toimialue on monen haasteen paineessa. Nopeasti muuttuva lainsäädäntö haastaa meitä niin työvoiman saatavuuden kuin palveluiden järjestämisen osalta. Reagointi vaatii uusia rekrytointeja ulkopuolisten vaateiden muuttuessa ja osaavan väen eläköityessä.

Inari tulee saada näkymään ulkopuolelle houkuttavana asuinpaikkana, joka samalla tuo meille työvoimaa ja helpottaa rekrytointitilannetta. Inarin merkitys sivistyskuntana Suomen kuntien joukossa saa uuden merkityksen, kun osoitamme muille, millainen on moderni oppimisympäristö ja kuinka siellä toimitaan.

Tähän päästään sillä, että koulutamme henkilöstön toimimaan ajanmukaisen pedagogiikan mukaisesti ja luomme sille hyvät puitteet niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa kuin vapaan sivistystoimen osallakin. Tässä meitä edesauttavat investoinnit, jotka tehdään näkyviksi. Samaan aikaan kehitämme edelleen henkilöstön osaamista ja toimintakulttuuria niin vanhoissa kuin uusissakin tiloissa.

Aktiivinen yhteistyö alueen toimijoiden ja yritysten kanssa lisäävät tietoisuutta oman alueen vahvuuksista ja mahdollisuuksista. Tarkoituksena perusopetuksessa ja lukiossa on saada koulutettua vahvan minäkuvan omaavia inarilaisia nuoria, olivatpa he jatkossa täällä kotiseudullaan tai muualla.

Hyvät vapaa-ajan palvelut lisäävät alueen houkuttelevuutta. Niiden osalta tärkeitä tekijöitä ovat helppo löydettävyys ja hyvä saavutettavuus.

Tekninen lautakunta:

Tarpeita vastaavat tontit ja joustavat tilaratkaisut/yhteistyön selkiyttäminen ja koordinointi

Maankäyttö- ja rakennusluvista on siirrytty nettipohjaiseen hakuprosessiin (Lupapiste.fi).

Maankäytön suunnittelulla tuotetaan tontteja erilaisiin käyttötarkoituksiin. Konsernin sisäistä tiedonsiirtoa kehitetään ja parannetaan.

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä:

Teknisellä osastolla ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa, mutta sisäisenä toimintamallina on, että pienet hankinnat kilpailutetaan suoraan alueella toimivilta yrityksiltä ja laajemmat hankinnat kilpailutetaan Hilmassa ja uutena portaalina Cludiassa. Kilpailutuksesta pyritään tiedottamaan alueella toimivia yrittäjiä.

Toimivat ja turvalliset yhteydet/ Turvallisen tie ja reittiverkoston rakentaminen: Katuverkoston saneeraamista jatketaan, Virkistysreittien saneeraus ja pohjustus miellyttävän liikuntakokemuksen mahdollistamiseksi.

Ruokapalvelu liikelaitos:

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä

Ruokapalvelu liikelaitoksella ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa. Elintarvikesopimuksissa tukeudutaan Lapin sairaanhoitopiirin hankintarenkaaseen. Sopimuksen ulkopuolelle on jätetty tuore leipä, peruna, kasvikset, tuore kala ja poro, nämä hankinnat voidaan esim. kilpailuttaa suoraan alueella toimivilta yrityksiltä. Hankinnat, jotka liikelaitos kilpailuttaa, kilpailutus tehdään Cludia-portaalissa. Kilpailutuksista pyritään tiedottamaan alueella toimivia yrittäjiä.

Ruokapalvelu liikelaitokseen tehdään hankintastrategia.

Ruokapalvelu liikelaitos pyrkii edistämään lähiruuan käyttöä hyödyntämällä lähiruoka –hankkeesta saatua toimintamallia. Hankkeen tavoitteena oli luoda lähiruuan edistämistä tukeva toimintamalli julkisiin ruokapalveluihin vähähiilisyyss, aluetalous ja pk-yrittäjyys huomioiden.

Kestävät liikenne- ja liikkumispalvelut/Digitaalisen liikkumisen palvelualustan ja mobiilipalveluiden kehittäminen.

Ruokapalvelu liikelaitoksen tehtäväkohtaisena tavoitteena on edistää alueellista yhteistoimintaa.

Luonnon ja kulttuurin omalaatuisuus/ Paikallisten luonnontuotteiden saaminen markkinoille.

Ruokapalvelu liikelaitos pyrkii käynnistämään toimenpiteitä aiemmin tehdyn ” Arktiset luonnonvarat, luonnonvarojen kehittämisohjelma Inarin kunnassa 2017 – 2021 ” –julkaisun pohjalta.

Luonnon ja kulttuurin omalaatuisuus/ Paikallisuuden, arktisuuden ja erityispiirteiden hyödyntäminen matkailussa.

Ruokapalvelu liikelaitos pyrkii suosimaan lähiruokaa hiilijalanjäljen pienentäjänä.

Tilapalvelu liikelaitos

Sujuvat ja tehokkaat neuvonta- ja kasvupalvelut/Hankinnat paikallisen elinvoiman edistäjänä:

Tilapalvelu liikelaitoksella ei ole erillistä hyväksyttyä hankintastrategiaa, mutta sisäisenä toimintamallina on, että pienet hankinnat hankitaan suoraan tai kilpailutetaan alueella toimivilta yrityksiltä. Suuremmat hankinnat, jotka liikelaitos kilpailuttaa tehdään Cludia-portaalissa. Kilpailutuksesta tiedotetaan alueella toimivia yrittäjiä.

2.1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Terveydenhuoltolaki (1326/2010) 12 § velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet ja määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma on kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Se on tärkeä osa kunnan vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa tunnistettujen tarpeiden ja niistä johdettujen hyvinvointitavoitteiden tulee ohjata kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa esitetyt hyvinvointi- ja turvallisuusindikaattorit liitetään muuhun tietoon kunnan toimintaympäristöstä, ja tietoa hyödynnetään toimialojen talouden ja toiminnan suunnittelussa. Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma auttaa tiivistämään eri alojen asiantuntijoiden näkemykset ja yhteiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi.

Onnistunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö edellyttää, että työtä ohjaavat selkeät rakenteet. Inarin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyö rakentuu hyvinvointi- ja turvallisuuskertomustyön ympärille. Valtuustolle valmistellaan kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma, jossa asetetaan käytettävissä olevaan tietoon perustuen koko valtuustokauden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet sekä niitä tukevat toimenpiteet. Valtuustokausittaisen hyvinvointi- ja turvallisuus-suunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä päivitetään vuosittain osana hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen vuosiraporttia. Se valmistellaan vuosittain samanaikaisesti tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen kanssa. Vuosiraporttia hyödynnetään toimialojen seuraavan vuoden talouden ja toiminnan suunnittelussa. Näin hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus- ja suunnitelma tukee kunnan päätöksentekoa, auttaa priorisoimaan toimintaa ja varmistaa toiminnan resurssit. Se liittyy strategisen hyvinvointijohtamisen kiinteästi eri toimialojen käytännön työhön.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä koordinoi hyvinvointikoordinaattori. Hyvinvointikoordinaattorin tehtävinä on mm. hyvinvoinnin ja terveyden suunnitelmallinen edistäminen, yhteistyön koordinointi eri toimialojen ja järjestöjen kanssa, osallisuuden edistäminen ja hyvinvointikertomuksen laadinta. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tukee poikkihallinnollinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja. Työryhmään on nimetty hallintojohtaja, sosiaali- ja terveystieteiden johtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö, talouspäällikkö ja hyvinvointikoordinaattori.

Valtuustokauden 2021–2025 laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus ja -suunnitelma valmistellaan kahdessa osassa. Ensimmäinen osa on laaja hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuosilta 2017–2020. Se sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvoinnin tilaan sekä valtuustokauden 2017–2020 tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseen. Ensimmäinen osa hyväksyttiin valtuustossa 17.6.2021 § 25. Toinen osa on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2022–2025. Siinä määritellään valtuustokauden 2021–2025 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueet, tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelu on aloitettu syksyllä 2021, ja se tulee valtuuston käsiteltäväksi alkuvuodesta 2022.

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu talousarviossa lautakuntien alle. Asetetut toimenpiteet pohjautuvat laajassa hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa

tunnistettuihin inarilaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta koskeviin haasteisiin sekä toimialojen ajantasaiseen tietoon kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuoden 2022 aikana. Toteutuma raportoidaan valtuustolle vuonna 2023 valmisteltavassa hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa.

2.1.5 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäinen valvonta on kunnan toiminnan omaa valvontaa. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää Inarin kunnan ja tytäryhteisöjen toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan tavoitteena on myös erehdyksen, virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja toteaminen sekä kunnan varojen huolellisen hoidon turvaaminen. Jatkuvalla valvonnalla pyritään varmistamaan muun muassa talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä johdolle oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Lisäksi tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (Kuntal 123 §). Kunnanvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanhallitus puolestaan hyväksyy ohjeet ja vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Ohjeet ovat tulleet voimaan 26.9.2017.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla suunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti tunnistamalla mahdolliset riskit. Johdon ja esimiesten tulee varmistua valvonnan toimivuudesta ja riittävyydestä osana päivittäistä johtamista.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosaluiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön tulosaluellaan sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Raportointi tehdään vuosittain – viimeistään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Nopeita toimenpiteitä vaativat asiat raportoidaan välittömästi kunnan johdolle. (Inarin kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, kohta 3.4.)

2.1.6 Konserniohjaus

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntakonsernin taloutta tulee suunnitella ja hoitaa kestävästi ja kokonaisvaltaisesti. Tätä varten tytäryhteisöjen tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla. Inarin kunnan omistajapolitiikan pitkän aikavälin tarkastelu ja kytkeytyminen kuntakonserniin hoidetaan tavoitteenasetteluna talousarvio- ja toimintasuunnitelmassa tuleville suunnitteluvuosille. Suunnitelmassa asetetut tavoitteet kunnanhallitus toimeenpanee antaessaan toimivaltuudet yhtiökokousedustajalle vuosittaiseen yhtiökokoukseen.

Kuntalain mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.

Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Kuntalain säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohtosta tulivat voimaan 1.6.2017.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Valtuuston tulee asettaa määräysvallassa oleville yhteisöilleen (yhtiöt, säätiöt) toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta.

Inarin kunnan konserniohjeet, sisältäen edellä esitetyt seikat, ovat tulleet voimaan 26.4.2018. Konserniohjetta tullaan päivittämään suunnittelukauden aikana.

Valtuusto määrittelee määräysvallassaan oleville yhteisöille (yhtiöt, säätiöt) seuraavat sitovat tavoitteet ja toimintaperiaatteet:

1. Inarin kunnan omistamien yhteisöjen toiminnan tulee olla vakiintuneessa vaiheessa kannattavaa, mikä merkitsee tehokasta ja kilpailukykyistä toimintaa.
2. Toimiva johto ja lakien mukaiset toimielimet vastaavat yhteisöjen tuloksesta sekä tekevät toimintaa koskevat päätökset.
3. Konserniyhteisöjen henkilöstöpolitiikassa tulee noudattaa 1.1.2019 voimaantulleita (muutos 4.2.2019; henkilöstöedut) Inarin kuntakonsernin henkilöstöperiaatteita ja -ohjeita.
4. Konserniyhteisöjen varsinaiseen toimintaan kuulumattomat (yhtiöjärjestyksen toimialan ylittävät) tai siihen vain epäsuorasti liittyvät toimenpiteet ja investoinnit sekä niiden rahoitus eivät ole mahdollisia.
5. Konserniyhteisöjen tulee toimia vastuullisesti niin taloudellisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin ja vastata näiltä osin paikallisesti asiakkaiden ja kuntalaisten vaatimuksiin, erityisesti kannattavuutensa, tuottavuutensa ja kilpailukykyä aktiivisella tiedottamisella perustellen.
6. Lähtökohtana on, että konserniyhtiöihin sidotulle kunnan omaisuudelle saadaan kohtuullinen tuotto, joka otetaan huomioon osinkotavoitetta määriteltäessä.

Toiminta- ja yhtiörakenteita tullaan edelleen tarkastelemaan suunnittelukauden aikana.

2.1.7 Kunnan yhteisöjen erityistavoitteet vuosina 2022 – 2024

Omistajataavoitteet tässä ovat tällä hetkellä voimassa olevat tavoitteet. Tavoitteet päivitetään keväällä 2022.

Inergia Oy (konserni)

1. Inergia – konsernin tavoitteena on 17 %:n liikevoitto ja tuloutus 60 % (noin 800 000 €) tilikauden tuloksesta.
2. Lämmön, sähkön ja veden hintataso pidetään mahdollisimman alhaisena tulostavoitteesta tinkimättä.
3. Kohti odotusten ja tavoitteiden tasapainoa: Kyky investoida, maksaa omistajalle tuottoa ja selvitä kustannuksista.

Omistajataavoitteet:

-Yhtiön tuloutuksen taso omistajalle on vuosittain noin miljoona euroa.

- Konsernijaoston yhtiölle asettama ympäristötavoite saattaa Kirakan vesivoimalaitoksen kalaporras toimivaksi, on vanhentunut. KH on käsitellyt luonnonuoman palauttamishanketta 4.11.2019 ja ohjeistanut yhtiötä tukemaan sitä.

-Yhtiön ja sen tytäryhtiöiden sähkön siirron, veden ja lämmön hintataso pysyy pääsääntöisesti kohtuullisella valtakunnallisella keskitasolla.

Kalotin oppimiskeskus –säätio

1. Kalotin oppimiskeskus-säätio puretaan ja olemassa oleva varallisuus siirretään Inarin kunnalle ja
2. jatkaa omistamansa kiinteistön myyntiä.

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

1. Yhtiön taloutta pyritään kehittämään niin, että koronan aiheuttamat taloudelliset vahingot jäisivät mahdollisimman pieniksi.
2. Yhtiö kasvattaa toimintaansa edellisiin vuosiin verrattuna, mihin liittyy päärakennuksen sisäremontti vuosina 2023 – 2024. Hankkeen edellytyksenä on valtionavustus 70 %, jolloin omarahoitusosuudeksi jää 150 000,00 – 180 000,00 €. Omarahoitus katetaan Inarin kunnan pääomallainalla tai kunnan lainatakauksella. Ensimmäisessä vaiheessa (2019) on suoritettu päärakennuksen perusteellinen kuntokartoitus, jonka perusteella korjaustarve budjetoidaan tarkemmin. Hankkeen investointisuunnitelman ja aikataulutuksen teko aloitetaan vuoden 2021 aikana. Koronan aiheuttaman taloustilanteen vuoksi suunnitelmia on siirretty.
3. Lisärakentamisen mahdollisuutta kartoitetaan ja suunnitelma tehdään vuoden 2022 aikana. Kartoitusta on siirretty koronan aiheuttaman tilanteen vuoksi.
4. Yhtiö osallistuu Inarin kirkonkylän matkailun kehitystyöhön, pääpainona nuorisomatkailu ja luontoliikuntapalvelut sekä esteettömyys matkailussa.

Omistajataavoitteet:

- yhtiön talous on ylijäämäinen ja mahdollistaa nuorisokeskustoiminnan kehittämisen Inarissa
- yhtiö toimii aktiivisesti osana kunnan työllistämistoimintaa

- yhtiön tilat ovat kohtuulliseen hintaan kunnan ja muiden toimijoiden käytössä
- yhtiö toimii Inarin nuorisotyön tukena.

Inarin Kiinteistöt Oy (konserni)

1. Inarin Kiinteistöt Oy osallistuu omalta osaltaan ja yhteisesti sopien kuntakonsernissa tapahtuviin omaisuuden järjestelyihin.
2. Inarin Kiinteistöt Oy vastaa kuntakonsernin kiinteistönhuollosta ja laitoshuollosta kunkin yksikön kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisessa laajuudessa.
3. Inarin Kiinteistöt Oy hoitaa kuntakonsernin rakennuttamispalveluita tarvittaessa ja erikseen niin sovittaessa.
4. Inarin Vuokra-asunnot Oy:n omaisuuden arvon säilyttämisestä huolehditaan oikea-aikaisilla peruskorjauksilla taloudelliset resurssit huomioiden.
5. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa perusparannusinvestointien omarahoitussuudesta yhdessä emoyhtiön kanssa. Omarahoitussuuden turvaamiseksi yhtiö kerää vuokrien yhteydessä 1,50 €/m²/kk.
6. Inarin Vuokra-asunnot Oy vastaa tarvittavan uudistuotannon toteuttamisesta ja rahoituksesta hankekohtaisesti emoyhtiön kanssa sovitulla tavalla.
7. Keskinäinen KOy Sevettijärven palvelukeskus toiminnallaan mahdollistaa sekä koulu- että terveysasematoiminnan jatkumisen yhtiön omistamissa toimitiloissa sekä omalta osaltaan mahdollistaa kohtuuhintaisen vuokra-asuntojen saatavuuden yhtiön omistamissa rakennuksissa.

Kiinteistökehitys InLike Oy (konserni)

1. Kiinteistökehitys InLike Oy kehittää aktiivisesti omia toimitilapalveluitaan ja reagoi nopeasti muuttuviin tarpeisiin ja olosuhteisiin.
2. Kiinteistökehitys InLike Oy pyrkii toiminnallaan mahdollistamaan erilaisten toimitilapalveluiden kehittymistä kunnassa ja auttaa sopivien toimitilojen löytämisessä.
3. Kiinteistökehitys InLike Oy jatkaa yhtiön kannattavuuden parantamista erikseen määriteltyjen kiinteistöjen realisoinnilla sekä jatkuvalla toiminnan tarkastelulla.
4. Yhtiö investoi vuosina 2021-2022 olemassa olevien rakennusten energiatehokkuuteen, jotta liiketoiminta pystytään pitämään kannattavana myös tulevaisuudessa.

Saariselän Siula Oy

Yhtiön tilannetta selvitetään edelleen.

Saariselkä Oy

Saariselkä Oy:n kiinteistöomistuksen sekä myytävien tonttien selvitystyötä jatketaan vuoden 2022 aikana.

2.2 Yleinen taloudellinen kehitys

Covid-19 epidemia kasvatti julkisen talouden alijäämän suureksi viime vuonna. Julkista taloutta heikensivät talouden taantuma sekä monet epidemian vuoksi toteutetut tukitoimet kunnille. Kuluven syksyn taloudellisessa katsauksessaan valtiovarainministeriö arvioi bruttokansantuotteen kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen koronapandemiasta on ollut nopeaa kuluven vuoden keväästä alkaen. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023. Menoaste alenee ennustejaksolla, kun määräaikaiset tukitoimet päättyvät ja työttömyyteen liittyvät menot pienenevät. Ennusteissa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteissa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekehitykseen liittyvä epävarmuus lisää kuitenkin ennusteen epävarmuutta.

Työllisyyden kasvu on kuluven vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi ja työttömyys alenisi edelleen ensi vuodesta alkaen. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työttömien trendi ei ole enää kasvanut ja työllisyyden jatkuva kasvu alkaa vähitellen supistaa myös työttömien määrää. Työttömyysaste kuitenkin nousee viime vuodesta hieman 7,8 prosenttiin alkuvuoden kasvun seurauksena. Erityisesti palvelualojen elpyminen ensi vuonna vahvistaa työttömyyden laskua ja työttömyysaste laskee alle 7 prosentin.

Julkisen talouden tulojen ja menojen välillä vallitsee pitkällä aikavälillä epätasapaino eli kestävyysvaje. Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan runsaat 2,5 % suhteessa BKT:hen eli n. 8 mrd. euroa vuoden 2025 tasolla. Viime kevääseen nähden arvio kestävyysvajeen suuruudesta ei ole olennaisesti muuttunut. Väestön ikääntyminen luo merkittävän haasteen julkisen talouden kestävyydelle. (VM; Taloudellinen katsaus, syyskuu 2021.)

2.2.1 Kuntatalous

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu v. 2022 koronakriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti, kun määräaikaisten tukitoimien vaikutus pienenee tai päättyy. Valtiovarainministeriön Taloudellisen katsauksen mukaan kertaluonteiset koronatuot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Sekä paikallishallinnon tulot, että menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Paikallishallinnon menojen kasvupaine, joka on ollut seurausta vanhenevan väestön kasvavasta hoito- ja hoivapalvelujen tarpeesta, helpottuu sote-uudistuksen myötä. Paikallishallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuorien ikäluokkien palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palveluntarve laskee 2010-luvun syntyvyyden laskun vuoksi.

Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät myös hallituksen päättämät tehtävien laajennukset, hoito- ja palveluvelan purku sekä hintojen nousu. Toisaalta sote-uudistus saattaa kannustaa kuntia hillitsemään sote-menojen kasvua. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat paikallishallinnon suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys sen kustannuskehityk-

selle. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kunta-alalla, sillä TEM:in ammattibarometrin mukaan työnantajilla on pulaa etenkin terveydenhuollon ja sosiaalityön ammattilaisista, mutta myös varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinneissa on ollut haasteita.

Paikallishallinnon investoinnit ovat kasvaneet viimeiset 15 vuotta ja kasvu on ollut hyvin ripeää muutaman viime vuoden aikana. Paikallishallinnosta siirtyy hyvinvointialueiden mukana pois investointeja 1,2 mrd. euron edestä. Vaikka investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, oletetaan investointien pysyvän korkealla tasolla. Investointipaineet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. (VM; Taloudellinen katsaus, syksy 2021.)

Päättyessään vuoden 2022 veroprosenteistaan kunnat päättävät käytännössä myös vuoden 2023 veroprosenttinsa. Kunnilla on syksyllä 2021 uudenlainen tehtävä arvioida myös vuoden 2023 verotulojen tarve, samalla kun vuodelle 2022 tähdätään asianmukaiseen budjettitasapainoon. Tehtävä ei ole aivan helppo tilanteessa, jossa kuntatalous on uudistumassa perusteellisesti. Sote-uudistuksen tullessa voimaan 2023 kunnallisverotuksen absoluuttinen määrä ja myös suhteellinen osuus verotuloista alenevat historiallisen paljon. Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosentiksi säädetään lailla kunkin kunnan vuoden 2022 veroprosentti vähennettynä samalla prosenttiyksikömäärällä kaikissa kunnissa. Kuntatalousohjelmassa 2022–2025 esitetty arvio alennuksesta on 12,39 prosenttiyksikköä. Lopullinen alennus on määrä tarkentaa myöhemmin uusimpien laskelmien pohjalta keväällä 2022. (VM; Kuntien verorahoituksen näkymät ja kehittämistarpeet, 16.8.2021.)

Inarin kunnassa talouden tasapaino vuonna 2022 säilyy edelleen kohtuullisella tasolla huolimatta heikkokuntoisten rakennusten tasearvojen alaskirjausten jatkamisesta. Koko kunnan toimintakatteen eli nettomenojen arvioidaan ensi vuonna olevan n. 55,7 milj. euroa. Nettomenojen kasvu kuluven vuoden talousarvioon verrattuna on n. 2 milj. euroa. Kasvu kohdistuu lähinnä sosiaali- ja terveystoimen nettomenoihin.

Kunnan verotuloennusteen laatimisessa on pohjana käytetty Suomen Kuntaliiton viimeisintä veroennustekehikon ennustetta. Verotulokertymän arvioidaan olevan n. 30 milj. euroa eli lähes saman verran kuin kuluven vuoden toteutuma-arvio on tällä hetkellä. Valtionosuuksia arvioidaan ensi vuonna saatavan n. 27,7 milj. euroa. Valtionosuudet eivät enää sisällä koronatukia. Kuluven vuoden talousarviossa valtionosuuksia arvioitiin saatavan n. 26,7 milj. euroa.

Verotuloja ja valtionosuuksia käsitellään myös tuloslaskelmaosan kohdassa 4.

Vuoden 2022 vuosikate on n. 2,9 milj. euroa. Suunnitelman mukaisten poistojen on arvioitu olevan n. 1,8 milj. euroa. Lisäksi ensi vuonna jatketaan edelleen alaskirjausohjelmaa heikkokuntoisten rakennusten kohdalla 1,553 milj. euron lisäpoistolla. Vuosikate kattaa ensi vuonna varsinaiset suunnitelman mukaiset poistot. Talouden tasapainoa kuvaavan tunnusluvun näkökulmasta tämä tarkoittaa, että talous on tältä osin tasapainossa. Ensi vuodelle suunniteltua lisäpoistoa (alaskirjaus) vuosikate ei kuitenkaan täysin kata, joten tilikauden tulos on jäämässä tästä kertaluonteisen poistoerän vaikutuksesta n. 0,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Suunnitteluvuodet 2023 ja 2024 näyttäisivät molemmat jäävän n. 0,5 milj. euroa ylijäämäisiksi.

Vuoden 2022 nettoinvestoinnit ovat n. 4 milj. euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuvat mm. kouluihin, varhaiskasvatukseen sekä teiden kunnossapitoon. Suunnitteluvuosien kohdalla investointitaso kevenee keskimäärin n. 2 milj. euron tasolle. Talousarviolainaa on ensi vuonna suunniteltu otettavaksi 3 milj. euroa. Kuluvalle vuodelle suunniteltua talousarviolainaa ei toistaiseksi ole nostettu. Kunnan lainakanta on viime vuosina pysynyt alhaisena ja kasvu näyttäisi pysyvän hyvin kohtuullisena myös suunnitteluvuosina.

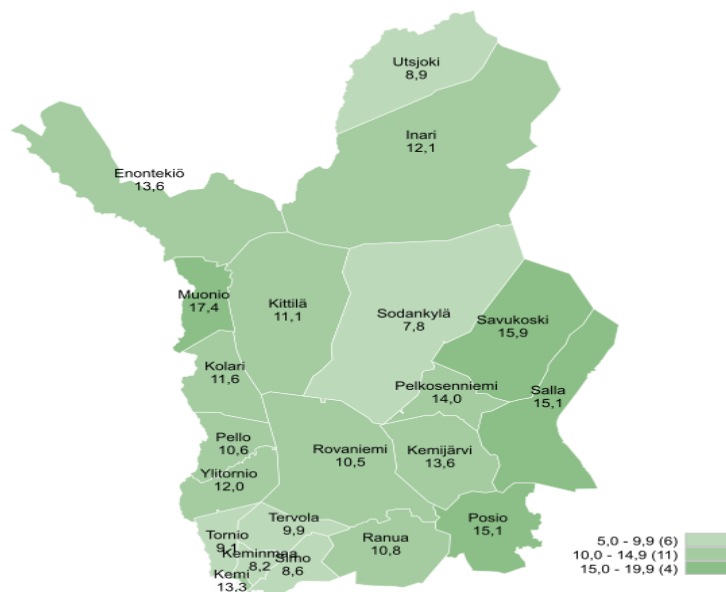
2.2.2 Toimintaympäristön kehitys

Aluetalouden sekä kunnan talouden kannalta ympäristö on tällä hetkellä edelleen keskeinen vaikuttava tekijä taloudellisen toimintaympäristön kehittymiselle. Mikäli matkailun esteet vähitellen madaltuvat ja poistuvat koronaepidemian hellittämisen myötä, ennustettavissa on myönteistä kehitystä alueella kaikilla toimialoilla. Yrityksiltä saatujen tietojen mukaan kysyntä on tällä hetkellä erittäin korkealla tasolla, mikä on myönteinen signaali. Inarin väkiluvun kasvu on myös ollut erittäin positiivista vuoden 2021 aikana ja kehityksen voidaan ennustaa jatkuvan, mikäli asuntoja on saatavilla riittävästi. Mikäli asuntorakentamista ei tapahdu markkinaehtoisesti, kunta saattaa joutua pohtimaan mahdollisuuksiaan lisätä tarjontaa ja turvataksaan siten työvoiman saatavuutta alueella. Muilta osin tulevat taloudelliset toimintaympäristöriskit kohdistuvat pääasiassa valtionosuuksien tulevaan tasoon, erityisesti kun tiedossa on valtion velkaantumisen merkittävä kiihtyminen. Taloussuunnittelussa tulevana vuosina tuleekin ottaa huomioon riittävät taloudelliset puskurit, eikä merkittäviin toimintakulujen nousuihin ole varaa, ottaen huomioon myös uusien koulukiinteistöjen rasisituksen kunnan talouteen.

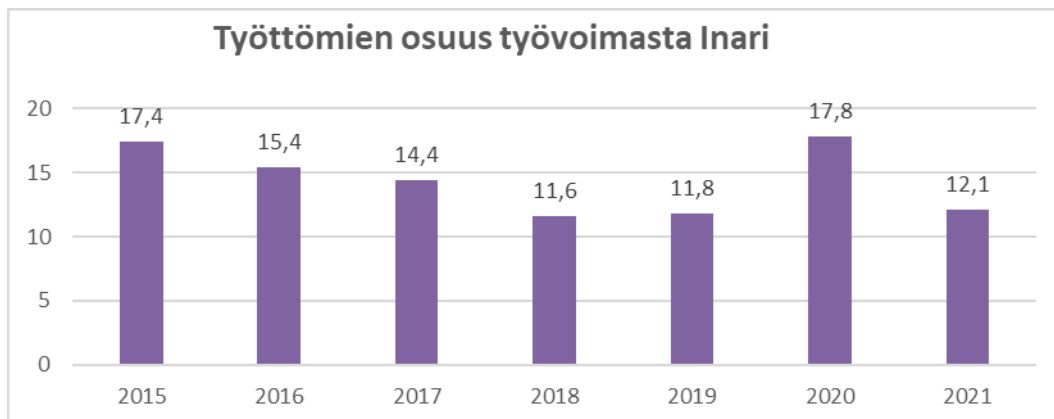
2.2.3 Työvoima, työllisyys

Työttömien osuus työvoimasta alitti syyskuun lopussa 10 % kuudessa Lapin kunnassa: Sodankylässä, Kemnimaassa, Simossa, Utsjoella, Torniossa ja Tervolassa. Korkein osuus oli Muoniossa. Työttömiä oli Sallaa lukuun ottamatta kaikissa kunnissa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Suhteellisesti eniten työttömyys oli vähentynyt eniten Rovaniemellä ja Kemijärvellä. Inarin työttömien osuus työvoimasta oli 12,1 % (syyskuu 2020: 16,6 %). Työttömien määrä on palautumassa kohti tilannetta ennen koronapandemiaa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

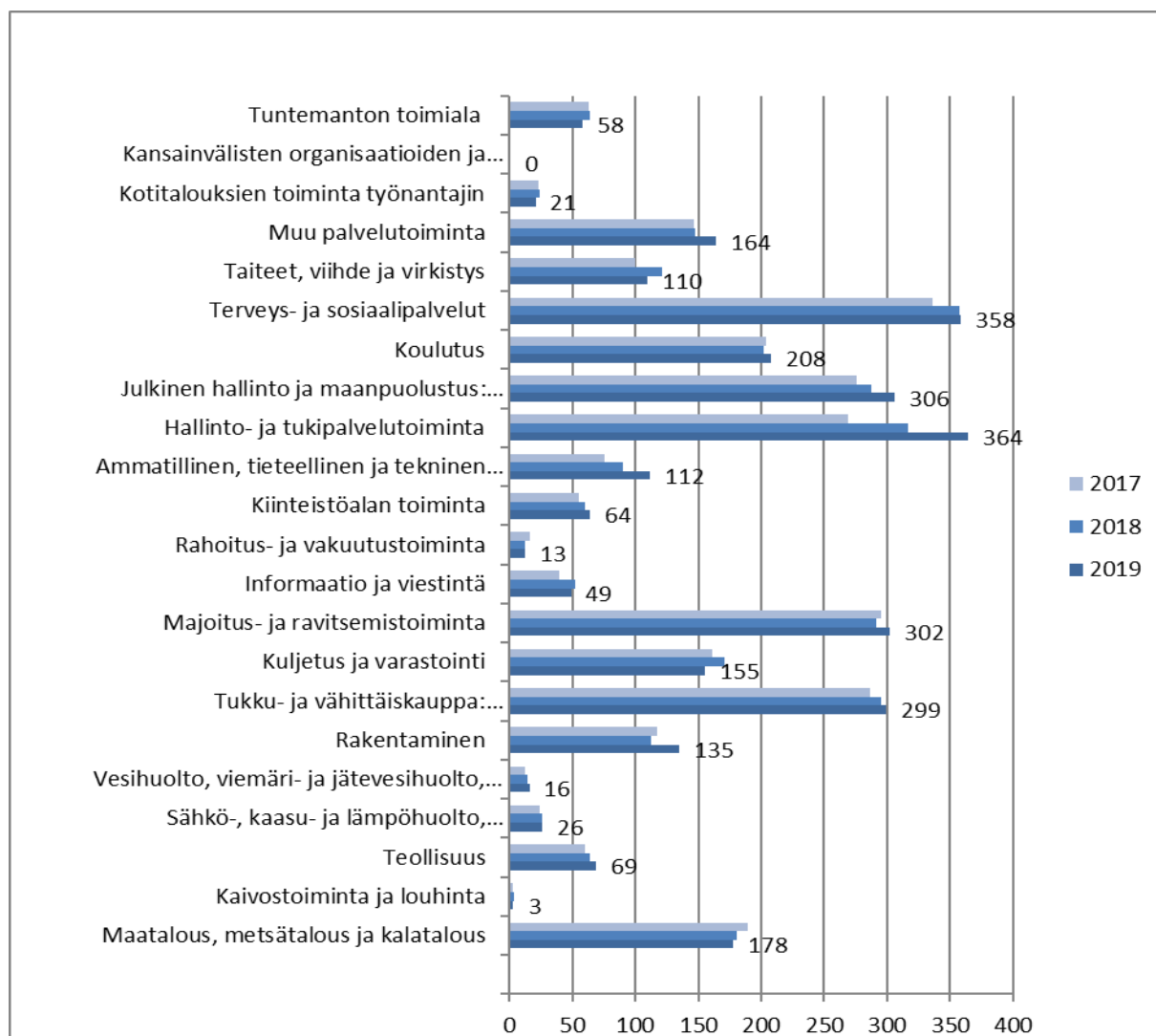

ELY-keskus/TE-palvelut

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan syyskuussa 2021 oli työttömiä Inarin kunnassa yhteensä 411 (syyskuu 2020: 566), joista pitkäaikaistyöttömiä 150 (syyskuu 2020: 99). Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan. Työttömistä alle 25 vuotiaita oli 19 ja yli 50 vuotiaita 199. Avoimia työpaikkoja oli 361 (syyskuu 2020: 76). Taulukossa edellisten vuosien luvut ovat keskimäärin vuoden aikana. Vuoden 2021 kohdalla on syyskuun lopun tilanne. (ELY-keskus/TE-palvelut 9/2021.)

Elinkeinorakenne Inari

Kunnan alueella työssäkäyvät toimialoittain

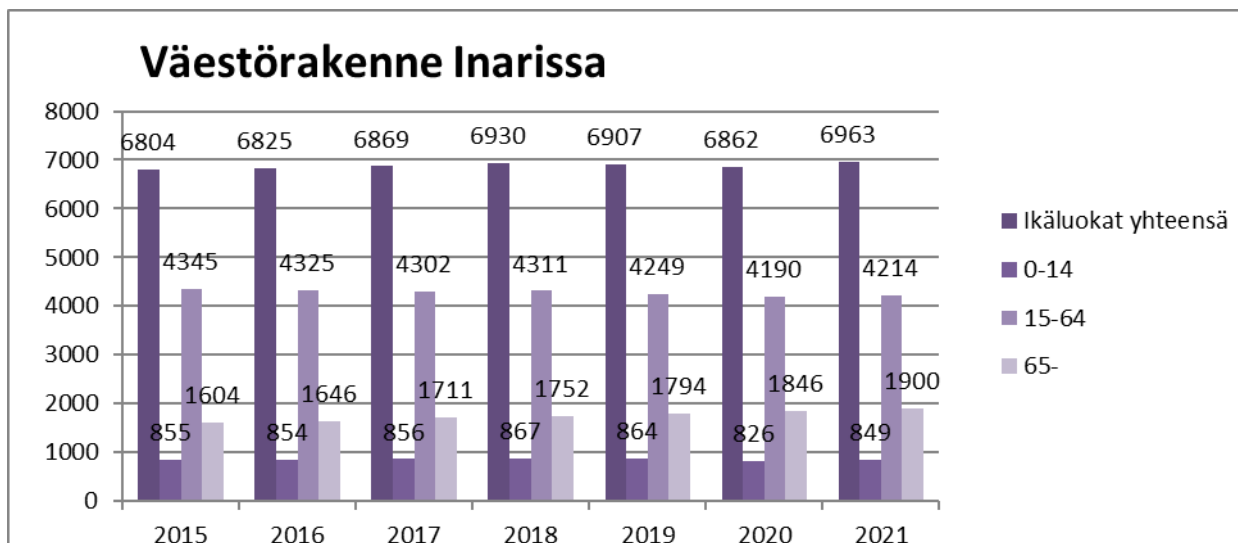
Tilastokeskus: Alueella työssäkäyvät (työpaikat), 21.10.2021

Metsätalous ja puunkorjuu v. 2017: 66, v. 2018: 64 ja v. 2019: 59

Kalastus ja vesiviljely v. 2017: 23, v. 2018: 25 ja v. 2019: 23

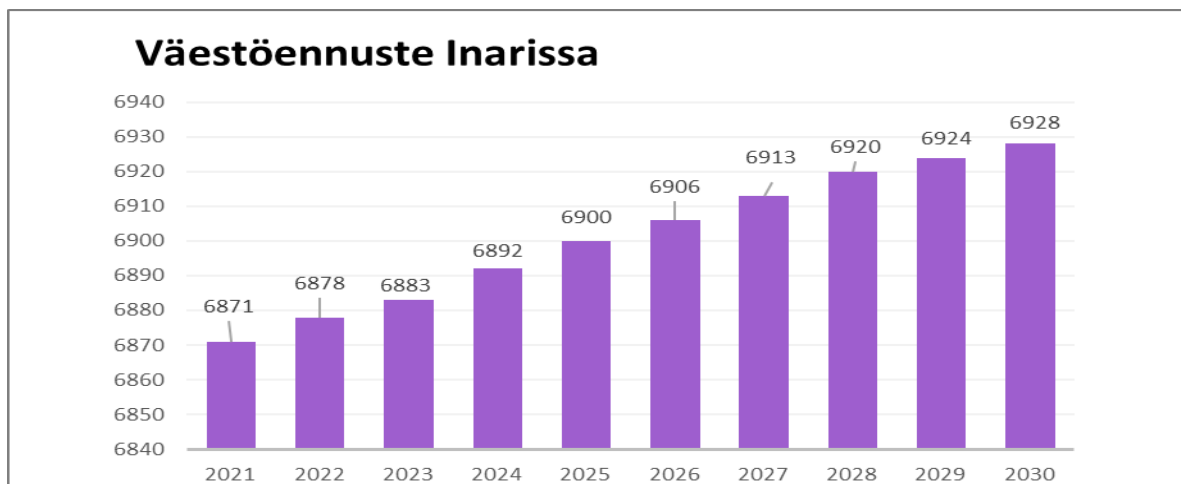
2.2.4 Väestörakenteen kehitys

Tilastokeskuksen väestön ennakkotietojen mukaan väestönkasvu näyttäisi taas lyhyen notkahduksen jälkeen Inarissa lähteneen kasvuun. Tässä vaiheessa ennakkotiedot eivät aivan noudattele uusinta Tilastokeskuksen pitkän aikavälin väestöennustetta. Tilastokeskus julkaisee väestöennusteen kolmen vuoden välein.

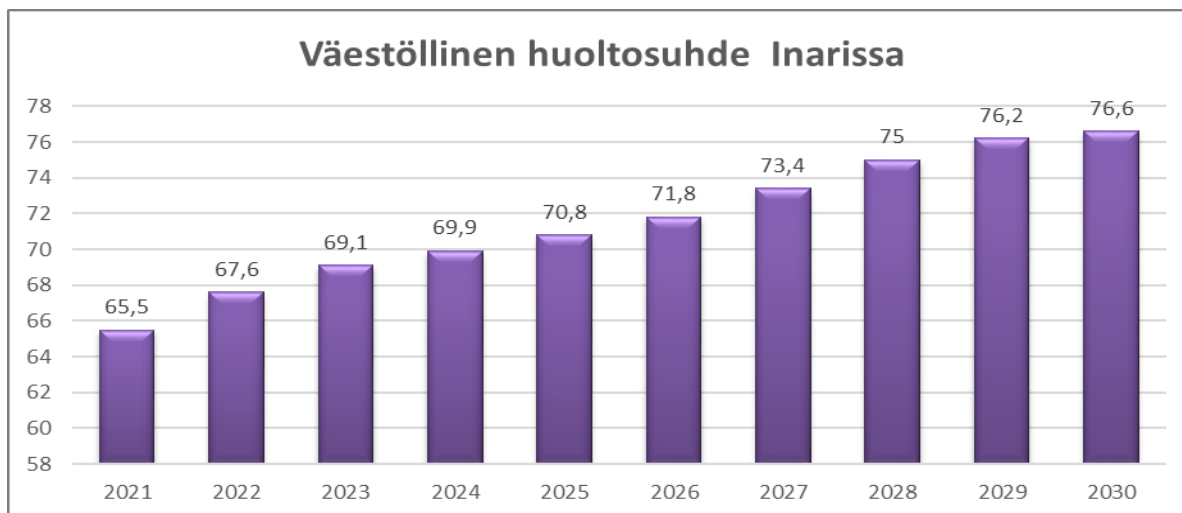
Tilastokeskus 30.9.2021

Vuoden 2021 väestön määrä on tässä taulukossa Tilastokeskuksen julkaisema syyskuun ennakkoväkiluku. Tilastokeskuksen uusimman väestöennusteen (30.9.2021) mukaan vuoden 2021 lopullinen väestön määrä Inarissa olisi 6871. Syyskuun lopun ennakkotietojen mukaan väestön määrä olisi kuitenkin jo kuluvin vuoden syyskuussa 6963.

Tilastokeskus, Inarin uusi väestöennuste (30.9.2021)

Tilastokeskuksen tuoreimmassa kuluvin vuoden syyskuun väestöennusteessa oletetaan, että syntyvyys pysyisi vakiona tulevaisuudessa. Miesten elinajanodotteen ennustetaan pitenevän vajaalla viidellä ja naisten runsaalla kolmella vuodela vuoteen 2040 mennessä. Väkiluvun ennustetaan Suomessa kääntyvän laskuun v. 2034. Vuosi 2021 tulee olemaan kuudes vuosi peräkkäin, kun Suomessa kuolee ihmisiä enemmän kuin syntyy. (Tilastokeskus 2021.)

Tilastokeskus 30.9.2021

Väestöllisellä huoltosuhteella tarkoitetaan alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhdetta 15 – 64-vuotiaiden määrään, eli montako "huollettavaa" on sataa työkäistä kohti – mitä korkeampi luku, sitä heikompi huoltosuhde. Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on ollut nousussa, ja se nousee myös tulevina vuosina. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhde heikkenee koko maassa.

2.3. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat *kuntalain 110 §:n* mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. (Kuntaliitto 2016.)

Talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan ei ole sisällytetty lautakuntien ja johtokuntien esityksiä eikä perusteluja. Valtuustoon nähden sitovat tekstit ovat esitysten ja perustelujen pohjalta laatineet kunnanjohtaja, toimialajohtajat, talouspäällikkö sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden johtajat.

Talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma jakaantuvat seuraaviin osiin:

- Kunnanjohtajan katsaus
- Talousarvion rakenne
- Käyttötalousosa, budjettirahoitteiset (peruskunta) ja kohderahoitteiset (liikelaitokset ja taseyksiköt)
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa

- Rahoitusosa ja lainakanta
- Henkilöstöohjelma

Valtuustoon nähden sitova asiakirja on ensi vuoden talousarvio ja kuntalain edellyttämä taloussuunnitelma kolmelle vuodelle (suunnitelmakausi). Talousarviota seuraava vuosi on uuden talousarvion laadinnan kehys, jota tarvittaessa taloustilanteen kehittyessä tarkennetaan.

Talousarvio on sitova menojen ja tulojen erotuksen eli neton osalta.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. valtuuston netto (sisältäen mm. vaalit ja tarkastustoimen)
2. kunnanhallituksen alaisen hallinnon (sisältäen yritys- ja kehittämispalvelut eli ent. Nordican, kunnanhallituksen oman toiminnan, kunnanhallituksen muun toiminnan, hallinto-osaston ja tietohallinnon), kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden ja eläkemenojen netto erikseen sekä erillisenä taseyksikkönä Kalatalouden kehittämisrahaston ja Saariselän kehittämisrahaston yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto
3. sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisena sosiaali- ja terveystoimen ja erikoissairaanhoidon netto erikseen
4. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
5. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen (sisältäen rakennustarkastuksen) ja Lapin pelastuslaitoksen netto erikseen. Pelastustoimen menot on kirjattu teknisen toimen menokohtaan samalla tavalla erillisinä sitoviksi kuin erikoissairaanhoidon menot sekä
6. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
7. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
8. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli nettomenot.

Kunnan liikelaitosten ja taseyksiköiden sitovuus noudattelee kunnan muita sitovuusmääräyksiä. Ruokapalvelu liikelaitos sekä eriytetyt taseyksiköt Kalatalouden kehittämisrahasto ja Saariselän kehittämisrahasto ovat hallinnollisesti kunnanhallituksen alaisia. Tilapalvelu liikelaitos on teknisen lautakunnan alainen. Liikelaitoksissa ja taseyksiköissä sitovaa on yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä sekä investoinnit (ja muut kulut) netto. Valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ei saa ylittää. Kuitenkin toimielinten alaisuuteen kuuluvia määrärahoja voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää sitovuustasojen välillä edellyttäen, että siirrot eivät vaikuta talousarvion loppusummaan.

Varsinainen talousarvio, taloussuunnitelma ja henkilöstöohjelma ovat kaikilta osin sitovia. Kunnan palvelukseen otettavasta tilapäisestä määräaikaisesta (pl. sijaiset) henkilöstöstä on oltava maininta informatiivisuuden vuoksi henkilöstöohjelmassa (tilapäistä henkilöstöä ei lasketa henkilöstön lukumäärään). Talousarvio ja taloussuunnitel-

ma ovat sellaisenaan kunnanhallituksessa kunnanjohtajan päätösehdotusta ja valtuustossa kunnanhallituksen ehdotusta, ellei toisin mainita.

Henkilöstömenoja saa käyttää vain henkilöstöohjelman mukaisen henkilöstön, näiden sijaisten ja mahdollisesti erikseen käyttösuunnitelmissa hyväksytyn tilapäisen henkilöstön palkkaukseen. Edellä oleva ei koske työllistämiseen varattujen määrärahojen käyttöä.

Investointiosassa määrärahat myönnetään toimitilamille, jotka voivat päätöksillään siirtää käyttämättömiä määrärahoja tai muuttaa niiden käyttötarkoitusta sellaisten ennalta arvaamattomien investointien kattamiseksi, joiden kustannukset eivät ole korkeampia kuin varattu määräraha. Maanhankintoihin voidaan käyttää käyttötalouden kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin kirjattavia maamyynnin myyntivoittotuloja.

Investoinneiksi kirjattavan irtaimiston tulee olla hankintahinnaltaan yli 10 000 euroa. Määrärahoja ei saa käyttää muihin kohteisiin, kuin mitä suunnitelmassa on mainittu, jollei toimitiloin toisin päättä.

Talousarvio sekä toimitilasuunnitelma on tehty seuraavien tavoitearvojen pohjalta:

Vuosi	2020	2021	2022	2023	2024
Väkiluku	6862	6855	6945	6955	6965

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

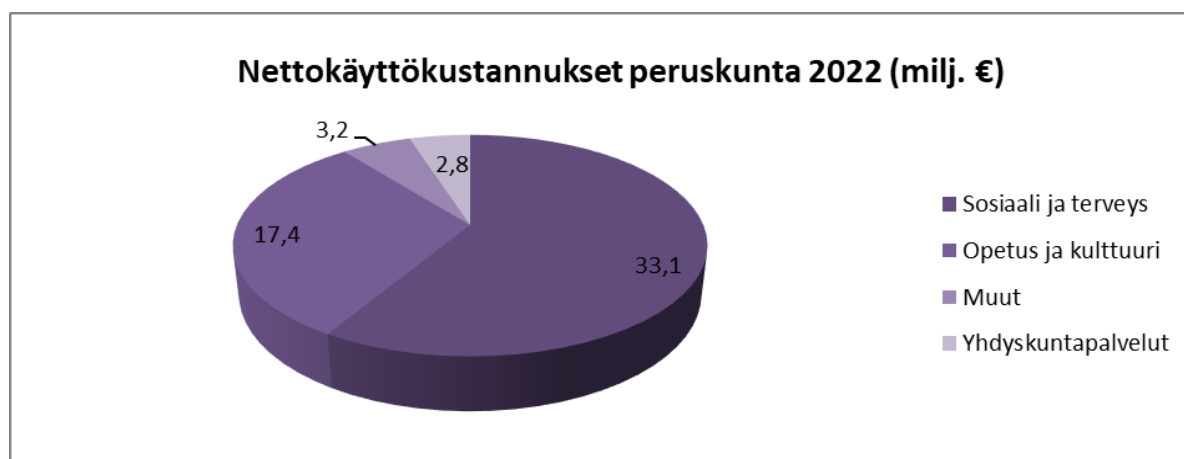
Käyttösuunnitelmilla toimitukset jakavat toimitusten ja osastojen määrärahat ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja toiminnan tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin. Vastaavasti toimitukset jakavat investointiosassa hankeryhmän / hankkeen määrärahat ja tuloarviot kohteisiin sekä antavat samalla valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset tarkennetut tavoitteet tehtäville.

Edelleen johtavat viranhaltijat voivat jakaa toimitusten vahvistamien tehtävien osamäärärahat, osatuloarviot ja osatavoitteet edelleen pienempiin ja tarkempiin osiin.

Sen jälkeen, kun valtuusto on vahvistanut talousarvion, tulee toimituksen tarvittaessa päättää talousarvion laadintavaiheessa hyväksyttyjen käyttösuunnitelmien tarkistamisesta vastaamaan valtuuston hyväksymää talousarviota. Edelleen myös viranhaltijan tulee tarvittaessa tarkistaa käyttösuunnitelmaehdotuksensa vastaamaan toimituksen hyväksymää tehtävän käyttösuunnitelmaa.

Toimitukset ja projektit vastaavat siitä, että tulot ja tuet kertyvät kunnalle käytettyjen menomäärärahojen suhteessa.

Projekteista on tehtävä selvitys edellisen vuoden toiminnastaan ja tuloksistaan kunnan toimintakertomuksessa.

INARIN KUNTA						
Peruskunta 2022 -2024						
Valtuusto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot			10 000		20 000	20 000
Menot	54 582	82 199	98 645	20,0	100 762	102 926
Netto	-54 582	-82 199	-88 645	7,8	-80 762	-82 926
Kunnanhallitus	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	65 184	215 088	213 150	-0,9	216 774	220 459
Menot	1 752 299	2 965 219	3 056 259	3,1	3 097 499	3 160 027
Netto	-1 687 115	-2 750 131	-2 843 109	3,4	-2 880 725	-2 939 568
Eläkem./yhtiöt ja liikelai	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot						
Menot	348 025	351 982	284 669	-19,1	284 669	284 669
Netto	-348 025	-351 982	-284 669	-19,1	-284 669	-284 669
Keh.ja yht.työhankkeet	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	826 804	200 600	250 500	24,9	250 500	250 500
Menot	1 592 481	202 700	254 000	25,3	254 000	242 000
Netto	-765 677	-2 100	-3 500	66,7	-3 500	8 500
Sosiaali- ja terveys ltk	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	5 166 035	5 404 977	5 277 666	-2,4		
Menot	26 548 964	27 313 450	27 957 165	2,4		
Netto	-21 382 929	-21 908 473	-22 679 499	3,5	0	0
Erikoissairaanhoido	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	49 264	38 664	39 244	1,5		
Menot	9 995 663	10 019 534	10 436 163	4,2		
Netto	-9 946 399	-9 980 870	-10 396 919	4,2	0	0
Sivistyslautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	2 400 523	2 267 213	2 231 800	-1,6	2 269 741	2 308 326
Menot	17 449 739	19 324 447	19 641 588	1,6	20 322 621	21 021 134
Netto	-15 049 216	-17 057 234	-17 409 788	2,1	-18 052 880	-18 712 808
Tekninen lautakunta	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	553 092	599 665	555 443	-7,4	564 885	574 488
Menot	2 162 618	2 319 903	2 471 369	6,5	2 520 767	2 571 188
Netto	-1 609 526	-1 720 238	-1 915 926	11,4	-1 955 882	-1 996 700
Lapin pelastuslaitos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot						
Menot	758 899	794 000	869 768	9,5		
Netto	-758 899	-794 000	-869 768	9,5	0	0
Sotemuutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot						
Menot					1 573 842	1 599 468
Netto	0	0	0		-1 573 842	-1 599 468
Peruskunta yhteensä	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos%	TS 2023	TS 2024
Tulot	9 060 902	8 726 207	8 577 803	-1,7	3 321 900	3 373 773
Menot	60 663 270	63 373 434	65 069 626	2,7	28 154 160	28 981 412
Netto	-51 602 368	-54 647 227	-56 491 823	3,4	-24 832 260	-25 607 639

3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

Tehtävät

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Päättää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, konserniohjauksesta, talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tulee myös seurata kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumista.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan keskeisenä tavoitteena on turvata toimintaedellytykset kunnallisen itsehallinnon toimivuudelle varaamalla valtuuston, tarkastustoimen ja vaalien toteutukselle tarvittavat määrärahat.

Strategiset painopisteet:

Arktinen luonto

Voimakas identiteetti ja yhteisö

Ainutlaatuinen kulttuuri

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia Talous- ja toimintasuunnitelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Hyvinvoinnin edistäminen, osallistaminen, organisaation kehittämisen Tasapainoinen ja kestävä talous	Kuntastrategian toteuttaminen Talous- ja toimintasuunnitelman toteuttaminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	0	0	10	20	20
Toimintamenot	-55	-72	-99	-101	-103
Toimintakate (sito- va)	-55	-72	-89	-81	-83
Nettokustannukset €/asukas	-8	-10	-13	-12	-12

Talousarvion perustelut

Valtuuston käyttötalouteen on varattu määrärahat valtuuston oman toiminnan lisäksi vaalien toteutukseen ja tarkastustoimen toimintaan. V. 2022: aluevaalit, v. 2023: eduskuntavaalit ja v. 2024: presidentinvaalit.

3.2 Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus

Kunnanhallituksen keskeisenä toiminta-ajatuksena on keskittyä kuntalain edellyttämien tehtävien hoitamiseen siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten elinolojen ja hyvinvoinnin kehittyminen.

Tehtävät

Kunnanhallituksen omana tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja, yleensä edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus, konsernijaosto ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu ja henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta, saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat, saamenkielinen tiedotus.

Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- toimintasuunnittelu ja konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista. Kuntalaisten

turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvän suunnittelun yhteensovitus kuuluu hallinto-osaston tehtäviin.

Palvelusuunnitelma

Hallinnossa tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen kuntalaisten hyvinvointia silmällä pitäen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Keskeinen tehtävä on toimia valtuuston ja kunnanhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa sekä kunnan ja kuntakonsernin toimintojen yhteensovituksessa, suunnittelussa ja johtamisessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä. Kunnan laajan hyvinvointi- ja turvallisuus-suunnitelma laaditaan valtuustokausittain hytetyöryhmän ja hyvinvointikoordinaattorin johdolla. Lisäksi kunta-laisten hyvinvoinnin tilasta ja turvallisuudesta raportoidaan vuosittain valtuustolle ja raporttia hyödynnetään talous- ja toimintasuunnittelussa.

TE –palvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana ja siirtoa koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2022. Palvelut siirretään esim. useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistointa-alueelle, jonka työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä.

Hallinto-osaston henkilöstöön kuuluvat hallintojohtaja, viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö, talouspäällikkö, hyvinvointikoordinaattori, hallintosihteeri, arkistosihteeri ja kolme toimistosihteeriä yhteisissä hallinnon ja talouden toimistopalvelutehtävissä sekä atk-päällikkö. Arkistosihteerin tehtäväkuvaa muutetaan vuonna 2022 vastaamaan mm. nykyistä tiedonhallintalain asettamia tehtäviä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Kuntastrategian toteuttaminen			
Valtuustoon nähteen sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähteen sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaisten hyvinvointi ja turvallisuus; palvelujen laatu ja toimivuus, hyvä hallintotapa Kuntastrategian toteuttaminen Onnistunut elinkeinopolitiikka	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	Palvelujen saatavuus, riittävyys, laatu ja asiakastyytyväisyys Avoin ja tehokas hallinto, työhyvinvointi Hyvinvoinnin edistäminen, kuntalaisten ja sidosryhmien osallistaminen, organisaation kehittäminen; asiakaspalaute	Henkilöstön tehtäväkuvien ajantasaistaminen Henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvoinnin parantaminen kyselyn tulosten perusteella ja työterveyspalveluiden laadun ja saatavuuden parantaminen Kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta koskeva suunnittelu ja raportointi vuosittain Toiminta kuntastrategian asettamien tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Hyvien edellytysten luominen elinkeinoelämälle sekä yhteistyön ylläpitäminen mm. elinvoimaohjelman kautta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Tasapainoisen talouden turvaaminen Talousarvion toteutuminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon Verrokkikuntajoukon tunnusluvut	Talouden seuranta; käyttötalouden menokehityksen seuranta. Neljännesvuosiraportointi ja konsernin puolivuotisraportointi.

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet		
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Mittari
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden kehittäminen	Sote-uudistukseen varautuminen yhdessä VATE:n kanssa	toteutunut / ei toteutunut
	Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kouluttaminen päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin (EVA) käyttöön	toteutunut / ei toteutunut
	Tulevan lainsäädännön ja hyvinvointialueen valmistelun huomioiminen kunnan ehkäisevän päihdetyön rakenteissa	toteutunut / ei toteutunut
	Varautuminen TE-palveluiden siirtymiseen kunnille vuonna 2024	toteutunut / ei toteutunut
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	Osallisuus- ja tervetulo-ohjelman valmistelu	toteutunut / ei toteutunut
	Kuntalaisten näkemysten kartoittaminen erilaisista osallistumis- ja vaikuttamistavoista (mm. asiakasraadit) osana osallisuus- ja tervetulo-ohjelman valmistelua	toteutunut / ei toteutunut
Arjen turvallisuuden edistäminen	Kyläyhdistysten sydäniskurihankintojen tukeminen yhteisen avustushaun yhteydessä Aloitetaan vuosittaiset avoimet kylien turvallisuustilaisuudet	yhteisessä avustushaussa sydäniskureiden hankintaan myönnetty avustukset toteutunut / ei toteutunut

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	65	272	213	217	221
Toimintamenot	-1 752	-3 022	-3 056	-3 097	-3 160
Toimintakate (sito-va)	-1 697	-2 750	-2 843	-2 881	-2 940
Nettokustannukset €/asukas	-246	-401	-409	-414	-422

Talousarvion perustelut

Kunnanhallituksen omassa toiminnassa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi kunnanjohtajan, hallintojohtajan, talouspäällikön ja osittain myös viestintä- ja yhteistoimintapäällikön palkkauskustannuksiin. Viestintä- ja yhteistoimintapäällikön palkkauskustannukset on sisällytetty myös työsuojeluun ja yhteistoimintamenettelyyn. Lisäksi määrärahaa on varattu harjoittelijan kolmen kuukauden palkkakustannuksiin.

Kunnanhallituksen omaan toimintaan kuuluvat kunnanhallituksen kokoukset ja niistä aiheutuvat kustannukset

kuten kokouspalkkiot.

Kunnanhallituksen muussa toiminnassa on varattu määrärahat tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, kansainvälisiin- ja varsinaisiin yhteiskuntasuhteisiin, rintamaveteraanien kuntoutus- ja virkistysavustuksiin, kokous- ja arkistotilojen vuokriin, osallistuvaan budjetointiin, työsuojeluun, yhteistoimintamenettelyyn, henkilöstön työterveyshuoltoon, saamen kielilain täytäntöönpanoon, hallinnon, kunnallisverotuksen, yhteisen henkilöstöhallinnon ja IT –kustannuksiin.

Kunta ostaa osan talous- ja henkilöstöhallintopalveluista Sarastia Oy:ltä ja ict -palvelut Laplt Oy:ltä. Kunnanhallituksen menoihin sisältyy verkkoliikenteen ja osastojen yhteisten atk-ohjelmien ylläpitomaksuja. Ostopalvelukustannukset jaetaan hallintokuntien kesken käytön mukaan. Vuonna 2020 on tullut voimaan uusi tiedonhallintalaki ja asianhallintaprosessin digitalisointia jatketaan. Tätä ja myös digipalvelulain vaatimusten toteuttamista edistetään mm. talous- ja palkkahallinto-ohjelmistojen uudistamisella, kunnan verkkosivujen uudistamisella, sähköisen asioinnin lisäämisellä sekä sähköisen arkistoinnin ratkaisulla.

Kuntastrategian puitteissa jatketaan kaikkia toimialoja koskevaa organisaation toimintojen ja rakenteiden tarkastelua, jonka tavoitteena on kehittää ja tehostaa toimintaa. Henkilöstöä koskevia muutoksia toteutetaan eläköitymisten myötä ja lisäksi tehtäväkuvia uudistetaan kunnan muuttuviin tehtäviin.

Maapoliittinen ohjelma tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2022. Yhteistyössä muiden toimialojen kanssa valmistaudutaan sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtymiseen hyvinvointialueille erityisesti henkilöstöön, tukipalveluihin ja toimitiloihin liittyvien asioiden osalta.

3.2.1 Yritys- ja kehittämispalvelut

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan elinvoimajaoston tehtävät ovat:

1. elinkeino- ja työllisyyspoliittisten linjausten valmistelu kunnanhallitukselle.
2. elinkeino- yritys- ja koulutuspalveluiden kehittämisen ohjaus.
3. kehittämishanketoiminnasta vastaaminen sekä kansainvälisen toiminnan ohjaus.
4. kunnan näkyvyyden edistäminen, sisältäen markkinoinnin.

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet		
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Mittari
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteiden kehittäminen	Varautuminen TE-palveluiden siirtymiseen kunnille vuonna 2024	toteutunut / ei toteutunut
Elinkeinoelämän ja yrittäjien toimintaedellytysten tukeminen	Elinkeinoelämän tukeminen ja elinvoimaisuuden edistäminen mm. hanketoiminnalla (esim. Golden Route of Lapland -yrittäjäryhmähanke, Inari monipaikkaisuuden huippukohdeksi -hanke)	toteutunut / ei toteutunut
	Yrittäjien koulutukset yrittäjien tarpeiden perusteella	toteutunut / ei toteutunut
Kestävän ja vastuullisen matkailun edistäminen	Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa -hanke ajalla 1.1.2022–31.6.2023	toteutunut / ei toteutunut
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen	Hyvinvointipäivän järjestäminen	toteutunut / ei toteutunut

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp Nordica (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1 161	204	168	168	168
Toimintamenot	-1 051	-1 195	-1 115	-1 058	-1 058
Toimintakate (sitova)	110	-991	-947	-947	-947

Talousarvion perustelut sekä palvelusuunnitelma

Inarin kunnan Yritys- ja kehittämisspalveluiden vuoden 2022 talousarvio ja vuosien 2023-2024 taloussuunnitelma perustuvat valtuuston 22.8.2019 § 29 hyväksymään Inarin kunnan elinvoima 2019-2025 –ohjelmaan. Elinvoimaohjelman kärjet ovat Yrittäjän Inari, Saavutettava Inari ja Arktinen Inari. Valituilla painopisteillä korostetaan tahtotilaa toimia yritysmuotoisesti, edistää Inarin saavutettavuutta ulkoisesti ja kunnan alueen sisällä sekä vahvistaa Inarin arktisia erityispiirteitä. Elinvoimaohjelmaa päivitetään tarvittaessa vuosittain.

Talousarvion toimintatulojen osuus perustuu vuosittain vaihtelevaan hankerahoitukseen, avustuksiin sekä pieniin markkinointituottoihin kuten tapahtumien ja mainoskampanjoiden yritysmaksusuuksiin. Hankerahoituksen osuus vaihtelee riippuen siitä mille ja minkä suuruusluokan hankkeille saadaan rahoituspäätös. Hankerahoitus on kunnan ulkopuolelta tulevaa toimintatuloa ja perustuu aktiiviseen kunnan elinvoiman yllä-

pitämiseen ja kehittämiseen.

Yrittäjän Inari: Inarin kunta tuottaa yritysneuvontaa omana toimintana ja vuoden 2022 talousarvioon on sisällytetty mm. uusien yritysneuvontatyökalujen kustannuksia. Inarin kunnalla on käytössä kunnan kotisivuilla avautuva uusi ja monipuolinen yritys- ja palveluhakemisto, jossa on näkyvillä runsaat 700 inarilaista yritystä. Inarin kunta markkinoi eri tahojen lyhytkoulutuksia ja tarvittaessa järjestää myös yrityksille lyhytkoulutuksia ja -kursseja. Inarin kunta myöntää oppisopimuskoulutustukea inarilaisille yrityksille työntekijöidensä tai yrittäjän omaan oppisopimuskoulutukseen. Yritys- ja kehittämispalvelut tarjoavat aikuisopiskelijoille tentinvalvontapalvelua. Yhteistyötä yritysrahoituksen neuvonnan osalta tehdään kiinteästi Leader Pohjoisin Lappi ry:n kanssa.

Saavutettava Inari; Inarin kunta tekee edunvalvontatyötä lentoliikenneyhteyksien lisäämiseksi, turvallisen tie- ja reittiverkoston kehittämiseksi, kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja etenkin tietoliikenneyhteyksien saamiseksi. Inarin kunta on mukana Lapin liiton laajakaistahankkeessa, jonka avulla pyritään saamaan laajakaistayhteydet Inarin taajamiin. Inarin kunta on aktiivisesti mukana tukemassa alueellisen sähköautolatausverkoston kehittämistä, tarjoamalla muun muassa tietoa eri tukimuodoista ja kannustamalla yrityksiä yhteistyöhön asian tiimoilta sekä mahdollisesti myös hallinnoimalla yhteishankintojen kilpailutuksia. Inarin kunnalla on kilpailutetut ostopalvelusopimukset menopaluu liikenteenä asiointiliikennereiteistä reiteillä Nitsijärvi-Näätäjä, Angeli-Inari, Lisma-Inari ja Nellim-Ivalo.

Arktinen Inari: Inarin kunnan tärkein toimiala työvoiman määrällä ja liikevaihdolla mitattuna on matkailu ja siihen kunnassa panostetaan jatkossakin voimakkaasti. Inarin kunta käyttää vuoden 2022 talousarviosta määrärahaa Inari-Saariselkä-matkailualueen kehittämiseen pääasiassa kunnan osakkuusyhtiönsä, Inari-Saariselkä Matkailun, kautta. Inarin kunta jatkaa Lapin tunnetuksi tekemistä yhteistyössä myös Lapin kuntien yhteisesti omistaman brändi- ja markkinointitoimisto House of Laplandin kanssa. Muita matkailua tukevia palveluita ovat Metsähallituksen kanssa yhteistoiminnassa järjestettävä matkailuinfo –toiminta Inarissa, Ivalossa ja Saariselällä sekä kuntaosuus SkiBus –toiminnassa.

Yritys- ja kehittämispalvelujen kansainvälisiin tehtäviin kuuluvat vieraskielisten yrittäjien palvelun ja neuvonnan lisäksi kansainväliset tapahtumat, kuten vuosittain järjestettävä matkailuseminaari. Koulutusta järjestetään vuosittain tullimuodollisuuksiin ja muihin kansainvälistymistoimiin liittyen sekä jaetaan tietoa muiden organisaatioiden järjestämistä koulutuksista. Eri toimialojen yrityksille järjestetään tutustumis- ja messumatkoja lähialueille ja EU:n alueelle. Vuoden 2022 tapahtumista päätetään tapauskohtaisesti. Yritys- ja kehittämispalvelut on tehnyt sopimuksen Sør-Varanger Utvikling –kehitysyrityksen kanssa osallistumisesta ICE Innovate Cool Experiences –hankkeeseen, jonka puitteissa järjestetään neljä tapahtumaa yrityksille vuosina 2021-2022. Rahoitus tapahtumiin osallistumiseen haetaan yhdessä kumppanien kesken.

Inarin kunta on mukana Leader- ja ns. Kalaleader -toiminnoissa yhteistoimintasopimusten mukaisesti rahoituskahdella 2022-2027.

Vuodelle 2022 jatkamme kolmea jo käynnissä olevaa hanketta; Saariselkä kansainväliseksi pyöräilymatkailukohteeksi –kehittämishanke (1.1.2020 - 31.3.2022), Inari monipaikkaisuuden huippukohteeksi –kehittämishanke (17.5.2021 - 30.4.2022) ja Golden Route of Lapland –yritysryhmähanke (1.1.2021 - 31.5.2022). Golden Route Lapland–hankkeen lopputuotos on ympärivuotinen, laadukas kiertomatkatutuote pohjoisimmassa Lapissa. Hankkeessa on mukana yhdeksän matkailualueen yrittäjää hankerahoittajina. Inari monipaikkaisuuden huippukohteeksi –hankkeessa tehdään toimintamalli etätyölle sekä monipaikkaisuudelle Inarissa. Saariselän pyöräilyhankkeessa on luotu markkinointisuunnitelma hankeajalle sekä viisi vuotta hankkeen jälkeen, ja sen mukaan on luotu maastopyöräilytuotteita, markkinointimateriaalia ja testattu markki-

nointia käytännössä Inari-Saariselkä-matkailualueella yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa.

Inarin kunta on jättänyt rahoitushakemuksen Kestävää matkailua ja digitaalista vastuullisuusviestintää Pohjois-Lapissa –kehittämishankkeesta (1.1.2022 - 30.6.2023).

Vuodelle 2022 tulee haettavaksi ”Tiedolla johtaminen osaksi strategista päätöksentekoa” –hanke, jossa muun muassa päivitetään kuntamme tilastot ajan tasalle ja luodaan malli ja ohjeet tilastojen pitämiseksi ajan tasalla myös jatkossa. Hankkeen keräämää tietoa voidaan hyödyntää toisessa suunnitteilla olevassa ”Invest in Inari” –kuntamarkkinointihankkeessa, jossa Inari tuodaan esille kiinnostavana paikkana asua, elää ja yrittää.

Yritys- ja kehittämispalvelut ovat mukana muiden ulkopuolisten hankehallintojen kuten Lapin liiton, Lapin yrittäjät ry:n, Lapin AMKin ja Leader Pohjoisin Lappi ry:n hankkeissa kuntarahoitusosuuksella, partnerina tai ohjausryhmän jäsenenä. Vuonna 2022 Yritys- ja kehittämispalveluissa työskentelee vakituisesti neljä henkilöä ja 3-5 hanketyöntekijää.

3.3 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

Toiminta-ajatus

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat kunnan osuuksiin yritystoiminnan, palvelujen, työllisyyden, toimialojen yhteisiin avustuksiin ja muihin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin valtuuston hyväksymän elinvoimaohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on turvata valtuuston eri suunnitelmissa ja ohjelmissa asettamien yleiset, yritystoimintaan, palveluihin, työllisyyteen ja muuhun toimintaan asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntastrategia ja elinvoima-ohjelma	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Turvataan valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttaminen kehittämis- ja yhteistyöhankkeissa	Asiakastyytyväisyys, asiakaspalautteet	Talousarvion ja toimintasuunnitelman toteutumisen seuranta

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	827	201	250	250	250
Toimintamenot	-1 592	-203	-254	-254	-242
Toimintakate (sito- va)	-766	-2	-4	-4	9
Nettokustannukset €/asukas		0	0	0	0

Talousarvion perustelut

Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erillisen, laaditun käyttösuunnitelman perusteella.

Määrärahasta maksetaan toiminta-avustusta Saamelaismuseo Siidalle (50 000 euroa). Yhteisöjen vuokra-avustukset huomioidaan uusitun avustuskäytännön mukaisesti. Määrärahaan sisältyy toimialojen yhteiseen avustushakuun varattu määräraha (90 000 euroa) sekä kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymään kuntien välisen sopimuksen mukaisesti (22 000 euroa).

Määrärahaan sisältyy myös yleiskaavoituksesta aiheutuvat kulut (35 000 euroa). Maapoliittisen ohjelman valmistelua jatketaan ja tavoitteena on hyväksyä ohjelma vuoden 2022 aikana. Tulot muodostuvat pääosin maanmyyntivoitoista. Irrutusmäärärahaa on varattu 25 000 euroa ennalta suunnittelemissa menoihin. Lisäksi määrärahaa on varattu yksityisteiden kunnossapidon tukemiseen kunnan osuutena 20 000 euroa/v sekä kuntarajat (Enontekiö, Inari, Sodankylä ja Utsjoki) ylittävän Lapinpolku –reitit suunnittelun kuntaosuuteen v. 2022 – 2023, 12 000 euroa /v.

3.4 Eläkemenot

Toiminta-ajatus

Eläkemenot sisältävät määrärahoja eläkemenoihin kunnanhallituksen alaisen toiminnan osalta sekä kunnan maksettaviin kuuluviin eläkemenoihin, joita ei voi kohdistaa toimintayksiköille. Kohdasta maksetaan kunnan sähkölaitoksen, vesi- ja viemärlaitoksen ja asuntotoimen palveluksessa aikanaan olleiden eläkekustannuksia, kuten myös kunnalle kuuluvia eläkemaksuja Pohjois-Lapin ammatillisen oppilaitoksen henkilöstöstä. Kunnan liikelaitosten kiinteistönhoidon ja ruokahuoltotehtävissä olleiden eläkemaksut on keskitetty myös tähän kohtaan.

Palvelusuunnitelma

Keskeisenä tehtävänä on hoitaa kunnalle kuuluvat edellä mainitut eläkemaksuvelvoitteet ajallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Eläkemaksuvelvoite	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Turvataan velvoitteen täyttämisen		Huolehditaan vuosittain velvoitteen täyttämisestä

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-348	-352	-285	-285	-285
Toimintakate (sitova)	-348	-352	-285	-285	-285
Nettokustannukset €/asukas	-51	-51	-41	-41	-41

Talousarvion perustelut

Eläkemaksut lasketaan Kuntien Eläkevakuutuksen budjetointiohjeen mukaisesti. KEVA:n ilmoittamalla kertomella kerrotaan kuluvan vuoden eläkemenoperusteinen ennakkomaksu, se muodostaa tämän kohdan määrärahan.

3.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää kuntalaisille ja asiakkaille tarvittavat ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti ja osaltaan edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehtävät

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon, ehkäisevän päihdetyön sekä työllistymistä edistävien palvelujen järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on järjestää ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon sekä maaseututoimen palvelut. Sosiaali- ja terveystoimen tulosalueet ovat sosiaalityö, avohoito, laitoshoido ja asumispalvelut, lääkäritoiminta, suun terveydenhuolto sekä ympäristöyksikkö.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteena on palvelujen riittävän saatavuuden ja riittävän palvelutason turvaaminen laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kuntalaisten ja asiakkaiden hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta oman toiminnan päättymiseen 31.12.2022 saakka. Palvelut järjestetään lakisääteisissä määräajoissa ja pääosin omana tuotantona. Palvelujen järjestämisen painopisteinä ovat avopalvelut, ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Henkilöstö sitoutuu valtuuston asettamiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin.

Yli 75 -vuotiaiden inarilaisten määrä kasvaa tasaisesti. Ikäihmisten määrän ja palvelutarpeiden kasvu edellyttää kotihoidon ja kodinomaisen asumisen kehittämistä. Kuntoutusta tehostamalla ja kotisairaaloimintaa kehittämällä tuetaan ikääntyvien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista heidän omassa arjessaan.

Lastensuojelutyön painopiste on jatkossakin perheiden kanssa tehtävässä työssä.

Osallisuuskeskus Ainolan toimintaa kehitetään vuonna 2022. Sosiaali- ja terveystoimen toiminnoista kuntouttava työtoiminta sekä päihde- ja mielenterveystyön ryhmätoiminnan on järjestetty Ainolan tiloissa. Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelun yhteydessä selvitetään toiminnan jatkumisen mahdollisuudet kunnan omana toimintana vuodesta 2023 alkaen.

Sote-hankkeiden kehittämistoimintaan osallistumista jatketaan. Sote-rakenneuudistus Lapissa -hankkeen hankesuunnitelman osa-alueen 3 toimenpiteisiin sisältyy toimintatapojen ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen, jota edesauttaa tietojärjestelmiin tehtävät muutokset ja yhdenmukaistamiset. OMNI 360 Pegasos tietojärjestelmän uudistuksen keskeisimmät ja merkittävimmät muutokset ovat Lääkitys-osion, Hoitokertomus -osio, potilaskertomuksen käyttöliittymän uudistaminen, sekä hoitotyön kirjaamiseen liittyvän FinnCC -luokituksen päivitysversion 4.0 käyttöönotto. Uudistus parantaa ja yhdenmukaistaa kirjaamista ja siten vaikuttaa potilaan hoidon laatuun. Sosiaali- ja terveysosasto valmistelee yhteistyössä toimintansa aloittavan aluevaltuuston kanssa Hyvinvointialueelle siirtymistä varten tarvittavia toimenpiteitä vuoden 2022 aikana.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla. Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen päättyy 31.12.2022 .	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toimivilla peruspalveluilla. Oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut Kunnallisten sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen päättyy 31.12.2022.	Palvelujen saatavuus, asiakaspalautteet Lakisääteiset määräajat, valtakunnalliset ja alueelliset vertailut.	Asiakastytytyväisyyskyselyt, onnistunut rekrytointi, henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointia edistävä johtaminen. Määräaikaisten noudattaminen, valtakunnalliset ohjeet ja suositukset Hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelu yhdessä vuonna 2022 toimintansa aloittavan aluevaltuuston kanssa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokkaat palvelut Avopalvelut ja ennaltaehkäisy painopisteenä	Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannuksien seuranta verrokkikuntien kanssa. Asiakasmäärien seuranta.	Talousarviossa pysyminen Sähköisten palvelujen kehittäminen ja teknologian hyödyntäminen Omaohoidon kehittäminen. Omaohoitopalvelun käyttöönotto vuonna 2022.

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet			
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoite	Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Mittari
Terveellinen ja turvallinen ympäristö	Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisy (erityisesti kaatumisten ehkäiseminen)	Toimintakyvyn mittaaminen RAI-mittaristolla kaikille kotihoidon piiriin ja asumispalveluihin tuleville sekä omaishoidon hakijoille.	Mittariston käyttöaste. RAI-mittauksen tulokset.
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen ja vahvistaminen	Osallisuuden vahvistaminen ja yhteistyö järjestöjen kanssa Asiakaslähtöisyyden vahvistaminen	Osallisuuskeskus Ainolan toiminnan kehittäminen. Sähköisten palvelujen kehittäminen ja lisääminen.	Tilojen käyttöaste. Toiminnan jatkamisen selvittäminen. Sähköisten palvelujen määrä ja käyttäminen.
Terveellisen, liikunnallisesti ja ravitsemuksellisesti tasapainossa olevan elämäntavan edistäminen	Terveys- ja ravitsemusneuvontaa tarvittaessa kaiken ikäisille	Terveys-, ravitsemus- ja liikuntaneuvonnan huomioiminen erityisryhmien palveluohjauksen suunnittelussa.	Kirjausten ja suoritteiden määrä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta+muutok (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)		
Talous					
Toimintatulot	5 166	5 185	5 278		
Toimintamenot	-26 549	-26 639	-27 957		
Toimintakate (sitova)	-21 383	-21 453	-22 679		
Nettokustannukset €/asukas	-3 116	-3 130	-3 266		

Talousarvion perustelut

Talousarviossa toimintatuottojen arvioidaan kasvavan 1,8 % ja toimintakulujen 5,1 % vuonna 2022. Toimintakate kasvaa 5,9 %.

Perusterveydenhuollon osalta järjestetään lakisääteiset ja tarpeelliset terveyspalvelut kuntalaisilla sekä tarvittaessa myös ulkopaikkakuntalaisille ja ulkomaalaisille yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan kanssa.

Kotiin annettavaa saattohoitoa kehitetään lääkäritoiminnan, avohoidon ja vuodeosaston yhteistyönä tulevan kotisairaala toiminnan kautta toteutettavaksi.

3.5.1 Avohoito

Toiminta-ajatus

Avohoidon toiminnan tavoitteena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta tarjoamalla väestölle laadukkaita, kustannustehokkaita ja oikea-aikaisia perusterveydenhuollon ja kotihoidon palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tehtävät

Avohoidon toimintaa linjaavat ajantasainen lainsäädäntö, kansalliset ohjeistukset sekä Inarin kunnan strategia ja toimintaohjeet. Lisäksi palveluiden tuottamisessa huomioidaan toimintaympäristön muutokset ja väestön palvelutarpeet. Kaikissa toiminnoissa työtä ohjaavia periaatteita ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kuntouttava työote. Näillä tekijöillä vahvistetaan sekä yksilön että yhteisön voimavaroja ja mahdollisuuksia sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Ikäihmisten kotiin järjestettävillä palveluilla autetaan asiakkaita selviytymään omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Palvelusuunnitelma

Avohoidon toiminnan keskeisin tavoite on palveluiden tarjoaminen oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti olemassa olevat resurssit huomioiden. Kuntalaisten omaa aktiivisuutta ja vastuuta korostetaan terveyden edistämässä ja sairauksien ennalta ehkäisyssä ja hoidossa. Sairaanhoitajien ja terveydenhoitajien vastaanottotoiminnassa otetaan käyttöön Oma Olo-palvelu. Fysioterapiayksikössä lisätään edelleen ennalta ehkäisevää työtä ja ryhmätoimintaa. Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden luona tapahtuvaa välitöntä asiakastyötä ja omahoitajapalveluita lisätään uuden Kotihoito Mukana mobiilijärjestelmän myötä. Kotisairaaloiminnan suunnittelu aloitetaan yhdessä vuodeosaston ja lääkäritoiminnan kanssa. Inarin terveydenhoitajien ja kotihoidon tilojen suunnittelua jatketaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoiva kuntalainen	Hoitoon pääsyajkojen seuraaminen Asiakastytytyväisyyskyselyt	Hoidon- ja palvelutarpeeseen vastaaminen lainsäädännön edellyttämässä määräajassa huomioiden toiminnalliset ja taloudelliset resurssit.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja joustavat perusterveydenhuollon ja kotihoidon palvelut.	Hakemusten käsittelyaikojen seuranta Asiakasmäärän seuranta Laadukas ja yhdenmukainen kirjaaminen kaikissa työyksiköissä kyllä/ei	Ajantasaiset palvelupäätökset sekä hoito- ja palvelusuunnitelmat. Jatkuva koulutusta ja perehdytystä kirjaamiseen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta		
Sairaanhoitajan vastaanottokäynnit	7 598	6 600	7000		
Omaishoidon tuen piirissä olevat	95	82	90		
Säännölliset kotihoidon käynnit	45 201	35 2000	40 000		

Talousarvion perustelut

Laadukkaiden ja asiakaslähtöisten palveluiden tuottaminen edellyttää resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista toimintaympäristön muutokset ja kuntalaisten palvelutarpeet huomioiden. Tähän tavoitteeseen liittyen Palvelukeskus Koivikon toimintaa jännevoitetaan muuttamalla lähihoitajan toimi vastaavan sairaanhoitajan viraksi ja hoiva-avustajan toimi muutetaan ravitsemustyöntekijän toimeksi. Kansansairauksien hoidon tehostamiseksi vapautuva terveydenhoitajan toimi muutetaan kansanterveyshoitajan toimeksi. Edelleen vaikeutuneen rekrytointitilanteen vuoksi perustetaan kotihoitoon yksi lähihoitajan vakituinen toimi. Tällä työvoimalla katetaan Palvelukeskus Koivikon henkilöstön vuosilomien poissaoloja noin puolet ja loput sijaiset rekrytoidaan perinteisesti lyhyempiin sijaisuuksiin.

Henkilöstön ammatillisuutta ja osaamista ylläpidetään ajankohtaisilla koulutuksilla ja työssä jaksamista edistävillä toimenpiteillä. Kotihoito on mukana ”Miten jaksat omaishoitaja?”-hankkeessa. Hankkeen yhtenä tavoitteena on lisätä omaishoidon parissa työskentelevien työntekijöiden mielenterveysosaamista. Palveluajattelus-

sa ja asiakkaan kohtaamisessa kiinnitetään erityistä huomiota myönteiseen ajatteluun sekä ystävälliseen ja sujuvaan asiakaspalveluun. Asiaksmaksulain uudistuksen myötä sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan käyntimaksu poistui 7/2021 ja asiakasmaksukatto laajenee vuoden 2022 alussa. Tämä näkyy maksutuottojen vähenemisenä.

3.5.2 Laitoshoidon ja asumispalvelut

Toiminta-ajatus

Tulosalueen keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa kuntalaisille nykyaikaiset, kuntoutumista tukevat asumisen ja laitoshoidon palvelut.

Tehtävät

Asumispalveluiden tehtävänä on ikäihmisten ja kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen tuottaminen, sisällöllinen kehittäminen ja saatavuuden turvaaminen kuntalaisille ja myös kotikuntaansa vaihtaneille henkilöille.

Kehitysvammahuollon tehtävänä on tuottaa asumispalvelujen, työ- ja päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisille lapsille ja nuorille aikuisille suunnattuja kuntoutuspalveluja.

Vuodeosaston tehtävänä on tuottaa toimivat ympärivuorokautiset akuuttihoito, pitkäaikaisen laitoshoidon sekä kuntoutukseen liittyvät palvelut kuntalaisille sekä tarvittaessa myös kiireellistä apua tarvitseville ulkopakkakuntalaisille ja ulkomaalaisille henkilöille.

Palvelusuunnitelma

Turvataan palvelujen saatavuus omalla tuotannolla ja ostopalveluina.

Asumispalveluiden sekä laitoshoidon myöntäminen perustuu palvelujen tarpeen kattavaan arviointiin huomioiden toimintakyky, avuntarve sekä toiminta- ja asuinolosuhteet. Hoidon tarpeen arviointi ja asiakassijoitus-toiminta toteutetaan laitoshoidon ja kotihoidon toimijoiden kesken palveluohjausryhmän (SAS) kautta.

Kotisairaaloiminnan suunnittelu toteutetaan yhdessä vuodeosaston, kotihoidon ja lääkäritoiminnan kanssa. Kotisaattohoitoa kehitetään edelleen yhteistyössä kotihoidon kanssa.

Kehitysvammahuollon omaa tuotantoa ja toimintaa kehitetään vastaamaan muuttuviin tarpeisiin vahvistamalla yhteistyötä ja uusia toimintamalleja.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Riittävät ja toimivat palvelut	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelujen laatu Palvelujen oikea-aikaisuus Palvelujen saatavuus Vuodeosaston toiminnan ja niiden muuttuminen akuuttihoitoon ja kuntoutuksen yksiköksi ja avokuntoutuksen kehittäminen	Asiakastyytyväisyys Hoidon / palvelun tarpeen arviointi viivytyksettä käyttäen sovittuja kriteereitä, mm. RAI –arviointi, muistitestit. Tarkoituksenmukaiset hoitopaikat, odotusaika jonossa alle 3 kk kun hoidon / palvelun tarve on selvitetty Pitkä- sekä lyhytaikaispotilaiden määrä ja hoitajaksojen kesto Osaston kuormitusprosentti, akuuttipotilaiden määrä, kuntoutuspotilaiden määrä	Asiakaskyselyt Palvelujen ja tarpeiden yhteensovittaminen SAS –työryhmän säännöllisen toiminnan avulla. RAI on kansainväliseen tutkimus- ja kehittämistyöhön perustuva asiakkaan toimintakyvyn ja palvelutarpeiden arviointimenetelmä, joka on tarkoitettu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen. Pitkäaikaispotilaat hoidetaan asumispalveluiden yksiköissä tai kotona, mikäli ei ole tarvetta sairaanhoitoon. Kotisairaaloiminnan suunnittelu vuonna 2022 ja toiminnan aloitus Hyvinvointialueen käynnistyttyä. Osaston kuntouttava toiminta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen Oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat palvelujen tarpeeseen vastaavat omat toiminnot ja ostopalvelut	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Oikea-aikaiset ja kustannustehokkaat palvelujen tarpeeseen vastaavat omat toiminnot ja ostopalvelut	Tarkoituksenmukaisen palvelun piirissä olevat asiakkaat Jonotiedot ja odotusajat	Toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto: tehostetun kotihoitoon ja kotisairaaloiminnan kehittäminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2020 ta	2022 ta		
Yli 75 -vuotiaita	824	819	880		
Vuodeosasto, käyt- töpäivät	9 934	11 000	10 000		
Männikkö (yht. v. 2020 alka- en)	19 986	21 000	21 000		
Kaamosranta	3 879	3 650	3 650		
Yksityiset palvelun- tuottajat	12 913	12 500	12 100		

Talousarvion perustelut

Yli 75-vuotiaiden kuntalaisten määrä kasvaa tasaisesti. Tämä lisänee tehostetun palveluasumisen tarvetta myös tuleville vuosille. Kotihoidosta siirtyvät asiakkaat ovat runsaasti hoitoa tarvitsevia. Kunta ei lisää suunnitelmallisesti omaa asumispalvelutuotantoaan 2022, vaan laitoshoidon pyrkii osaltaan, mm. kuntoutuksen tehostamisella tukemaan toimintaa. Kotisairaaloiminta käynnistyy Hyvinvointialueelle siirtymisen yhteydessä.

Kunta ostaa kilpailutuksen tuloksena solmitun puitesopimuksen perusteella palveluja ja/tai yksilökohtaisilla sopimuksilla tehostettua palveluasumista yksityisiltä palveluntuottajilta.

Osaavan, riittävän ja ammatillisen henkilöstön turvaamiseen pyritään aktiivisella rekrytoinnilla sekä tarjoamalla henkilöstölle ajankohtaista koulutusta ja työssäjaksamista tukevia toimenpiteitä sekä hyviä työskentelyolosuhteita.

Edelleen vaikeutuneen rekrytointitilanteen vuoksi perustetaan laitoshoidon kaksi sairaanhoitajan ja kuusi lähihoitajan toimea toistaiseksi. Tällä työvoimalla katetaan yli puolet laitoshoidon yksiköiden henkilöstön vuosilomapoissaoloja ja näin turvataan osaavan ja ammatillisen henkilöstön määrä tasaisesti ympäri vuoden. Loput sijaiset rekrytoidaan perinteisesti lyhyempiin sijaisuuksiin.

Vanhuspalvelulain mukainen hoitajamitoitus on ollut vuoden 2021 alusta vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaika päättyy Hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen 1.4.2023, jolloin henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee täysimääräisesti voimaan ja kunnilla on velvollisuus käyttää RAI-arviointijärjestelmää, joka Männikön Palvelukodilla ja Kaamosrannan ryhmäkodilla onkin jo käytössä. Uutta henkilömitoituksen laskemisessa on välittömän ja välillisen työn erottaminen eli mitoitusta laskettaessa ei huomioida välillistä työtä (yksikön asiakkaiden huoneiden ja yhteisten tilojen päivittäinen, viikoittainen ja kuukausittainen siivous, ruoan valmistus ja sen laajamittainen lämmitys, sekä pyykki- ja kiinteistöhuolto. Myös yksikön vastuuhenkilön esimies- ja hallinnollinen työ on välillistä työtä) eikä lasketa vapaapäivillä, sairaana tai lomalla olevia. Välillistä työtä ei siis enää oteta huomioon henkilöstömitoituksessa ja siihen on

pääsääntöisesti varattava erillinen resurssi.

Kotisairaaloiminnan suunnittelu käynnistyy vuoden 2021 aikana ja jatkuu vuonna 2022. Erillinen rahavaraus varmistaa osaltaan mahdollisuuden osoittaa työaikaa suunnittelutyöhön sekä tutustumiskäynteihin. Myös tuleva yamk sairaanhoitajan opinnäytetyö tukee toiminnan suunnittelua ja muutosta. Kotisairaalan perustamisen myötä nykyisen vuodeosaston paikkamäärä pienenee ja nimi sekä toiminta muuttuu akuutti- ja kuntoutusyksiköksi.

3.5.3 Lääkäritoiminta

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten ja matkailijoiden terveyden edistäminen sekä sairauksien ennaltaehkäisy ja hoito.

Tehtävät

Järjestetään lakisääteiset ja hoidon tarpeen arvion mukaiset terveyspalvelut kuntalaisille. Vastataan ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta ja terveyden edistämisestä. Kehitetään vuodeosaston kuntouttavaa toimintaa. Vastataan päivystystarpeeseen ympärivuorokautisesti. Jatketaan päivystysajan perusterveydenhuollon puhelin-konsultaatiosopimusta sairaanhoitopiirin kanssa sovitulla tavalla. Tuotetaan osin ostopalveluna erikoissairaanhoidon lähipalveluita. Pyritään vastaamaan matkailun kasvavaan tarpeeseen terveyspalvelujen osalta yhteistyössä yksityisen palvelun tuottajan kanssa. Huolehditaan tartuntatautien ehkäisystä.

Palvelusuunnitelma

Kehitetään taloudellisesti kestävää hoitoa, hoitopolkuja ja yksilöllisiä hoitosuunnitelmia moniammatillisesti. Vastaanottotoiminta on tehokasta, yksilöllistä ja viiveetöntä. Osaaminen on korkeatasoista ja ajan tasalla. Henkilökunta on motivoitunut pitämään ammattitaitoa yllä koulutusten avulla. Panostetaan lapsiin ja nuoriin sekä omaishoitoon, kotisairaanhoitoon ja saattohoidon kehittämiseen. Inarille on myönnetty poikkeusluvalla ympärivuorokautinen päivystys 31.12.2024 saakka. Turvallista ja kestävä matkailua pyritään kehittämään myös matkailijoiden ja matkailualan työntekijöiden terveyden valossa. Tehostetaan tartuntatautien ehkäisyä ja diagnostiikkaa sekä tiedottamista. Valmistaudutaan yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa tulevaan Hyvinvointialueen käynnistymiseen. Pyritään huomioimaan saamelaisväestön kulttuurilliset ja kielelliset kysymykset palveluja kehitettäessä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähtävät tavoitteet	Lautakuntaan nähtävät tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Terveyden edistäminen, potilastyytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdenvertainen laadukas hoito, riittävät resurssit	Potilastyytyväisyysmittaukset, hoitojonot, T3-mittaus	Tehostetaan perusterveydenhuoltoa. Panostetaan kouluterveydenhuoltoon ja kansansairauksien hoitoon. Kehitetään mielenterveys- ja perhe-neuvolan toimintaa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Osaava henkilöstö hoitamas-sa potilaita oikea-aikaisesti ja taloudellisesti ja pitkäjänteisesti	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveystyömalli, omahoidon edistäminen, esh-kulujen hallinta, syrjäytymisen ehkäisy	Hoitojonot, T3-mittaus, henkilö-kunnan hyvinvointimittaus, esh:n menojen seuranta, potilastyytyväisyysmittarit	Tehostetaan hoidon tarpeen arviota, lisätään hoitosuunnitelmia, kehitetään hoitopolkuja. Lisätään ennaltaehkäisyä. Tehokas rokotuskampanja.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta		
<i>Vastaanottokäynnit</i>	12 656	15 500	15 500		
<i>Päivystyskäynnit lääkäriellä</i>	2 085	2 300	2 300		

Talousarvion perustelut

Väestö ikääntyy ja sairauksien esiintyvyys lisääntyy. Ongelmat ovat myös monimuotoisempia ja niiden kohtamiseen tarvitaan moniammatillista yhteistyötä. Sosiaalinen syrjäytyminen lisää terveydenhuollon haasteita ja kustannuksia. Ennaltaehkäisyyn panostetaan mm. työttömien terveystarkastusten muodossa. Diagnostiikka kehittyy, uudet lääkkeet (mm. sytostaatit, biologiset lääkkeet), apuvälineet ja kehittyvät hoitomuodot nostavat kustannuksia. Lähipalvelut järjestetään kuntalaisille monipuolisesti ja tasa-arvoisesti. Tartuntatautien ehkäisy korostaa ennaltaehkäisevän terveydenhuollon merkitystä.

3.5.4 Sosiaalityö ja toimeentuloturva

Toiminta-ajatus

Sosiaalityö ja toimeentuloturva ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia, tukevat arkielämässä selviytymistä. Sosiaalityöllä pyritään ehkäisemään syrjäytymistä sekä tukemaan ihmisten omatoimisuutta.

Tehtävät

Tehtävänä on järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin turvaamiseksi suunnitellut, laadukkaat ja riittävät lakisääteiset sosiaalipalvelut moniammatillista verkostotyötä käyttäen. Työ on ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä lainmukaisten tukitoimien järjestämistä.

Tulosalueeseen kuuluvat palvelut ovat aikuissosiaalityö, lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, vammaispalvelut, päihdehuolto, lastenvalvojan palvelut, kuntouttava työtoiminta, työllisyyden hoito sekä täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki.

Palvelusuunnitelma

Aikuissosiaalityö on tavoitteellista, pitkäjänteistä ja monialaista työtä sosiaalisen ja taloudellisen tuen ja palvelun tarpeessa olevien asiakkaiden parissa. Aikuissosiaalityössä laaditaan kaikille aikuissosiaalityön asiakkaille palvelutarpeen arviointi, jossa arvioidaan asiakkaan tuen ja palvelujen tarve kokonaisvaltaisesti. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella myönnettyjen palvelujen tavoitteena on asiakkaan itsenäinen selviytyminen, kuntoutuminen ja elämänhallinnan edistäminen. Lakisääteistä täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kunnassa myönnetään kunnan omien soveltamisohjeiden mukaisesti.

Aikuissosiaalityö ja TE-toimisto laativat asiakkaan kanssa yhdessä aktivointisuunnitelman, jonka perusteella voidaan tarjota esimerkiksi kuntouttavaa työtoimintaa. Työllisyyden hoidon pääpaino on pitkäaikaistyöttömille tarjottavissa palveluissa ja työllistymispolkuja pyritään löytämään esimerkiksi palkkatukityöllistämisen kautta. Kunnan pitkäaikaistyöttömien osallistaminen vaikuttaa Kelalle maksettavien maksuosuuksien vähentymiseen. Työttömille itselleen toiminta on yksi työkalu kuntoutumiseen ja oman elämän hallintaan sekä suuntautumiseen takaisin työelämään. Työllisyyden hoito on siirtymässä kuntien vastuulle viimeistään vuonna 2024.

Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan yhdessä muiden toimialojen kanssa. Osallisuuskeskus Ainolan toiminta on vilkasta ja järjestöjen ja yhdistysten jatkuvassa käytössä sosiaalitoimen oman toiminnan lisäksi. Ainolaan on palkattu emäntä, joka hoitaa hävikkiruuan jakoa yhdessä kuntouttavan työtoiminnan kanssa sekä tekee muita Ainolan toimintaan liittyviä tehtäviä.

Päihdetyön toimintamallit ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelma päivitetään. Päihdetyössä panostetaan ennaltaehkäisevään päihdetyöhön, koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön, sekä työikäisten päihdeasiakkaiden moniammatillisesti järjestettävään hoitopolkuun.

Lastensuojelun asiakkuuteen tullaan tyypillisesti lastensuojeluilmoituksen kautta. Lastensuojeluilmoituksesta sosiaalityöntekijä aloittaa palvelutarpeen arvioinnin, jonka aikana arvioidaan lapsen / perheen tuen ja palvelujen tarvetta. Valtakunnallisesti lastensuojelun asiakkuuteen tulevilla lapsilla ja perheillä on laajasti moniammatillisen tuen tarvetta ja pitkittyneitä vaikeita tilanteita. Lastensuojelun riittävä resurssointi, työntekijöiden jatkuva kouluttautuminen sekä saumaton yhteistyö muiden viranomaisten kanssa ovat tehokasta perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä.

Vammaispalveluissa asiakkaille laaditaan moniammatilliset palvelusuunnitelmat sosiaalityöntekijän palvelutarpeen arvioinnin pohjalta. Yhteistyötä tiivistetään keskussairaalan kuntoutusohjauksen ja lääkinnällisen kuntoutuksen kanssa. Tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Perheoikeudellisissa palveluissa tehdään lakisääteiset isyyden selvitykset sekä lapsen huoltoon, asumiseen, tapaamisiin ja elatukseen liittyvät sopimukset. Lisäksi tarvittaessa järjestetään lapsen ja vanhemman välisiä valvottuja tapaamisia ja vaihtotilanteita. Lastenvalvoja tekee yhteistyössä lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden kanssa tuomioistuinten pyytämiä olosuhdeselvityksiä lapsen ja perheen tilanteesta.

Jatketaan pilotointia ”Sosiaalityön ja hyvinvointioikeuden osaamisen vahvistaminen-laadun tae koulutuksessa ja työelämässä (2019-2022)- hankkeen” kanssa. Hankkeen tavoitteena on luoda uudenlaisia yhteistoimijuuden malleja sosiaalityön juridisen osaamisen vahvistamiseksi.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Peruspalvelut järjestetään tehokkaasti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Lakisääteiset palvelut järjestetään kuntalaisille Määräaikojen noudattaminen Palveluprosesseista ajantasaiset kuvaukset ja soveltamisohjeet	Lakisääteisten määräaikojen noudattaminen Valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti	Lastensuojelun perhetyönresurssin ylläpitäminen Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Talousarvion toteutuminen		Talouden seuranta

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta		
Toimeentulotuen käsittelyaika	1 pv	2 pv	5 pv		
Kuntouttavassa työtoiminta hlö:t	23	35	37		
Työmarkkinatuen kuntaosuus €	357 005	372 000	508 000		

Talousarvion perustelut

Talousarviossa on varauduttu työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvamiseen.

3.5.5 Suun terveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Inarin kuntalaisten suun terveyden edistäminen ja suun sairauksien hoito.

Tehtävät

Tuotetaan korkeatasoiset julkiset suun terveydenhuollon palvelut Inarin kunnan koko väestölle.

Palvelusuunnitelma

COVID19-pandemiasta johtunut kiireettömän hammashoidon alasajo näkyy hammashoidossa valtakunnallisesti ja myös paikallisesti. Hoitovelkaa on kertynyt.

Hammashoidossa ennaltaehkäisevät toimet ovat keskiössä. Ennaltaehkäisy on kustannustehokasta. Tähän pitää pyrkiä jatkossakin. Kuntalaisilla on vastuu omasta suun terveyden edistämisestä sekä hammassairauksien ehkäisystä.

Suunnitelmana on tuottaa Inarin kuntalaisille lähipalveluna hammaslääketieteelliset ehkäisevät ja korjaavat toimenpiteet Ivalon ja Inarin hammashoitoloissa. Kiireettömään hoitoon tarjotaan aika 6 viikon kuluessa. Kiireellisen hammashoidon kriteerit täyttävä potilas pääsee särkypäivystykseen samana päivänä.

Oikomishoidon erikoishammaslääkäri on palkattu suunnittelemaan ja toteuttamaan oikomishoito valtakunnallisten kriteerien mukaan. Oikomishoitoa toteutetaan yhdessä koko suun terveydenhuollon henkilöstön kanssa.

Suukirurgisia toimenpiteitä pyritään tekemään omin voimin mutta vaativimpiin toimenpiteisiin ostetaan suuki-

rurgin palveluja. Tällä tavoin pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon kustannuksia.

Hammashoitaja tekee alle kouluikäisten lasten suun tutkimukset ja ohjeistaa koko perhettä suun terveyden edistämässä.

Asetusten mukaiset (1., 5. ja 8. luokka sekä lisäksi 3. luokka kunnan omalla päätöksellä) lasten suun tutkimukset toteuttaa hammaslääkäri, jolloin aina yksi ikäluokka tutkitaan. Tarvittava hoito pyritään antamaan saman hoitokäynnin aikana.

Ikäihmisten palveluasumisyksiköissä hammashoitaja ja suuhygienisti tekevät 1-2 vuoden välein suun terveys-tarkastukset. Sevettijärven ja Näämön alueen vanhusten suun terveyttä tutkitaan vuosittain kotikäyntien avulla.

Yhteistyötä tehdään kaikkien terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> potilaiden suun terveyden edistäminen, asiakastytyväisyys	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asetusten mukaisten tarkastusten tekeminen, hoitohenkilökunnan tarkoituksen mukainen työnjako.	asiakastytyväisyyskysely lasten tarkastusten mittarit dmf	asiakastytyväisyyskyselyjen analysointi mitattavien arvojen (lasten dmf jne.) vertailu Lapin alueen tilastoihin
<i>Tuottavuustavoitteet</i> koulutettu ja osaava henkilöstö hoitamassa potilaita	<i>Tuottavuustavoitteet</i> potilaiden hoito hoitotakuun ja käypä hoito-suositusten puitteissa	hoitoonpääsyajojen aktiivinen seuranta, seuraavien vapaiden erityyppisten vastaanottoaikojen seuranta	henkilökunnan koulutussuunnitelmat ja koulutuksen toteutumisen seuranta, koulutukseen määrääminen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2020 ta	2021 ta	2022 ts	
<i>Käynnit</i>	6 756	9 000	9 000	9000	
<i>Asiakkaat</i>	2 703	3 250	3 250	3250	
<i>Kiireetön aika</i>	1,5 kk	1,5 kk	1,5 kk	1,5 kk	
Perushoidon hoitojakson pituus	3 kk	3 kk	3 kk	3 kk	

Talousarvion perustelut

Tuotetaan suun terveydenhuollon palvelut kustannustehokkaasti henkilöstön vahvuuksia hyödyntäen.

3.5.6 Ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja maaseututoimi

Toiminta-ajatus

Ympäristöyksikön vastuualueena on huolehtia terveysvalvonnasta, eläinlääkintähuollosta sekä maaseutuhallinnosta Inarin ja Utsjoen kuntien yhteistoiminta-alueella. Tulosalueen tavoitteena on turvata terveellinen, viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö sekä tarjota laadukkaat palvelut alueen toimijoille ja kuntalaisille.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät ovat siirtyneet 1.1.2020 Arktisen Lapin ympäristönsuojelu yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi.

Ympäristöterveydenhuolto ja maaseututoimi eivät siirry 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Alustavasti on suunniteltu, että ympäristöterveydenhuolto siirtyisi hyvinvointialueelle 1.1.2026 alkaen. Maaseututoimen osalta asia on vielä valmisteluvaiheessa ministeriössä. Siirtymäajaksi palvelut jäävät kunnan tuotettavaksi.

Tehtävät

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja. Terveysvalvontaan sisältyy elintarviketurvallisuuden, terveydensuojelun ja tupakkalain valvonta. Elintarvikevalvonnassa valvotaan elintarvikkeita ja niiden valmistusta, markkinointia, kuljetusta, kaupantoa ja tarjoilua sekä selvitetään elintarvikeperäisiä epidemioita. Terveysvalvontalain mukaiseen valvontaan sisältyvät mm. asuinhuoneistot, koulut ja oppilaitokset, lasten päivähoitopaikat, hoitokodit ja palvelutalot, kokoontumishuoneistot, uimarannat, uimahallit ja talousveden terveydellinen valvonta.

Eläinlääkintähuollon tehtäviin kuuluvat eläinlääkäripalvelut, eläinsuojelu ja eläinten hyvinvoinnin valvonta, eläinlääkintähuoltoon sisältyvä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonta, eläintautien vastustaminen ja ennaltaehkäiseminen.

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät yhteistoiminta-alueella sekä Mavin yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan. Erityispiirteenä ovat luontais- ja poroelinkeino- sekä kolttalain mukaiset tehtävät.

Tulosalueen toimielimenä ja viranomaisena toimii sosiaali- ja terveyslautakunnan ympäristöjaosto.

Ympäristönsuojelun viranomaispalvelut tuotetaan Arktisen Lapin ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueelta. Lupapalvelut on keskitetty Sodankylään (vastuukunta), mutta Inari-Utsjoen alueen valvojan viranhaltijan toimipiste sijaitsee ympäristöyksikössä.

Palvelusuunnitelma

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelma on laadittu ja hyväksytty vuosille 2020-2024. Tavoitteena on 70-90 %:n toteuma paikalliseen valvontasuunnitelmaan nähden. Neuvonta- ja ohjauskäyntejä lisätään lakiuudistusten mukaisesti.

Eläinlääkintähuolto: Tuotetaan kunnalle määrättyt lakisääteiset peruseläinlääkäripalvelut koko yhteistoiminta-alueella. Panostetaan siihen, että kunnaneläinlääkärille osoitetut valvontatehtävät toteutetaan valvontasuunnitelman 2020-2024 mukaisesti.

Maaseututoimi: Hoidetaan Inarin ja Utsjoen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät yta-sopimusten mukaisesti sekä Ruokaviraston yhteistoiminta-alueen maksajavirastolle säätämät tehtävät ohjeiden ja määräysten mukaan.

Ympäristönsuojelu: Huolehditaan siitä, että ympäristönsuojelun viranomaistehtävät ja -palvelut tuotetaan tehokkaasti ja laadukkaasti alueellemme yhteistoiminta-aluesopimuksen mukaisesti.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Asiantunteva, luotettava, tasa-puolinen ja joustava viranomais-toiminta		Sähköisen asioinnin lisääminen Henki-löresursseista ja koulutuksesta huo-lehtiminen (ILPPA, VIPU jne.) Toimiva yhteistyö, joustavat työtavat, asiakkaiden ohjaus ja neuvonta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Ympäristö- ja terveyshaittojen ennakoiva ehkäiseminen	Toimialakohtaiset valvon-tasuunnitelmat	Valvontasuunnitelmien noudattami-nen, toimijoiden neuvonta ja ohjaa-minen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta		
Ympäristöterveydenhuollon tarkas-tukset (etl, tsl, tupl, asterv) Näytteet	84	100-180	100-180		
Eläinlääkintähuollon käynnit + valvonta käynnit	2 725	2000-2800	2000-2800		

Maaseutuhallinnon tuki- ja korvauspäätökset (+ lausunnot ja tarkastukset)	434 (22 + 59)	300-500	300-500		
---	------------------	---------	---------	--	--

Talousarvion perustelut

Elintarvikelaissa ja terveydensuojelulaissa määritellyille kohteille asetetaan v. 2022 veroluonteinen vuosimaksu, joka lisää valvonnasta kertyviä maksutuottoja. Vuosimaksun kokonaisvaikutus tuloihin täsmentyy v. 2022 aikana.

Kunnaneläinlääkäreiden työsidonnaisuuden ja työn kuormittavuuden keventäminen työehtosopimuksen mukaiseksi vaatii lisäresursseja mm. päivystykseen. Tarvittavilla lisäresursseilla ei ole vaikutusta talousarvioon.

Ympäristönsuojelun yhteistoiminta-alueiden kuntakohtaiset maksuosuudet määräytyvät asukaslukujen suhteessa. Inarin kunnan osuus on näin ollen noin 33-34 % kokonaiskustannuksista. Arktisen Lapin ympäristönsuojelulta saatujen arvioiden mukaan kustannuksissa ei tapahdu merkittävää nousua v. 2022.

3.6 Erikoissairaanhoito

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidon toiminnan tulee olla yhdenvertaista ja oikea-aikaista. Hoitopolkujen tulee olla sujuvat eikä hoitoketju saa katketa.

Tehtävät

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauden tutkimiseen ja hoitoon liittyviä palveluja. Ensihoitopalvelu sisältäen sairaankuljetuksen on osa erikoissairaanhoitoa terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoito tarjoaa konsultaatiopalvelua ja koulutusta. Pieni osa erikoissairaanhoitoa on jalkautettu terveyskeskukseen ostopalveluna kuntalaisten palveluiden parantamiseksi ja kustannusten säästämiseksi. Terveyskeskuksessa on kardiologin, geriatrin, gynekologin, psykiatrin sekä iho- ja tauditiläkärien palveluja sopimusten mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Kehitetään tiedonsiirtoa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä ja tehostetaan hoitoketjuja. Pyritään kehittämään rajat ylittävää erikoissairaanhoitoa ja perusterveydenhuoltoa. Pyritään kehittämään erikoissairaanhoidon etävastaanottoja toiminnan tehostamiseksi ja kuntalaisten palveluiden parantamiseksi. Pyritään pitämään erikoissairaanhoidon läheteiden määrä vuosittain viiden vuoden keskiarvon mittaluokassa. Pyritään hillitsemään erikoissairaanhoidon menojen kasvua ja kehitetään ensihoidon toimintaa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy Ammattitaitoinen henkilökunta	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon tarkoituksenmukainen tehtäväjako	Keskimääräiset odotusajat, potilastyytyväisyys, hoitopalauteiden määrä	Odotusaikojen seuranta, hoidon oikea kohdistaminen koulutuksiin osallistuminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Hoitoajat, lähetemäärät, konsultaatiomäärät, odotusajat	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Käypä hoito –suositukset, oikea hoidon porrastus	Lähetemäärät, hoitopäivät, kuntalaskutus, hoitoon pääsy	Seurataan lähetemääriä ja kustannuksia vs. muut kunnat etävastaanotot Lääkehoidon kustannusten seuranta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta + muutok (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)		
Talous					
Toimintatulot	49	39	39		
Toimintamenot	-9 996	-10 529	-10 436		
Toimintakate (sitova)	-9 946	-10 490	-10 397		
Nettokustannukset €/asukas	-1 450	-1 530	-1 497		

Talousarvion perustelut

Erikoissairaanhoidon sosiaalinen palveluasuminen siirretty sosiaalityön alle 3/2021, menovaikutus vuodelle 2022 palvelujen ostoihin vähennetty 610 800 €. Jatkossa erikoissairaanhoidon menoja arvioidaan kasvavan noin 5 prosentin vuosivauhdilla.

Lääke- ja hoitovälinekustannukset kasvavat jatkuvasti. Erikoissairaanhoidon lähetemäärät ovat pysyneet ennallaan, mutta käyntimäärät ovat hienoisessa nousussa edelleen. Hoitopäivien määrä on entistä luokkaa. Erikoissairaanhoitoon pääsee pääasiassa hoitotakuun puitteissa muutamia erikoisaloja lukuun ottamatta.

3.7 Sivistyslautakunta

Toiminta-ajatus

Sivistyslautakunnan alaisten toimialojen tehtävänä on tuottaa palveluita, joilla turvataan toimivat sivistyspalvelut kaiken ikäisille kuntalaisille. Laadukkaat sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Tehtävät

Inarin kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta päättää seuraavista toimialaansa kuuluvista asioista:

1. perusopetuslain mukainen esi- ja perusopetus
2. perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta
3. lukiolain mukainen lukiokoulutus
4. ammatillinen koulutus
5. vapaasta sivistystyöstä ja taiteen perusopetuksesta annettujen lakien mukainen koulutus
6. kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuritoiminta, liikuntatoimi ja nuorisotyö
7. varhaiskasvatus
8. koulujen perustaminen ja lakkauttaminen talousarvion ja toimintasuunnitelman mukaisesti

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet			
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkitavoite	Hyvinvointisuunnitelman tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Mittari
Terveellinen ja turvallinen ympäristö	Esteetön ja turvallinen asumis-, kasvu- ja liikuntaympäristö	Jänkkävaaran ulkoilureitin kuntopor- taat rahoituksen toteutuessa / Tek- ninen toimi, vapaa-aikatoimi	Ulkoilureitin käyttäjämäärä, asiakaspalautteet.
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden kehittäminen ja vahvistaminen	Osallisuusohjelman laatiminen Yhteisöllisyyden lisääminen, yhdessä tekeminen ja osallisuuden edistäminen Syrjäytymisen ehkäiseminen ja sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen Kunnan ja järjestöjen yhteistyön parantaminen <i>Lasten ja nuorten kuuleminen asioita ratkaistaessa</i>	Sivistystoimi mukana laadinnassa Verkkopohjaisten palveluiden kehittäminen ja vakiinnuttaminen/Varhaiskasvatus, vapaa-aika, kulttuuri, kirjasto, kansalaisopisto Kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen, lasten ja nuorten kulttuuritapahtumat/ kulttuuritoimi ja käyttöönotto Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen /Sivistystoimi, sosiaali- ja terveystoimi, hyvinvointikoordinaattori Yhteistyöasiakirjan laatiminen/vapaa-aikatoimi osallisena <i>Kyselyt eri aiheista lapsille ja nuorille/ koululaisille</i>	Tarjottavien palveluiden määrä, palveluiden käyttäjämäärä, asiakaspalautteet. Lasten ja nuorten tapahtumien määrä, osallistujamäärät, asiakaspalautteet. Tarjottavien palveluiden määrä, asiakaspalautteet, lasten ja nuorten hyvinvointi (mm. koulu-terveyskyselyn tulokset). Yhteistoiminnan määrä ja laatu. Järjestöjen ja kuntalaisten palaute. <i>NuVan kärkihankkeet ja yhteistyöpalaute, kyselytulokset, Koulu-terveyskyselyn tulokset</i>
Terveellisen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Liikunnan lisääminen kohde-ryhmälle sopivalla tavalla	Voimaa vanhuuteen ohjelma, vertaisohjattu liikuminen, päivätanssit/ vapaa-aikatoimi	Vertaiskoulutettujen määrä, osallistujamäärät, asiakaspalautteet, kuntalaisten hyvinvointi. Yksilöohjaukseen tai ryhmään osallistuneiden määrä, asiakas-

	Terveysneuvontaa kaikenikäisille	Terveys- ja liikuntaneuvonnan huomioiminen erityisryhmien palveluhajauksen suunnittelussa /Vapaa-aikatoimi	palautteet, kuntalaisten hyvinvointi.
--	----------------------------------	---	---------------------------------------

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Talous					
Toimintatulot	2401	2303	2232	2270	2308
Toimintamenot	-17450	-19360	-19642	-20323	-21021
Toimintakate (sito-va)	-15049	-17057	-17410	-18053	-18713
Nettokustannukset €/asukas	-2194	-2488	-2507	-2596	--2687

Talousarvion perustelut

Sivistyslautakunnan toiminta elää murroksessa. Lautakunnan alaisissa toiminnoissa on lähivuosina toteutettu kiinteistökannan uusintaa etenkin varhaiskasvatuksessa. Nyt kiinteistökannan uusiminen siirtyy näkyvänä osana perusopetuksen toimintoihin. Ivalon koulukeskus valmistuu vuonna 2022 ja Inarin kouluhanke etenee suunnitteluun. Suunnitelmakauden talousarvioon on sisällytetty Inarin kirkonkylän uuden koulun rakentaminen ja käyttöönotto. Kiinteistöissä tapahtuvat muutokset läpäisevät lähes koko sivistystoimen toiminnan.

Toiminnan osalta vuoden 2020 lopussa tehty pikainen lakimuutos pidensi oppivelvollisuuden koskemaan 2. astetta. Sen elokuussa 2021 alkaneita kokonaisvaikutuksia ei täysin voida arvioida, mutta pääpiirteissään on todettavissa, että kunnan taloudessa sillä ilmeisesti ei ole suurta merkitystä, joka vaikuttaisi vuoteen 2022. Vuoden 2021 aikana sillä ei ole ilmennyt kustannusvaikutetta.

Lakimuutos koskien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tuloja tulee vaikuttamaan kokonaistalouteen tulojen vähenemisenä. Toisaalta muutosta on tullut myös henkilöstömitoituksesta poikkeamiseen ja ryhmien henkilöstörakenteeseen, jonka vuoksi muutetaan 2 lastenhoitajan tointa varhaiskasvatuksenopettajan toimeksi.

Henkilöstörakennetta muokataan Ivalon koulukeskuksen valmistuessa. Yksi määräaikaaisesti täytetty opettajan virka muutetaan kiinteistöstä huolehtivaan toimeen koulukeskuksessa. Opettajaresurssi muuten tarkastellaan talven aikana huomioiden koulukeskuksen toiminnalliset tarpeet. Koulukeskuksen hallintorakenne otetaan käyttöön. Sivistystoimen hallinnosta poistuu eläköitymisen kautta puolen toimistosihteerin työpanos. Henkilöstön kehittämisessä pyritään ottamaan huomioon OKM:n saamelaisopetuksen kehittämissuunnitelman raportin

kirjaukset.

Sevettijärven koulun tilojen uudistamisrakentaminen etenee vuonna 2022. Sivistyslautakunta pyrkii edistämään omalta osaltaan kolttakulttuurikeskuksen toteutumista. Taito- ja taideainekäytössä oleva rakennus korvataan uudella. Tiloihin sijoitetaan myös kielipesä ja terveydenhuollon toiminnot. Inarin koulun suunnittelu etenee ja mahdollisesti vaatii väistötilojen huomiointia, mutta sen osalta taloudelliset vaikutukset ovat vielä auki.

Investointiosia pitää edelleen sisällään merkitseviä investointeja, jolla on heijaste myös käyttötalouteen, mm. koulutarvikehankintoihin.

3.7.1 Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään ja opiskeluun.

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään Saariselän alueen lapsille Saariselän päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lakisääteisen (subjektiivisen) varhaiskasvatusoikeuden toteutuminen. Kunnallista varhaiskasvatusta järjestetään alle kouluikäisille lapsille lapsen omalla äidinkielellä (Inarissa suomen- ja saamenkielellä) päiväkotitai perhepäivähoitona. Maksutonta esiopetusta järjestetään 6-vuotiaille lapsille Saariselän päiväkodissa. Lakisääteistä lasten kotihoidontukea maksetaan Kelan toimesta alle 3-vuotiaille lapsille ja sisaruksille. Inarin kunta maksaa harkinnanvaraista kotihoidontuen kuntalisää alle 2-vuotiaille lapsille sekä sisaruksille kunnan päättämien ehdoin.

Varhaiskasvatus toteutetaan Opetushallituksen 19.12.2018 päättämän varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman 1.12.2019 mukaisesti.

Varhaiskasvatussuunnitelmia päivitetään huoltajien ja henkilöstön palautteiden pohjalta ja tarkennetaan vuosittain yhteisten tavoitteiden osalta. Henkilöstölle järjestetään koulutuksia, jotka tukevat osaamista sekä varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamista. Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointia sekä työssä jaksamista tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa työyksiköjen toiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa vuosien 2021-2023 aikana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun, johon Inarin kunta (Saariselän päiväkotitai) osallistuu verrokkikuntana. Verrokkikunnassa vastataan kokeiluun liittyviin tilastokyselyihin sekä osallistutaan lapsia koskevaan seuranta tutkimukseen. Seuranta tutkimuksessa arvioidaan

5-vuotiaiden lasten kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia, sosiaalisia taitoja, itsetuntoa ja hyvinvointia kolmena peräkkäisenä syksynä vuosina 2021, 2022 ja 2023.

Muut varhaiskasvatuspalvelut:

Koltansaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalon ja Sevettijärven kielipesässä. Inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään Ivalon kielipesässä sekä Inarissa, jossa toimii kaksi kielipesää.

Koululaisten hoitoa järjestetään kunnan päättämin ehdoin 1-2. lk oppilaille, jotka tarvitsevat vuorohoitoa tai erityistä tukea sekä 1. luokan oppilaille koulun loma-aikoina. Koululaisten hoito ei ole lakisääteistä ja sitä voidaan myöntää määrärahojen puitteissa kalenterivuosi kerrallaan.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnallista lakisääteistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestetään kysyntää vastaavasti. Koltan- ja inarinsaamenkielistä kielipesätoimintaa järjestetään resurssien mukaan valtionapurahoituksen (85 %) avulla. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelu- ja perhetyötä. Varhaiskasvatuspalveluja kehitetään valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Varhaiskasvatuksen osaamisen kehittäminen	Inarin kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan ja yhteistyön kehittäminen	Henkilöstön koulutukset (määrä ja sisältö)	Henkilöstön täydennyskoulutukset: osaamisen kehittäminen mm. vuorovaikutus- ja yhteistyötaitot arvioivan työotteen kehittäminen
		Laadunarviointi (itsearviointi/tiimi)	Toimivat vasu- ym. lomakkeet ja perehdytys
Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin ja oppimisympäristön kehittäminen	- Kasvuilmapiiri tukee lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia. Turvallinen ja myönteinen ilmapiiri - Varhaiskasvatuksen toiminnassa painotetaan kielten rikasta maailmaa, luonto- ja ympäristökasvatusta se-	1-2 Kysely yksiköille tavoitteiden toteutumisesta, itsearviointi toimintakertomus	- Pedagoginen johtaminen - Kehityskeskustelut - Koulutus - Työnohjaus - Yhteistyö

	kä liikunnan merkitystä lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen mahdollistajana 3. Lasten tukitoimien ja henkilöstön ohjauksen kehittäminen	Päätökset lasten tukitoimista ja tukitoimet, Tuen portaati-ohjeistus	Projektioppiminen Työpajatoiminta - sadutusmenetelmä - luontoretket - liikunta - kierrätyksen mahdollistaminen Lasten tuen ja henkilöstöresurssien oikea-aikainen ja -laajuinen kohdentaminen tukea tarvitseville lapsille.
Tuottavuustavoitteet Joustavat, oikea-aikaiset ja muutostykyiset palvelut	1. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastavasti (järjestelyaika 4 kk, kiireellisessä tilanteessa 2 vk) 2. Muutostykyinen organisaatio ja riittävä henkilöstö, joka vastaa palvelutarpeeseen. ----- Sähköisen asioinnin käyttöönoton jatkaminen ja tarvittavien ohjelmien hankinta. - päällekkäisen työn vähentäminen ja työnjaon selkeyttäminen. Sähköiset varhaiskasvatushakemukset ja päätökset ----- Sähköisen asioinnin ja tiedottamisen kehittäminen	Varhaiskasvatuspaikkojen järjestäminen lain edellyttämässä aikataulussa. Henkilöstön rakenne ja määrä / lasten määrä, ikä oikeassa suhteessa henkilöstön määrään. Muunneltavat toimitilat ----- Hakemusten määrä ja käsittelyajat Tiedonkulku ja selkeät prosessit, Salassapito ja tietosuojat	Palveluohjaus ja tiedottamisen kehittäminen (wilma, www.sivut) Tehokas rekrytointi Sijaisresurssien parantaminen (toimet) Sijaisjärjestelyjen kehittäminen yhteistyössä eri yksiköiden kanssa Toimitilamuutokset ja -ratkaisut ----- Sähköisen asioinnin käyttöönoton yhteydessä tehtävät henkilöstön käyttökoulutukset ja työnjako Asiakkaiden tiedotus ja neuvonta

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Todelliset hoitopäivät	29077	33000	30300	31700	33000
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 31.12.	220	250	230	240	250
- joista ostopalvelut/lapsia 31.12.	24	24	0	0	0
- joista vuorohoidossa	40	85	60	70	80
Lapsia esiopetuksessa (Saariselän pk)	3	2	3	3	3
Kotihoidon/yksityisen hoidon tuen saajat 31.12.	32	40	40	40	40
-joista kotihoidon kuntalisän saajat/ ka	19,25	20	22	24	26
- joista yksityisen hoidontuen saajat/ka	0	2	0	0	0

Talousarvion perustelut

Matkailun ja työelämässä tapahtuvien muutosten myötä varhaiskasvatuspaikkojen äkillinen tarve ja muutokset ovat jatkuvia, mikä näkyy erityisesti talvisesonkiaikoina sekä vuorohoitotarpeen vaihteluna (ilta,- yö- ja viikonloppuhoito) päiväkodeissa. Vuorohoitotarpeen määrä ja - muutokset vaikuttavat Inarin kunnan varhaiskasvatuksen henkilöstömäärään ja - rakenteeseen. Varhaiskasvatuksen tarve perheillä vaihtelee kunnan eri osissa mm. työllisyyden, matkailun sesonkiaikojen sekä syntyvyyden mukaan. Vuonna 2022 arvioidaan kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevan noin 230 lasta.

Varhaiskasvatuksen kustannuksia lisäävät Inarin kunnan elinkeinorakenteesta sekä pitkistä etäisyyksistä johtuvat lasten pitkät hoitoajat ja vuorohoito. Kustannuksia lisäävät myös pienissä yksiköissä järjestettävä monikielinen varhaiskasvatus- sekä kielipesätoiminta sekä päiväkotien toimiminen väistötiloissa.

Inarin päiväkodin kolme ryhmää toimii toistaiseksi edelleen erillisissä väistötiloissa. Varhaiskasvatuksen asiakastulot vähenevät vuonna 2022 keskimäärin 26 % 1.8.2021 alkaen voimaantulleeseen asiakasmaksulakimuutoksen vuoksi.

Sijaisten ja henkilöstön rekrytointi on haasteellista koko kunnan alueella ja erityisesti Inarin kk:ssä ja sen pohjoispuolella. Henkilöstön rekrytointia ja erilaisia toimia sijaisresurssien kehittämiseen on tarpeen edelleen lisätä, jotta lakisääteiset varhaiskasvatuspalvelut pystytään turvamaan myös tilanteissa, jossa henkilöstö on lomalla tai äkillisesti poissa työstä.

Päiväkotipalvelujen ja lasten määrä sekä lasten tuen tarpeet päiväkodeissa ovat kasvaneet edelleen. Kotona tapahtuva perhepäivähoito on vähentynyt ja kaikkia toimia ei ole saatu täytettyä rekrytoinnin tehostamisen ja perhepäivähoitajien palkkauksen kehittämisestä huolimatta. Ivalon päiväkodissa on toiminut jo kahtena toimintakautena yksi lisäryhmä, jonka toiminta vakinaistetaan 1.8.2022 alkaen ja johon tarvitaan erilliset pysyvät toimitilat. Henkilöstötarpeen lisäys Ivalon päiväkotiin 1.8.2022 alkaen on yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja yksi ryhmäavustaja. Inarin kk:ssä varhaiskasvatustarpeen kasvusta johtuen vakinaistetaan 1.8.2022 alkaen kaksi määräaikaista täytettynä ollutta tointa. Toinen vakinaistetaan lastenhoitajan toimeksi ja toinen varhaiskasvatuksen opettajan toimeksi lain mukaisen henkilöstörakenteen takaamiseksi.

Lisäksi Inarin päiväkotiin perustetaan ryhmäavustajan uusi toimi, joka mahdollistaa lasten tuen järjestämisen lisäksi päiväkotiapulaisen tehtävien hoitamisen toimittaessa kolmessa eri väistötilassa.

Perhepäivähoidon varahoitopaikkana ja määräaikaaisena hoitopaikkana toimivan Päivänsinen henkilöstörakenne muutetaan 1.8.2022 alkaen kokonaan päiväkodin henkilöstörakenteeksi, mikä mahdollistaa lapsimitoituksen lisäyksen myötä useampien lasten hoidon ja sijaisjärjestelyjen tehostamisen koko varhaiskasvatuksen osalta. Avoimena oleva lastenhoitajan toimi muutetaan varhaiskasvatuksen opettajan toimeksi ja vakainainen perhepäivähoitajan toimi lastenhoitajan toimeksi (nimikkeen muutos/siirto uuteen tehtävään). Lisäksi yhden perhepäivähoitajan toimi muutetaan lastenhoitajan toimeksi, johon sisältyy varahoitajan tehtävät muun muassa Ivalon alueella, jotta lakisääteisen varhaiskasvatuksen järjestäminen saadaan turvattua paremmin myös henkilöstön äkillisten poissaolojen aikana.

Inarinsaamen kielipesien siirtyminen Inarin kunnan varhaiskasvatuksen toiminnaksi 1.8.2021 alkaen on tuonut varhaiskasvatukseen liikkeensiirron mukana 10 vakinaista uutta työntekijää. Liikkeensiirron mukana tulleen hallintopäällikön siirtyessä v. 2022 sivistystoimesta muihin tehtäviin, tarvitaan varhaiskasvatuksen resurssiin 0,5 toimistosihteerin toimen lisäys. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa on 1,5 toimistosihteeria. Kielipesien pedagogisen toiminnan vahvistamiseksi ja kehittämiseksi yksi vastaavan lastenhoitajan toimi muutetaan 1.8.2022 alkaen varhaiskasvatuksen opettajan toimeksi. Kielipesätoiminnan valtionavustukset (n. 85 %) tulevat Saamelaiskäräjiltä saadun tiedon mukaan vähenemään vuonna 2022 maksuperusteisiin suunnitteilla olevien muutosten vuoksi.

Hallintotöiden kasvun ja päällekkäisten tehtävien karsimiseksi on tarpeen kehittää sähköistä asiointia, joka aloitettiin vuonna 2021. Varhaiskasvatukseen hankitaan tarvittavat sähköiset ohjelmat päiväkodeille sekä kehitetään työnjakoa varhaiskasvatusjohtajan, toimistosihteerien ja yksiköiden johtajien välillä. Alkuvuodesta 2022 selvitetään, onko työnjaon kehittämisen takia tarvetta muuttaa päiväkotien johtajien toimet viroiksi. Päiväko-teihin hankitaan vuonna 2022 tarvittavat työpuhelimet henkilöstölle pienryhmätoiminnan ja tarvittavan tiedonkulun mahdollistamiseksi.

Lasten kotihoidontuen kuntalisää maksetaan vuodesta 2019 alkaen kunnan päättämien ohjeiden mukaisesti alle 2-vuotiaista lapsista ja heidän sisaruksistaan, jotka eivät käytä varhaiskasvatuspalveluja.

3.7.2 Esi- ja perustusopetus

Toiminta-ajatus

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten kasvamista itsenään, kanssaihmissiä ja ympäristöön arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi.

Perusopetuslain edellyttämää esi- ja perusopetusta annetaan kunnan neljässä koulussa:

1. Inarin koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9
2. Ivalon ala-asteen koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-6, erityistuen pienluokka vuosiluokille 0-6
3. Ivalon yläasteen koulu, perusopetuksen vuosiluokat 7-9, lisäopetus sekä erityistuen pienluokka vuosiluokille 7-9
4. Sevettijärven koulu, esiopetus ja perusopetuksen vuosiluokat 1-9

Esi- ja perusopetuksessa opetuskielenä on suomi. Opetusta annetaan lisäksi inarinsaamen-, koltansaamen- ja pohjoissaamenkielellä (perusopetuslaki, 10§).

Tehtävät

Opetuksen ensisijaisena tehtävänä on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot sekä motivaatio jatko-opintoihin ja siten mahdollisuus omien edellytyksiensä mukaisesti ammattiin ja itsenäiseen elämään. Tavoitteena on, että jokainen oppilas saa perusopetuksesta päättötodistuksen ja siirtyy jatko-opintoihin. Jatko-opintoihin siirtymistä seurataan vuosittain.

Palvelusuunnitelma

Opetuksessa tärkeä laatukriteeri on opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutus. Toinen tärkeä laatukriteeri on opetusryhmän koko. Tavoitteena on, että valtuuston hyväksymässä koulutuksen kehittämissuunnitelmassa mainittuja opetusryhmien enimmäiskokoja ei ylitettäisi. Toteutuneita ryhmäkokoja seurataan lukuvuosittain. Näiden lisäksi opetuksen laatukriteerinä ovat kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä. Tavoitteena on, että Inarin kunnan esi- ja perusopetuksen työntekijät täyttävät kelpoisuusvaatimukset 100 prosenttisesti.

Työnantaja järjestää koulutuksia, jotka tukevat opetussuunnitelmien kehittämistä sekä monipuolisten opetusmenetelmien hyödyntämistä opetuksessa. Täten tuetaan kuntastrategian mukaisesti osaamista ja koulutusta sekä turvataan toimivat ja kehittyvät esi- ja perusopetuspalvelut.

Inarin kunnan kouluissa annettavaa koulutusta ja sen vaikuttavuutta arvioidaan sivistyslautakunnassa hyväksytyn arviointisuunnitelman mukaisesti. Inarin kunnan perusopetuksen koulujen arviointisuunnitelma hyväksytään marraskuun 2021 lautakunnassa vuosille 2022-2024.

Oppilasennuste on tällä hetkellä laskeva ja kunnan kokonaisuus huomioiden, sen ennustetaan laskevan ole-

massa olevilla tiedoilla 5 vuodessa noin 50 oppilasta. Inarin kunta luottaa siihen, että alueen matkailu monessa muodossaan toimii vetovoimatekijänä myös pandemian jälkeenkin. Inarin kunnan väestö on jälleen lähtenyt pandemiaa edeltäneeseen kasvuun. Perusopetuksen hankkeet ovat pandemian aikana isoilta osin tulleet vaikeaksi toteuttaa, eikä uusia hankkeita ole perustettu tai suunnitteilla tällä hetkellä. Kahden Erasmus-hankkeen toteutusta on saatu jatkettua vuodelle 2022, jolla aikaikkunalla ja rokotustilanteen parantuessa toteuttaminen voi olla mahdollista. Toinen näistä on peruskoulutuksen liikkuvuushanke ja toinen opettajakoulutushanke. Koulujen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään sivistyslautakunnan hyväksymin periaattein. Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa on tärkeä osa toimivaa kuntapalvelua. Ivalon koulukeskuksen valmistuminen vahvistaa mahdollisuutta palvella myös pohjoissaamen ja koltankielillä.			
Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen, perheiden kasvatustyön tukeminen. Laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet

<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen Motivoitunut ja kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöstö Terveet ja turvalliset koulujen tilat	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Opetusmenetelmien kehittäminen, opetussuunnitelman toteuttaminen Pedagogiikan ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen, työssä tukeminen Opetussuunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, joissa opiskelu on terveellistä ja turvallista	Peruskoulun päättötodistuksen saaneiden lukumäärä, jatko-opintoihin ohjaaminen Vuosittainen koulutuksen järjestäjän suorittama toiminnan arviointi Päätökset koulurakentamisesta	Opetussuunnitelman päivittäminen ja ajan tasalla pitäminen Arviointi toteutetaan kyselynä huoltajille Uusien oppimisympäristöjen suunnittelu ja toteutus
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Opettajien virkojen määrän sopeuttaminen rakenteellisiin muutoksiin	Opettajien virat/oppilas	Opettajien virkojen kokonaisvaltainen suunnittelu ja tarkistaminen vuosittain ikäluokkien pienentyessä

Tunnusluvut (2022 - 2024 kaikki toiminnalliset muutokset perusopetuksessa)

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/asukas					
Esiopetus	-47	-73	-66	-67	-69
Perusopetus	-1137	-1231	-1291	-1427	-1456
Iltapäivätoiminta	-37	-64	-72	-73	-75

Talousarvion perustelut

Suuria hankintoja pyritään rajoittamaan Inarin koulussa samaan aikaan kun uutta koulua rakennetaan. Ivalossa hankitaan tarpeellisia koulutarvikkeita.

Palvelua kehitetään rakentamalla perusopetuksen ja ruokapalvelun väistötila Inariin, jonka käyttöönotto on kesällä 2022. Inarin koulun rakentaminen alkaa. Uudet tilat nostavat neliömääräistä vuokratkustannusta Ivalossa. Kiinteistöjen kokonaiskustannuksiin pyritään vaikuttamaan pitkällä tähtäimellä luopumalla tarpeettomista tai vähälle käytölle jäävistä tiloista. Toimintoja pyritään ohjaamaan kunnan omiin tiloihin.

3.7.3 Lukiokoulutus**Toiminta-ajatus**

Lukiokoulutuksen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa sekä paikkaansa maailmassa. Lukiokoulutus syventää opiskelijan kiinnostusta tieteiden ja taiteiden maailmaan sekä kehittää valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään.

Tehtävät

Lukiokoulutus tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuuden korkea-asteen opintoihin. Lisäksi lukio-opiskelu antaa opiskelijoille opiskelutaidot, joita elinikäinen opiskelu vaatii. Ivalon lukiossa tuetaan nuorten kasvua ja identiteetin kehittymistä esimerkiksi siten, että heille tarjotaan mahdollisuus opiskella inarin-, koltan- ja pohjoissaamen kieliä äidinkielenä.

Palvelusuunnitelma

Ivalon lukio tarjoaa laadukasta ja yksilöllistä toisen asteen opetusta alueen nuorille. Koulu tekee yhteistyötä niin paikallisesti kuin kansainvälisesti. Yhteistyössä Saamelaisalueen koulutuskeskuksen kanssa opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto. Kansain-

välistä toimintaa toteutetaan koronarajoitukset huomioon ottaen.

Lukuvuonna 2021-2022 otetaan käyttöön uusi opetussuunnitelma ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat jatkavat opiskelua vanhan opetussuunnitelman mukaisesti. Siirtymä kautena kiinnitetään huomiota opiskelijoiden hyvinvointiin. Lisäksi valmistaudutaan siirtymiseen uuteen koulukeskukseen syksyllä 2022.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Nuorten hyvinvoinnin kehittäminen ja laadukkaat lukiokoulutuspalvelut sekä kustannustehokkaat toimintaprosessit. Lukiokoulutuksen ja perusopetuksen yhteistyön kehittäminen ja eri koulujen toimintakulttuurien yhtenäistäminen. Valmistaudutaan siirtämään toiminta Ivalon yhteiseen koulukeskukseen.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen	Aktiivinen ja osallistuva kansalainen	Seuranta hyvinvoinnin kehittymisestä esim. kyselyt opiskelijoille	Hyvinvoinnin kehittäminen opiskelijoiden esittämien ehdotusten pohjalta
Uuden opetussuunnitelman laatiminen ja käyttöönotto	Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto	Seuranta uuden opetussuunnitelman käyttöönottamisesta esim. kyselyt opettajille ja opiskelijoille	Opetussuunnitelmatyön organisointi ja työn resursointi
Opettajien osallisuus	Opettajien osallisuus uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa	Opettajien välinen yhteistyö uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa	Opetussuunnitelmatyön tukeminen esim. koulutuksin
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	Henkilöstön virkojen määrän tarkistaminen koko Ivalon alueella	Tarvittavat virat/koulu	Opetushenkilöstön virkojen kokonaisvaltainen suunnittelu ja tarkistaminen Ivalon alueen kouluissa

Ivalon koulujen välisen yhteistyön kehittäminen	Ivalon koulujen henkilöstöjen välisen yhteistyön tehostaminen esim. koulujen sisäisten tiimien yhteistyö	Yhteistyön toteutumisen arviointi esim. koulujen tiimit arvioivat yhteistyötä	Kehitetään uusia yhteistyömuotoja perusopetuksen koulujen kanssa, suunnitellaan toimintakulttuurien yhtenäistämistä
---	--	---	---

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/asukas					
Ivalon lukio	-131	-155	-145	-148	-151

Talousarvion perustelut

Lukion opiskelijamäärä on pienentynyt siten, että syksystä 2020 alkaen opiskelu on tapahtunut yksisarjaisesti. Jotta voidaan taata opiskelijoiden valmistautuminen ylioppilastutkinnon kokeisiin, on heille tarjottava kaikki pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opinnot. Tämä on mahdollista tehdä tehokkaasti siten, että syventäviä kursseja tarjotaan vuorovuosin kahdelle ikäluokalle kerrallaan.

Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön lukuvuonna 2021-2022 ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Opettajille on järjestettävä täydennyskoulutusta opetussuunnitelmien käyttöönottamisessa. Siirtymäkaudella joudutaan opetusta tarjoamaan sekä uuden että vanhan opetussuunnitelman mukaisesti, jolloin ei ole mahdollista yhdistää eri ikäluokkia samoihin opetusryhmiin. Tästä johtuen joudutaan järjestämään erikseen uuden ja vanhan opetussuunnitelman mukaista opetusta eri aineiden valinnaisissa opinnoissa. Syksyllä 2022 on hankittava uuden opetussuunnitelman mukaiset oppimateriaalit kahdelle ikäluokalle, joita koskee maksuton toisen asteen opiskelu. Tämä tarkoittaa sitä, että myös oppimateriaalien hankintaan on varattava enemmän resurssia, kuin aikaisemmin.

3.7.4 Kansalaisopisto

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa kohtuuhintaista ja monipuolista koulutusta sekä laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistavat itsensä kehittämisen, lisäävät henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoavat onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tehtävät

Kansalaisopiston tehtävänä on toteuttaa asukkaiden tarpeisiin perustuvaa, kaikkien saatavilla olevaa vapaatavoitteista yleissivistävää koulutusta, joka antaa tilaisuuden itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen, opiskelutaitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen sekä tukee fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Palvelusuunnitelma

Kansalaisopiston tavoitteena on turvata elinikäisen, omaehtoisen oppimisen periaatteen mukaan kuntalaisten monipuolisen kehittymisen, hyvinvoinnin, moniarvoisuuden ja kansanvaltaisuuden toteutuminen.

Opisto kehittää aktiivisesti kurssitoimintaansa asukkaiden toiveita vastaavaksi.

Opisto tekee yhteistyötä alueen muiden oppilaitosten sekä laajemmin muiden Lapin sekä valtakunnan alueella toimivien kansalaisopistojen kanssa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen. Oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyö-	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kansalaisopisto antaa elinikäisen oppimisen, kansalaisvalmiuksien ja itsensä kehittämisen mahdollisuuden ja lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta, joka ottaa huomioon eri ikäryhmät ja kunnan eri asuinalueet.	Opistopalaute Opiskelijoiden määrä (kaikki / netto-opiskelijat) Opetustuntien määrä	Kuntalaisten kurssitoiveiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan.

dyntäminen.	Etäopetuksen kehittäminen. Kuntalaisille tarjotaan vuositason la 6400 tuntia opetusta.		
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kurssimaksutuotot vuositason n. 60 000 euroa.	Kurssimaksutuottojen määrä.	Kurssimaksujen laskuttaminen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/ asukas					
kansalaisopisto	-67	-72	-69	-71	-72

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.5 Kirjasto

Toiminta-ajatus

Kirjasto on helposti saavutettava sivistys- ja kulttuurilaitos, joka pyrkii tavoittamaan kaikki kuntalaiset. Kirjasto edistää aktiivisesti monilukutaitoa, kielitaitoa ja kirjallisuuden harrastusta. Perinteisten aineistojen ja palveluiden lisäksi se tarjoaa monipuolisia verkkoaineistoja ja -palveluja. Kirjasto on myös kaikille avoin, esteetön työskentelytila sekä joustava oppimisympäristö, joka etenkin tarjoamiensa etäopiskelu- ja etätyöskentelymahdollisuuksiensa kautta tukee elinikäistä oppimista. Kirjasto on lisäksi yhteisöllinen kohtaamispaikka ja erilaisten kulttuuritapahtumien keskus. Moniulotteisella toiminnallaan se lisää sosiaalista ja kulttuurista pääomaa niin yksilötasolla kuin laajemminkin. Ylipäätyään kirjasto edistää sivistystä ja aktiivista kansalaisuutta, mikä lisää luottamusta ja hyvinvointia Inarin kunnassa ja koko yhteiskunnassa.

Tehtävät Kirjasto toteuttaa kirjastolain 29.12.2016/1492 6 §:n mukaisia tehtäviä. Kirjasto tarjoaa asiantuntevaa asiakas- ja tietopalvelua sekä tilojen aukiolokäyttöä laajentavaa, laajaa omatoimiaikaa. Lukemisharrastusta, monipuolista lukutaitoa, yhteiskunnallista osallisuutta, harrastamista ja kulttuurin kokemista edistetään opastus- ja opetuspalveluiden sekä tapahtumien avulla. Kirjasto ylläpitää uudistuvaa, laajenevaa kokoelmaa, johon kuuluu perinteisiä ja verkkoaineistoja, sekä näihin liittyviä palveluita. Ajantasaista aineistoa tarjotaan mahdollisimman laaja-alaisissa ja helposti saavutettavissa formaateissa. Asiakkaita ja sidosryhmiä neuvotaan aktiivisesti kirjaston, tietolähteiden ja verkkopalveluiden käytössä. Kaikkia käyttäjiä autetaan löytämään mieluisia sisältöjä kirjaston monipuolisista kokoelmista ja palveluista.			
Palvelusuunnitelma Kaikilla on oikeus kirjastopalveluihin. Asiakaslähtöisyyden avaintekijöitä ovat kirjastopalvelujen esteettömyys, saavutettavuus ja vuorovaikutteisuus. Kirjaston kokoelmia ja palveluita arvioidaan systemaattisesti. Palvelut tuotetaan laadukkaasti, taloudellisesti ja kaikkia osapuolia vastavuoroisesti hyödyttävässä yhteistyössä kunnan sivistystoimen, kunnan koulujen, muiden paikallisten toimijoiden ja Lapin kirjastojen kesken. Kirjasto osallistuu suunnitelmallisesti kunnan kulttuurikasvatukseen kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman kautta. Yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa kirjasto tuo elämyksiä arkeen erilaisten kulttuuritapahtumien avulla. Kirjastossa on lisäksi liikuntatoimen liikuntapassien myyntipiste ja liikuntavälineiden lainausmahdollisuus. Inarin kirjasto osallistuu aktiivisesti myös Lapin kirjastojen yhteiseen kehittämistoimintaan. Saavutettavuuden nimissä kirjasto tarjoaa tilojaan oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Täyden viikkokierron omatoimikirjaston avulla tarjoamme hyvin kattavan aukiolopalvelun sekä lvalon, että Inarin toimitiloissa kokonaisia sunnuntaipäiviä myöten. Kirjastoauton avulla lähipalvelua viedään säännöllisesti maantieteellisesti laajan kunnan eri osiin. Kirjastoauton reittejä ja pysäkkiaikatauluja kehitetään jatkuvasti yhteistyössä paikallisten kanssa. Auto myy apteekkituotteita. Se välittää reseptilääkkeitä. Kirjasto tuottaa näyttelyitä sekä kirjallisuuteen ja lukemiseen liittyvää toimintaa ja tapahtumia kuten saamen- ja suomenkielisiä satutunteja, eri-ikäisten kirjavinkkausta ja lukupiirejä. Kirjastossa markkinoidaan lukemises- teisille tarkoitettuja erityispalveluita (Celia). Kirjasto ottaa aktiivisesti huomioon eri asiakasryhmät, mikä näkyy hyvin mm. laajaa paikallista kielitaitoa ja paikallistuntemusta painottavassa rekrytoinnissa. Kotiseututuntemusta ja paikallista kulttuuriperinnettä rikas- tetaan ylläpitämällä kirjaston Inari-kokoelmaa ja Tarinoiden Inari –verkkoarkistoa. Kirjasto kehittää toimintaansa erilaisten kehityshankkeiden ja aktiivisen hankevalmistelutyön avulla. Kirjasto hakee systemaattisesti hankerahoitusta toimintansa kehittämiseksi.			
Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet

<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Aktiivinen, osallistuva ja osaava kuntalainen Elinikäisen oppimisen ja osaamisen kehittäminen Lukemisen edistäminen Kuntamarkkinointi	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palveluja kehitetään asiakasnäkökulmasta ja yhdessä asiakkaiden kanssa. Kokoelmat ovat ajantasaiset, monipuoliset ja asiakkaiden tarpeisiin sopivat. Tilat ja välineet ovat toimivat. Lapset ja nuoret lukevat monipuolisesti ja osaavat soveltaa lukemaansa. Tarinoiden Inari -verkkopalvelun kehittäminen ja markkinointi	Kokeilujen ja kyselyiden määrä ja tulokset Tavoite: Seurattavat tunnusluvut ovat valtakunnallisella tasolla. kokoelmat/asukasluku hankinnat/kokoelma poistot/kokoelma kirjastoaineistokulut/asukas Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistujamäärä Tarinoiden kuvailumäärä	Osallistavan palvelujen kehittämisen kokeilut Asiakaskyselyt Tarjotaan tiloja ja välineitä oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Annetaan kirjaston käytön, medialukutaidon, tiedonhallintataitojen ja tietoyhteiskunta- valmiuksien opastusta. Tuetaan lasten- ja nuorten lukuharrastusta, monilukutaitoa ja itsenäistä tiedonhankintaa kehittämällä systemaattista kouluyhteistyötä. Järjestetään satutunteja ja muita lasten tapahtumia. Opastetaan ja markkinoidaan tarinoidenari.fi -kartta- ja mobiilisovellusta.
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Lainamäärät Käyntien määrät	<i>Tuottavuustavoitteet</i>	Tavoite: Seurattavat tunnusluvut ovat valtakunnallisella tasolla. kokonaislainaus/asukas fyysiset käynnit/asukas lainaajat/asukasluku % verkkokäyntien määrä kasvava 3 000 osallistujaa/v	Ylläpidetään riittävää, uusiutuvaa ja monipuolista perinteisten ja verkkoaineistojen kokoelmaa. Markkinoidaan aineistoja sisältöjä avaamalla. Kehitetään Lapin kirjastoverkkopalveluja

Koulutus- ja kulttuuritapah- tuminen osanottajamäärä		Aukiolotunnit	Asiakaspalveluaukiolot ja omatoimikir- jasto.
Laajat aukioloajat			

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/ asukas					
kirjasto	-87	-105	-91	-92	-94
Talousarvion perustelut Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.					

3.7.6 Kulttuuri

Toiminta-ajatus Inarin kulttuuritoimi noudattaa 1.3.2019 voimaantullutta lakia kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019. Kulttuuritoiminnan keskeinen toiminta-ajatus on taata monipuolinen kulttuuritarjonta kaikenikäisille kuntalaisille yleisen hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisäämiseksi. Tavoitteena edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä. Kulttuuritoiminta pyrkii innovatiivisesti tukemaan inarilaisia kulttuurialan harrastajia ja ammattilaisia sekä tarjoaa täydentäviä kulttuuripalveluita ostopalveluina. Kulttuuritoimi toimii aktiivisesti yhteistyössä eri kulttuuritoimijoiden kanssa, pyytäen tarvittaessa yhteistyöhön kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita. Yhteistyö ulottuu kotimaisten kulttuurillisten kiertue-esitysten saattamisesta inarilaisille kansainväliseen ystävyyskuntatoimintaan Kuolan piiriin saakka. Toiminnan motivaationa toimii ”kulttuuri kuuluu kaikille” –ajatus.
--

Tehtävät Kulttuuritoimen tehtävänä on tuottaa tai tukea kulttuurilain 3 § mukaisia palveluita eli helposti koettavia, mahdollisimman esteettömästi saavutettavia kulttuurielämyksiä kaikenikäisille kuntalaisille. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukio-opetuksen kanssa taaten erilaisia kulttuurielämyksiä läpi lapsen opinpolun. Kulttuuritoimi kannustaa lapsia ja nuoria etsimään kulttuuripalveluista lisäsisältöä ja kokemuksia arkeen. Aikuisväestölle, ikäihmisille ja erityisryhmille tarjotaan helposti koettavia, virkis-

täviä kulttuuritapahtumia arjessa jaksamisen tueksi.

Inarin kulttuuritoimi vastaa kulttuurillisen perustoiminnan ohella kunnallisen elokuvateatteri Aslakin toiminnasta sekä Inariviikot-tapahtumakokonaisuuden koordinoinnista, että markkinoinnista. Kulttuuritoimi avustaa kulttuurialan toimijoita ja eri kulttuuritapahtumien järjestäjiä harkinnanvaraisesti sekä resurssien mukaisesti. Tavoitteena osallistava kulttuuripalveluiden ideointi. Kulttuuritoimi tukee ja kannustaa resurssien puitteissa paikallisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja taiteellisten töiden toteuttamiseen. Avustushakuprosessi on siirretty kunnan yhteisen avustushaun alle vuodesta 2020 alkaen. Vuosittain palkitaan ansioitunut paikallinen kulttuuria edistänyt henkilö tai yhteisö tuhannen euron arvoisella Inarilaisteko-stipendillä. Palkinto luovutetaan itsenäisyyspäivän juhlan yhteydessä. Kuntalaiset saavat jättää ehdotuksia Inarilaistekopalkinnon saajasta, mutta Inarin sivistyslautakunta ratkaisee palkinnon saajan.

Kulttuuritoimi loi keväällä 2021 kulttuuristipendisäännöt peruskoululaisille ja lukiolaisille, mitkä sivistyslautakunta hyväksyi. Kulttuuristipendit myönnetään peruskoulun 6.- ja 9.-luokkalaisille sekä lukion ylioppilaille, jotka ovat osoittaneet erityistä ansioita ja mielenkiintoa kulttuurialalla. Kulttuurisihteeri valitsee stipendin saajat opettajien ehdotuksesta.

Kunnallinen elokuvateatteri pidetään aktiivisena ja monipuolisena kaikille käyttäjäryhmille. Pyritään olemaan mukana valtakunnallisella koulujen elokuvaviikolla lokakuussa.

Kulttuuritoimi kokoaa Inarin kulttuurikasvatussuunnitelmaa yhteistyössä varhaiskasvatuksen, peruskoulujen ja muiden sivistyspalveluiden kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelman avulla huolehditaan lapselle monipuolinen käsitys kulttuurin eri lajeista. Kulttuurikasvatussuunnitelma alkaa varhaiskasvatuksesta, jatkuu läpi peruskoulun lukioon saakka. Kannustetaan kasvavaa lasta etsimään nuorena ja aikuisena etsimään hyvinvointia rohkeasti kulttuuripalveluiden äärestä.

Palvelusuunnitelma

Kulttuuripalveluita pyritään tarjoamaan läpi vuoden eri-ikäisille kohderyhmille sen mukaan, mitä kulttuurikierueita on saatavilla. Pyritään tarjoamaan monipuolisia kulttuurilajeja; konsertteja, teatteria, tanssikursseja, kuvataidetta ja innovatiivisia poikkitaiteellisia tapahtumia.

Kulttuuritoimi pyrkii mahdollisuuksien mukaan huomioimaan toiminnassa juhluvuodet ja teematapahtumat sekä kuulemaan kunnan asukkaiden toiveita, kuten kulttuurilain 5 §:ssä ohjeistetaan. Inarin kulttuuritoimi huolehtii vuosittaisista kuntaliiton suosittelemista kulttuuritapahtumista, kuten veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhllallisuuksista kuntalaisille ja Inarin peruskoulujen 4.-luokkalaisille.

Kulttuuritoimi pyrkii osallistamaan kuntalaisia kulttuurin saralla ja palkkaamaan mahdollisuuksien mukaan paikallisia kulttuurialan osaajia.

Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan avulla voidaan tarjota mediakasvatuksellisia palveluita koulukinoesitysten ja varhaiskasvatustilaisuuksien lasten päiväelokuvesitysten avulla. Elokuvasesityksiä tarjotaan myös päivisin, jolloin tavoitetaan eläkeläisiä, vuorotyössä käyviä ja kuntalaisia, jotka eivät pääse iltaisin elokuvien äärelle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Monipuolisten kulttuuripalveluiden avulla voidaan lisätä kuntalaisten viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyden tuntua.

Valtuustoon nähtävät tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähtävät tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden avulla.	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kulttuurilain 166/2019 noudattaminen. Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille –periaatteella toteutettavia kulttuurielämyksiä. Monipuoliset kulttuuripalvelut. Vuoden 2020 alusta Inarin kulttuuritoimi mukana Lapin lasten-kulttuuriverkostossa. Eri ikäryhmille vuosittain vaihtuvat tapahtumat sekä kulttuuritoimen vuosittain järjestettävät tapahtumat. Kulttuuriavustusten myöntäminen niitä hakeville kulttuurialan henkilöille ja yhdistyksille. Peruskoulun 6.- ja 9 – luokkalaisten sekä ylioppilaiden kulttuuristipendien myöntäminen kevätkuuhlassa. Kunnallisen elokuvateatteritoiminnan ylläpitäminen aktiivisella tasolla.	Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä. Lasten ja nuorten tapahtumien määrä ja tapahtumiin osallistuneiden määrät. Kulttuuritoimelta jaettavien kulttuuriavustusten määrä. Vuosittain myönnettyjen stipendien määrä. Aina ei myönnetä. Elokuvateatterin lipunmyynnin ja oheistuotteiden myynti.	Tilastointi tapahtumien määrästä, tapahtumien osallistujamäärästä ja lipunmyyntituloista. Ostopalvelut kulttuurialan yrityksiltä sekä kolmannelta että neljänneltä sektorilta. Tarkempi seuranta lasten ja nuorten saavuttamisesta kulttuuripalveluiden avulla. Tavoitteena seurata tarkemmin, kuinka kulttuuripalveluiden osallistuvien ikäkauma toteutuu. Kulttuuriavustukset siirretty kunnan yhteisavustussummaan. Koulujen opettajat ja rehtorit ehdottavat kulttuuristipendien saajia, kulttuurisihteeri myöntää.

			Elokuvateatteritulojen seuranta ja tilitykset.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Tavoitteena säilyttää saavutettu tuottavuustaso ja tarjottujen tapahtumien määrä.	Kävijämäärät ja lipputulot. Kulttuuritapahtumien tuotot vuosittain n. 5 000 €. Elokuvateatteri Aslakin tuotto riippuvainen vuosittain vaihtuvasta elokuvaohjelmistosta. Vuosituotto lipunmyynnistä ja oheistuotemyynnistä ollut usean perustoimintavuoden ajan 30 000 – 40 000 €.	Tilastointi kulttuuritapahtumien määristä, tapahtumien osallistujamääristä sekä elokuvaesitysten lukumääristä että lipputuotoista. Markkinoinnin kehittäminen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/ asukas					
kulttuuritoimi	-22	-29	-30	-30	-31

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.7 Vapaa-aikatoimi

3.7.7.1 Liikuntapalvelut

Toiminta-ajatus

Inarin kunnan vapaa-aikatoimen tehtävänä on järjestää kuntalaisille liikunta- ja hyvinvointitapahtumia ja tukea sellaisten erityisryhmien liikuntaa, joilla on vaikeuksia vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymi-

sen tai sosiaalisen tilanteen vuoksi osallistua yleisesti tarjottuun liikuntaan sekä tukea ja luoda edellytykset seuratoiminnalle. Tehtävänä on pääsääntöisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen luomalla ja ylläpitämällä terveysliikuntaharrastamiseen mahdollistavat puitteet kunnan alueella.

Inarin kunnan vapaa-aikatoimi tuottaa, osallistuu ja tekee yhteistyötä kunnan alueella, sen lähikunnissa sekä kansainvälisesti järjestettävissä urheilu-, liikunta- ja hyvinvointitapahtumissa.

Tehtävät

Vapaa-aikatoimen keskeinen tehtävä on vastata liikunnan harrastamisen edellytysten luonnista kunnan alueella. Vapaa-aikatoimi järjestää monipuolista perustoimintaa ja tapahtumia kaikenikäisille kysynnän mukaan. Vapaa-aikatoimi huolehtii liikuntatilojen kehittämisestä ja ylläpidosta yhteistyössä tilojen omistajien kanssa. Vapaa-aikatoimi osallistuu ulkoliikuntapaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen teknisen toimen tukena.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on saada kuntalaisia innostettua sekä aktivoitua terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan luomalla puitteet jotka lisäävät toiminnan helppoutta sekä madaltavat kynnystä.

Yhteistyössä kunnan muiden toimijoiden kanssa (mm. terveyskeskuksen fysioterapiapalvelut) pyritään luomaan kuntouttava ja terveyttä edistävä palveluketju, joka mahdollistaa asiakkaalle hänelle sopivimman liikunta- tai kuntoutuspalvelun.

Toimintaa kehitetään tarjoamalla etäyhteyksin toteutettavia ohjauksia sekä viemällä erilaisia teemapäiviä kunnan syrjäkyliin. Mahdollistetaan erityisesti syrjäkyläisten lasten osallistuminen toimintaan ja tapahtumiin järjestämällä kuljetuksia. Kunnan alueella sijaitsevaa seuratoimintaa tuetaan vuosittain jakamalla avustuksia sekä tarjoamalla urheiluseuroille maksuttomien liikuntapaikkojen käyttöä.

Vapaa-aikatoimi kannustaa kuntalaisia aktiiviseen liikkumiseen ja edistää hyvinvointia ja terveyttä kehittämällä liikuntapaikkoja ja pitämällä ne helposti saatavilla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kuntalaisten aktiivinen liikuntatilojen ja -paikkojen käyttö. Monipuolinen ohjaustoiminta.	Kävijämäärä tilastot	Kävijämääriä kartoittavien vihkojen ja lappujen saatavuudesta huolehtiminen.

Hyvinvoinnin ja elämänlaadun edistäminen sellaisille henkilöille joilla on jokin vamma tai sairaus joka vaikeuttaa henkilön osallistumista yleisesti tarjottuun liikuntaan. Lasten liikunnan lisääminen ja tutustuttaminen ulkoliikunta mahdollisuuksiin Inarin kunnan alueella.	Hyvinvoinnin edistämisen palveluketjun kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ohjaustoimintaa kunnan alueella toimiville erityisryhmille. Vähän liikkuvien koululaisten aktivointi ja ulkoliikuntaan tutustuttaminen. Monipuoliset lajikoekilut ja kerhot koulun oheen.	Kävijämäärät. Kuntalaisten hyvinvointi. Palautteet ryhmiltä. Kouluhenkilökunnan palaute	Ohjaustoiminnan monipuolistaminen, kysyntään vastaaminen. Henkilökohtainen liikuntasuunnitelma, tuki ja ohjaus sitä tarvitsevalle. Yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa palveluketjun luomiseksi. Erityisryhmien liikunnanohjaajan ryhmät. Ryhmiä perustetaan kysynnän mukaan. Liikuntakerhot koulupäivän yhteyteen (Harrastamisen Suomen malli). Kuljetusten järjestäminen erityisesti syrjäkylä lapsille. Erilaiset tapahtumat. Uimakoulu kesällä 2022. Lajiesittely/toimintapäivät yhteistyössä seurojen kanssa.
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
	Liikuntapassien ja kertalippujen tuotto n. 30 000€	Myytyjen liikuntapassien ja kertalippujen määrä.	

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/ asukas					
liikuntatoimi	-87	-89	-92	-94	-96

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.7.7.2 Nuorisotyö

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikatoimen nuorisotyö toimii inarilaisten nuorten hyvinvoinnin puolesta käyttäen menetelminään yhteisöllistä nuorisotoimintaa, yksilöllistä tukea sekä moniammatillista ja -yhteisöllistä työotetta.

Tehtävät

Nuorisotilatoiminta sekä tavoitteelliset toimintaryhmät Inarissa ja Ivalossa, tiedotus- ja yhteistoiminta, tapahtumat ja kansainvälinen toiminta, järjestöjen tuki, etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta, nuorisopoliittiset tehtävät, nuorisovaltuustotoiminta.

Palvelusuunnitelma

Vapaa-aikatoimen nuorisotyön kohderyhmänä 13-29 –vuotiaat nuoret. Nuorisotyö edistää nuorten osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on kasvatuksellista ja päihteetöntä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan moniammatillista sekä -yhteisöllistä työotetta. Nuorisotyö on syrjinnästä vapaa alue. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan.

Nuorisotilat Ivalossa ja Inarissa ovat nuorille avoimena pääasiassa arkisin, ajoittain myös viikonloppuisin. Nuorisotilojen kohderyhmänä pääasiassa 10-18 –vuotiaat. Nuorisotiloilla järjestetään perustoiminnan lisäksi teematahtumia valtakunnallisten aiheiden mukaisesti. Lisäksi järjestetään nuorille monipuolisia toimintoja ja tapahtumia nuorten toiveiden mukaan.

Tiedottamisessa käytetään monipuolisesti eri kanavia. Kohderyhmänä ovat nuorten ohella toiminnassa mukana olevien vanhemmat, työn kannalta keskeiset yhteistyökumppanit ja kuntalaiset ylipäänsä.

Nuorisotyöllä on vahva yhteistyöverkosto ja sitä kehitetään edelleen.

Nuorisotyö vastaa nuorten työpajan, Viestintäpaja, toiminnasta ja kehittämisestä. Viestintäpajan toimintoja kehitetään vastaamaan kysyntää, nuoria kiinnostavat tehtävät. Työpajalla otetaan käyttöön PAIKKO-osaamistodistus. Työpajalla tehdään pääasiassa kunnan omia projekteja (videot, still-kuvaus, streamaus). Näiden projektien lisäksi tehdään myös muita asiakastöitä (yksityiset henkilöt, yritykset).

Etsivä nuorisotyöntekijä huomioi jokaisen tukea tarvitsevan nuoren, selvittää osaltaan palvelutarpeet ja ohjaa heidät erilaisten palveluiden asiakkaisiksi sekä tukee nuoria muutoinkin. Nuoret voivat ohjautua työkokeiluun työpajalla, kunnan muihin omiin toimintoihin tai yritysten palvelukseen.

Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen sekä kehittäminen ja siihen liittyvät koulutustehtävät on merkittävä osa nuorisotyötä. Nuoria kannustetaan tuomaan aktiivisesti esille omia ajatuksiaan ja tarpeitaan kuulemalla heitä. Yhteydenpitoa kunnalliseen päätöksentekoon kehitetään ottamalla nuoret mukaan heitä koskeissa asioissa jo asioiden valmisteluvaiheessa. Nuorisovaltuuston toimintaa tukee tukiaikuinen (nuoriso-ohjaaja).

Nuorisotyö tukee nuorisojärjestöjen sekä nuorten toimintaryhmien työtä taloudellisin avustuksin sekä tarjoamalla niiden käyttöön toimitiloja.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Sivistyslautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Nuorisotilatyö Inarissa ja Ivalossa.	Kävijämäärät.	Pidetään nuorisotilat auki, järjestetään perustoiminnan oheen erilaisia toimintoja nuorten toiveiden mukaisesti.
			Järjestetään toimintaa ja tapahtumia nuorten toiveiden mukaisesti. Huomioidaan myös syrjäkylien nuoret.
	Nuorille suunnattu monipuolinen toiminta ja erilaiset tapahtumat.	Nuorten hyvinvointi, osallistujamäärät.	Toimintojen monipuolistaminen Nuorten tarpeita ja kiinnostuksen kohteita vastaavaksi. Nuoren ohjaaminen ja opastaminen pajapolulle. Nuoren tukeminen ja kannustaminen. PAIKKO-osaamistodistus.
	Nuorten työpaja, Viestintäpaja, matalan kynnyksen palvelupisteinä. Viestintäpaja tarjoaa nuorille monipuolisia tehtäviä erilaisten asiakaspalvelutehtävien kautta. Nuoren ohjaaminen työpajajakson jälkeen opintoihin tai työelämään.	Työpajan asiakasmäärät, etsivän nuoriso-ohjaajan asiakasmäärät. Pajan asiakaspalvelutyöt.	Aktiivinen osallistuminen tapahtumiin ja koulutuksiin. Verkostotyön vahvistaminen ja seuranta.
	Nuorisotyöllä on eritasoisia yhteistyöverkostoja paikallisella ja maakunnallisella tasolla		Käytetään monipuolisesti käytössä olevia tiedotuskanavia kohderyhmä huomioiden.
	Toiminnoista tiedottaminen.	Osallistumiskerrat.	
	Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	Nuorten tietoisuuden lisääminen ja osallistuminen toimintoihin. Edustukset kultakin koululta ja SAKK:sta.	Nuorisovaltuuston kokoukset, kärkihankelista, erilaiset aloitteet, osallisuudet lautakuntiin tai vastaaviin.

		Kokoukset, osallistuminen kunnan päätöksentekoprosessiin, kärkihankelista.	
<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Nuorisotyön palvelumaksut 5 000 €	Nuorten työpajalla tuotetut toiminnot.	Viestintäpajan asiakastyöt.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Nettokustannukset €/ asukas					
nuorisotoimi	--35	--32	-33	-34	-35

Talousarvion perustelut

Talousarvio on laadittu annetun ohjeistuksen ja raamin mukaisesti.

3.8 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta tukee ja edistää kunnan strategian toteutumista.

Tekninen lautakunta vastaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön kehittämisestä ja ylläpidosta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisestä.

Tehtävät

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia asemakaavoituksesta, katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta, mittaustoiminnasta, kartoituksesta sekä satamatoiminnasta. Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Teknisen toimen toimintaperiaate on luoda kuntalaisille vaihtoehtoisia malleja asumiseen ja yrittämiseen sekä tarjota monipuolista tonttitarjontaa. Asemakaavoitus ja kunnallistekninen suunnittelu tehdään asukkaiden ja asiakkaiden tarpeisiin ja toiveisiin nojautuen huomioimalla suunnittelun edellyttämä vuorovaikutus osallisten kanssa. Tekninen toimi tuottaa maankäytön suunnittelun omana työnä.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Ympäristötöissä pyritään työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Rakennusvalvonta tukee asiakaskeskeisellä neuvonnalla hyvää rakentamiskulttuuria ja edistää rakennushankkeen eteenpäin viemistä ja loppuun saattamista. Rakennusvalvonta huolehtii lainsäädännössä rakentamiselle ja rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden kuten kaavoituksen, hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten sekä yleisen edun huomioon ottamisen rakentamisessa ja rakennusten käytössä sekä vastaa rakennushanketietojen tuottamisesta rakennus- ja huoneistorekisteriin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnan maankäyttöä ohjataan yhteen sovittaen ja tarkoituksenmukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i>		
Toimivat palvelut	Palvelutason säilyttäminen ja parantaminen peruspalveluissa	Asiakaspalaute	
Yritysten ja elinkeinojen edellytysten luominen.	Asemakaavojen laatiminen kunnan kehittymisen mahdollistamiseksi	Rakentamisen määrä Vapaiden tonttien määrä	sähköisten palveluportaalin kehittyminen
Monipuoliset ja viihtyisät elinympäristöt	Matkailu- ja ulkoilureitistöjen kehittäminen	Kävijämäärät	Asiakaslähtöinen ja ennakoiva asemakaavoitus
	Satamatoiminnan kehittäminen	venepaikat tavoitte/toteutuneet	Reitistöjen rakentaminen asiakaslähtöisesti Inarin ja Nellimin satamien suunnittelu.

<i>Tuottavuustavoitteet</i>	<i>Tuottavuustavoitteet</i>		
Yhteensovittava maankäyttö	Asemakaavoituksen sujuvoittaminen		
Laadukas infrastruktuuri	Ympäristörakentamisen ja hoidon laadun parantaminen	Asemakaavan laatimisaajat	Kaavoitusprosessin hallinta
	Lupakäytäntöjen sujuvoittaminen	investointien suunnitelmallisuus	ennakoiva ympäristösuunnittelu
Innovatiivisuus	Digitaalisten aineistojen avoimien rajapintojen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Lupien käsittelyajat	Sähköisen lupajärjestelmän käyttö.
		Avoimien rajapintojen määrä	Atk-järjestelmien kehittäminen

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet		
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Mittari
Liikuntapaikkojen kehittäminen	Inarin kirkonkylän jääkiekkokaukalon uusiminen	toteutunut / ei toteutunut
	Inarin hiihtostadionin lumetusjärjestelmä	toteutunut / ei toteutunut
Turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön edistäminen	Koirapuistojen valaistukset	toteutunut / ei toteutunut
	Pitkän aikavälin suunnitelman laatiminen vesisaneerauksista ja katujen kunnostamisesta yhdessä Inarin-Lapin Vesi Oy:n kanssa	toteutunut / ei toteutunut

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	553	600	555	565	574
Toimintamenot	-2258	-2320	-2471	-2521	-2571
Toimintakate (sitova)	-1655	-1720	-1916	-1966	-1997

Talousarvion perustelut

Tekninen lautakunnan talousarvio sisältää yhdyskuntasuunnittelun, yhdyskuntarakentamisen sekä rakennusvalvonnan tehtävien hoitamiseen. Vuodelle 2021 ei esitetä toiminnallisia muutoksia. Kunnan organisaation kokonaisuutta tarkastellaan strategiatyön yhteydessä.

Teknisen lautakunnan tarjoamien palveluiden määrä sopeutetaan kunnan matkailun ja väkiluvun muutokseen. Mikäli yksityisten investointien määrä kuntaan jatkuu nykyisellä tasolla, yksityiset investoinnit aiheuttavat painetta infranlaajentamiseen ja kunnossapitoon.

3.8.1 Tekninen lautakunta/yhdyskuntasuunnittelu

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta ja kehittämisestä huolehtiminen. Maankäytön suunnittelua toteutetaan asiakaslähtöisesti kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti. Mittaukseen ja kartoitukseen liittyvät tehtävät sekä niihin liittyvän tiedon tuottaminen.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- maankäytön suunnittelutehtävät
- mittaus- ja kartoitustyöt
- Tonttien vuokraus ja myynti

Palvelusuunnitelma

Maankäytön suunnitelmia laaditaan ennakoiden ja priorisoiden kulloisenkin hetken ja tulevaisuuskuvan mukaiset tarpeet. Mittaus- ja kartoitustietoihin avataan avoimet rajapinnat mahdollisuuksien mukaan.

Hallintopalveluiden tuottaminen koko teknisen osaston tarpeisiin.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kunnan suunnitelmallinen kehittäminen	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa.	Kaavoitusreservi	asemakaavoitus
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Matkailun ja elinkeinojen hallitun kasvun turvaava asemakaavoitus Yhdyskuntien kasvun edellyttävän maankäytön suunnittelun sujuvoittaminen	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Kaunispään, Ivalon ja Inarin asemakaavojen saneeraus ja laajentaminen asiakaslähtöisesti nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä Sähköisten palveluiden kehittäminen	Vuosittain rakennettavat alueet, Työpaikkojen määrän kehitys Väestön määrän kehitys Asemakaava-alueen pinta-ala	asemakaavoituksella turvataan yhdyskuntarakenteen kasvaminen ja kehittyminen Eri vastuualueiden tiivis yhteistyö resurssien varaaminen koulutuksesta huolehtiminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024ts
Asemakaavapinta-ala	1686 ha	1686 ha	1686 ha	1686 ha	1686 ha
Vapaat lomarakennustontit	5	3	0	0	0
Vapaat asuinrakennustontit	95	97	90	110	100
Vapaat teollisuustontit	4	3	14	10	6
vapaat liiketontit	6	4	2	2	2

Talousarvion perustelut

Kaavoitus

Asemakaavoja saneerataan ja laajennetaan rakennustoiminnan ylläpitämiseksi, yritysmahdollisuuksien parantamiseksi sekä vetovoimaisten vuokratonttien tuottamiseksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus sekä siihen liittyvät lainmuutokset edellyttävät henkilöstön koulutusta suunnittelukaudella.

Mittaus ja kartoitus

Maanmittauslaitos on siirtynyt yleiseurooppalaiseen ETRS 89 koordinaattijärjestelmään. Oma suunnittelu ja kartta-aineisto siirretään ETRS 89 koordinaattijärjestelmään aineiston uudistumisen yhteydessä. Maanmittauslaitoksen tekemät laserkeilaukset helpottavat asemakaavan pohjakarttojen ajan tasallapitoa.

Alueiden myynti ja vuokraus

Tonttien saatavuutta ylläpidetään asemakaavoituksella.

3.8.2 Tekninen lautakunta/Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntarakentaminen tuottaa turvallista ja viihtyisää asumista ja elinkeinotoimintaa tukevaa elinympäristöä.

Tehtävät

Vastuualueen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- hylättyjen ajoneuvojen siirtäminen (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)

Palvelusuunnitelma

Yhdyskuntarakentamisen suurimmat tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- venereittien merkitseminen
- pitkäaikaistyöttömien työllistäminen

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Asiakaspalaute	Lisätään tavoitetietoisuutta ja suunnitelmallisuutta
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Asumisen ja elinkeinojen toimintaympäristöjen tuottaminen.	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Uusien alueiden rakentaminen Vanhojen alueiden saneeraukset Ulkoilu- ja virkistysalueiden tuottaminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden saneeraukset	Resurssien varaaminen

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Kaavateiden pituus	107,4 km	107,4 km	107,4 km	107,4 km	107,4 km
	456	456	456	456	456
Venepaikkojen lukumäärä	14,3 km	14,3 km	14,3 km	14,3 km	14,3 km
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus	170 km	170 km	170 km	170 km	170 km
Moottorikelkkareittien pituus					
Työllistettyjen lukumäärä	19				
Henkilötyövuodet	9,5				

Talousarvion perustelut

Vuonna 2021 jatketaan katujen päällystämistä ja päällystevaurioiden korjaamista. Erityisenä kohteena on katujen runkorakenteiden kunnossapito, kuten reunapalteiden poistaminen ja ojien kunnostaminen. Katuvalojen saneerausta jatketaan suunnittelukaudella. Katujen ja yleisien alueiden saneerausta jatketaan suunnittelukaudella määrärahojen puitteissa.

Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan vuosittain kunnanhallituksen hyväksymin periaattein.

Kunnallistekniikan rakentaminen ja ylläpito hankitaan ostopalveluna. Kaikessa ympäristörakentamisessa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ikääntyvän väestön liikuntamahdollisuuksien kehittäminen.

Yhdyskuntarakentamisen vastuualueen tarjoamien palveluiden määrän tarve kasvaa kunnan matkailun ja väkiluvun lisääntyessä ja asemakaava-alueiden laajentuessa.

Matkailuympäristön kunnossapidon tehostamiseksi Saariselän alueelle palkataan kaksi kunnossapitotyöntekijää.

Vuorovaikutteisen infra- ja ympäristösuunnittelun tehostamiseksi tekniseen osastoon palkataan koko suunnittelukauden ajaksi määräaikainen suunnitteluinsinööri, jonka rakennusvalvontaan sisältyvän työpanoksen lisäksi 50 % suunnataan infra- ja ympäristösuunnitelmien tekemiseen.

3.8.3 Tekninen lautakunta/Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus Lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottaminen kunnan tarpeiden mukaisesti.
--

Tehtävät Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön kunnossapitoa.
Palvelusuunnitelma - Auttaa ja neuvoa asiakkaita rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä ja rakennuslupa-asioissa. - Pyrkiä nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Palvelukyky, tehokkuus Innovatiivisuus	<i>Vaikuttavuustavoitteet</i> Nopea ja joustava päätöksenteko Paperittomaan lupamenettelyyn siirtyminen	Lupamenettelyn käsitte- ly aika	Sähköisen arkiston luominen Rakennusvalvonnan laatusuunnitelman laatiminen
<i>Tuottavuustavoitteet</i> Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	<i>Tuottavuustavoitteet</i> Sujuva lupakäsittely ja rakennus- aikainen valvonta ja ohjaus Oikeudenmukaiset päätökset	Katselmusten saatavuus oikaisuvaatimusten määrä	Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen Toimiva yhteistyö, ennakoiva ohjaus ja valvonta Rakennusvalvonnan laatusuunnitelman käyttöönotto

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp	2021 ta	2022 ta	2023 ts	2024 ts
Myönnettyt luvat yhteensä	383 kpl	260 kpl	300 kpl	300 kpl	300 kpl
	24547 m ²	25000 m ²	25000 m ²	25000 m ²	25000 m ²
Valmistuneet kerrosalat	181 kpl	230 kpl	200 kpl	200 kpl	200 kpl
rakennus- ja toimenpide- luvat					
Rakennuslupakatselmukset	423 kpl	368 kpl	368 kpl	368 kpl	368 kpl

Talousarvion perustelut

Toimiala on jatkuvassa lainsäädäntömuutoksessa, joten henkilöstön koulutus on tärkeää. Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus on vireillä ja sitä tulee seurata, jotta pystytään valmistautumaan tuleviin muutoksiin.

Säädösmuutokset ja rakennusluvassa edellytettävät asiat ja asiakirjat ovat lisääntyneet jatkuvasti. Sähköisen asioinnin myötä asiakkaiden odotus on, että lupahakemukseen reagoidaan muutamassa työpäivässä. Se tarkoittaa sitä, että perusasioiden lisäksi myös lupahakemuksen teknisten suunnitelmien läpikäynti ja mahdollinen poikkeamisen tarve tulee tehdä aikaisempaa nopeammin. Sähköisen asioinnin negatiivisena puolena on lupahakemusten jättäminen hyvinkin puutteellisenä. Lupahakemukset keskittyvät edelleen touko-lokakuulle, samoin kuin katselmuksetkin. Ruuhkahuippujen hoitamiseen rakennusvalvonta tarvitsee lisäresurssia, joten talousarviossa on varauduttu suunnitteluinsinöörin määräaikaisen viran täyttämiseen koko suunnittelukaudelle.

3.8.4 Pelastuslaitos

Toiminta-ajatus

Pelastustoimesta Inarin kunnan alueella vastaa Lapin pelastuslaitos. Kunta maksaa kuntaosuuden, joka on sijoitettu teknisen osaston talousarvioon erillisenä määrärahana.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-759	-794	-870		
Toimintakate (sito- va)	-759	-794	-870		

3.9. Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosa

Kohderahoitteiset tehtävät ovat tehtäviä, jotka ovat sekä käyttötalouden että investointien osalta sidottu tuloarvion ja määrärahoihin talousarvioon sekä tehtäviin joiden menoihin ja tuloihin ei rahoituseriä lukuun ottamatta osoiteta määrärahaa tai tuloarvioita. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitusta sovelletaan palveluja tuottavissa tehtävissä kuten liikelaitoksissa, muissa taseyksiköissä sekä nettoperiaatteella toimivissa yksiköissä, jotka saavat varsinaisen toimintansa rahoituksen kokonaan tai osittain korvauksena tuottamistaan palveluista. (Kuntaliitto 2016.)

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalousosassa esitetään tehtävän palvelusuunnitelman kuvaus, tehtävän tavoitteet ja niiden toteutumista mittaavat tunnusluvut, tehtävän tulosbudjetti ja tehtävän kokonaiskustannukset.

3.9.1 Kalatalouden kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Rahaston keskeisenä tavoitteena on huolehtia rahaston varojen tuotolla kunnan ja valtion (MMM) 16.12.2008 allekirjoitetun sopimuksen toteuttamisesta ja toissijaisesti Inarin kalatalouden kehittämisestä ja hoidosta. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Rahaston erityistavoitteet

1. Kalatalouden kehittämisvarat on eriytetty kunnan varoista. Osa varoista on sijoitettu Inarin kalanviljelylaitokseen ja lainattu Inergia Oy:lle Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden oston. Muutoin sijoitettujen varojen hoito on kilpailutettu. Tavoitteena on saada sijoitetuille varoille vähintään kolmen prosentin tuotto.
2. Kalatalouden kehittäminen rahoitetaan rahaston varoilla ja niistä saatavilla tuotoilla.
3. Rahaston toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin varoihin ja niistä saataviin tuottoihin.
4. Rahaston käytännön tehtävät toteutetaan kuntakonsernin omana työnä.

Palvelusuunnitelma:

Rahaston tehtävä on Inarin kunnan ja maa- ja metsätalousministeriön välisen sopimuksen mukaisesti kehittää alueen kalataloutta ja vesistöjen muuta käyttöä. Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahasto saa tuottoa sijoitetusta n. 4,4 milj. euron pääomasta. Kalanviljelylaitokseen on sijoitettu varoja n. 1,9 milj. euroa. Laitos on edelleen vuokrattu Luonnonvarakeskukselle (Luke) 20 vuodeksi ja vuokra 8 %:n pääomasta. Inarin kunta maksaa korkoa liittyen Kalatalousrahaston maksamaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksuun. Kalatalousrahasto on maksanut aikanaan Inarin kalanviljelylaitoksen vesi- ja viemäri liittymismaksun 122 000 euroa. Vuonna 2012 on sovittu, että kunta maksaa em. pääomalle korkoa samoin perustein kuin RKTL (nyk. Luke) maksaa tuottoa kalanviljelylaitokseen sijoitetulle pääomalle eli 8 %. Inergia Oy:lle on lainattu n. 1,2 milj. euroa Inarin Lapin Vesi Oy:n osakkeiden ostoon (korko 5,2 %), loput n. 1,3 milj. euroa on sijoitettu Elite Alfred Berg Oy:n kautta.

Rahastolla on hallitus, johon kuuluu kunnan edustajien lisäksi edustajat Maa- ja metsätalousministeriöstä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta, Metsähallituksesta, Luonnonvarakeskuksesta, Inarin kalastusalueesta ja Saamelaiskäräjistä. Lisäksi kunnanhallitus on 2.9.2019 päättänyt, että hallituksen kokouksiin kutsutaan asiantuntijajäseneksi läsnäolo- ja puheoikeudella kaupallisten kalastajien edustaja.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET			
Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Kannattavuus			
Inergia Oy:n antolainan (1,2 milj.) korkotuotto	5,2 %		
Sijoitetun pääoman tuotto	vähintään 3 %		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	204	207	211	215	218
Toimintamenot	-228	-230	-229	-233	-237
Toimintakate (sitova)	-24	-23	-18	-18	-19

Talousarvion perustelut

Rahasto huolehtii käytettävissä olevien varojensa rajoissa kalankäsittelytilojen ja jäähileasemien ylläpidosta ja kehittämisestä, kalanpoikasten istutuksista sekä tutkimus- ja kehittämishankkeista. Rahaston menot sopeutetaan tuloihin.

Hallintosäännön mukaan rahasto kuuluu kunnanhallituksen alaiseen hallinto-osastoon. Rahastolla ei ole omaa henkilöstöä. Kalatalouden kehittämisrahaston elinkeinollinen toiminta kuuluu elinvoimalautakunnan tehtäviin ja toimivaltaan.

Tuloslaskelma

	TP 2020	TA2021	TA muutos	TA 2021 + muutos	2022	2023	2024	Muutos % TA 2021/2022
Kalatalouden kehittämisrahasto								
Tilin nimi								
TOIMINTATUOTOT	204 372	207 275		207 275	211 120	214 710	218 359	1,86%
Myyntituotot	11 767	10 130		10 130	10 150	10 323	10 498	
Maksutuotot	23 792	30 000		30 000	30 450	30 968	31 494	1,50%
Muut toimintatuotot	168 813	167 145		167 145	170 520	173 419	176 367	2,02%
TOIMINTAKULUT	-228 357	-230 105		-230 105	-229 190	-233 089	-237 054	-0,40%
Henkilöstökulut	-79	-154		-154	-308	-315	-323	100,17%
Palvelujen ostot	-68 598	-63 819		-63 819	-65 975	-67 097	-68 237	3,38%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-159 372	-165 119		-165 119	-162 400	-165 161	-167 969	-1,65%
Muut toimintakulut	-308	-1 013		-1 013	-507	-516	-525	
TOIMINTAKATE	-23 985	-22 830		-22 830	-18 070	-18 379	-18 695	-20,85%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	165 044	124 760		124 760	139 760	139 760	139 760	12,02%
Korkotuotot	72 821	74 760		74 760	74 760	74 760	74 760	0,00%
Muut rahoitustuotot	106 050	50 000		50 000	65 000	65 000	65 000	30,00%
Muut rahoituskulut	-13 826							
VUOSIKATE	141 060	101 930		101 930	121 690	121 381	121 065	19,39%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-75 331	-74 160		-74 160	-75 000	-75 500	-77 450	1,13%
Suunnitelman mukaiset poistot	-75 331	-74 160		-74 160	-75 000	-75 500	-77 450	1,13%
TILIKAUDEN TULOS	65 729	27 770		27 770	46 690	45 881	43 615	68,13%
TILINPÄÄTÖSSIRROT	-65 729	-27 770		-27 770	-46 690	-45 881	-43 615	68,13%
Rahastojen muutos	-65 729	-27 770		-27 770	-46 690	-45 881	-43 615	68,13%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	0	0	0	

3.9.2 Ruokapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelu liikelaitos tuottaa ateriapalveluita kuntakonsernin sisällä kunnan eri hallintokunnille ja kunnan osakeyhtiöille sekä henkilöstöruokailuun. Kokous – ja cateringpalveluita liikelaitos tuottaa kuntakonsernin sisällä eri hallintokunnille ja osakeyhtiöille sekä valtion laitoksille tai vastaaville resurssien mukaan. Ruokapalvelun liikevaihdosta 98 % muodostuu kuntakonsernin sisäisestä myynnistä.

Tavoitteena on ravitsemussuositusten mukaisesti valmistettujen sekä laadukkaiden ja asiakkaiden tarvetta vastaavien ateriapalvelujen tuottaminen ja oman toiminnan kehittäminen. Ruokalistojen ravitsemussuositusten mukaista sisältöä tarkastellaan yhdessä Ravistamo Oy:n ravitsemusterapeuttien kanssa. Oman toiminnan kehittämisessä pyritään edistämään lähiruuan käyttöä hyödyntämällä lähiruoka -hankkeesta saatua toimintamallia. Jatketaan edelleen reseptiikan kehittämistä ja edistetään alueellista yhteistoimintaa. Lähialueen kuntien kanssa tehdään yhteistyötä mm. yhteishankinnoissa.

Omaa toimintaa kehitetään osallistumalla Kokonaisvaltaista ruokakasvatus varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen -hankkeeseen, hankkeen tavoitteena on tukea ruokakasvatustoiminnan kehittämistä koko kunnan tasolla.

Uuden koulukeskuksen keittiön toiminta käynnistyy.

Varaudutaan hyvinvointialueen perustamiseen liittyviin muutoksiin.

Asiakastyytyväisyyttä arvioidaan vuosittain toteutettavilla eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakaskyselyillä ja asiakaspalautteella. Ravitsemussuositusten toteutumista seurataan ruokatuotannon ohjausjärjestelmällä. Liikelaitoksen tavoitteena on kustannuksellisesti ja ajallisesti hallittu toiminta, joiden saavuttamiseksi toiminnassa hyödynnetään ruokatuotannon ohjausjärjestelmää.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Palvelusuunnitelma:

1. Liikelaitoksen liikevaihto kattaa oman toiminnan ja tavanomaiset investoinnit.
2. Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset, toiminnan kannattavuus sekä laadukkaat ja tehokkaasti tuotetut ruokapalvelun tuotantoprosessit.
3. Liikelaitos pyrkii huomioimaan toiminnassaan tavoitteiden mittaamisen, arvioinnin ja tuottavuuden seurannan.

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päättötaso
Palvelun laatu			
Asiakastyytyväisyys	>4		
Toimitusaika	< 2vkoa		
Taloudellisuus ja hinnoittelu			
Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta	< 95%	Vaikuttavuus	Jhtk
		Tuotanto	Jhtk
Kannattavuus			
Katetuotto %	>32%	Tuotanto	Jhtk
Sijoitetun pääoman tuotto			
Ympäristötavoitteet			
Kuormitusaste		Kannattavuus	Jhtk
Investoinnit			
Kustannusarvio	0		
Jaksotus			

Vuoden 2022 hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet		
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoite	Toimenpide	Mittari
Ruokakasvatuksen edistäminen	Kokonaisvaltainen ruokakasvatus -hankkeeseen osallistuminen yhdessä varhaiskasvatuksen ja peruskoulujen kanssa	toteutunut / ei toteutunut
Kuntalaisten hyvän ravitsemuksen edistäminen	Ruokalistojen ravitsemuksellisen sisällön tarkastelu yhdessä Ravistamo Oy:n ravitsemusterapeuttien kanssa	Seuranta ruoantuotannon JAMIX-ohjausjärjestelmän avulla
Lähiruoan osuuden lisääminen	Paikallisesti tuotettua ruokaa tarjotaan ainakin kerran kuukaudessa	toteutunut / ei toteutunut
Säännöllinen yhteistyö asiakkaiden kanssa	Säännölliset yhteistyöpalaverit asiakkaiden kanssa neljä kertaa vuodessa	toteutunut / ei toteutunut

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	1305	1485	1535	1552	1578
Toimintamenot	-1559	-1465	-1539	-1464	-14911
Toimintakate (sito- va)	-254	20	-3	88	87

Talousarvion perustelut

Ruokapalvelu on aloittanut liikelaitoksena vuoden 2007 alusta. Sivistysosasto sekä Sosiaali- ja terveysosasto ovat ateriapalveluiden suurimmat ostajat.

Ulkoisia asiakkaita ovat mm. kunnan henkilökunta (ateriamaksut), kunnan osakeyhtiöt sekä kuntayhtymä.

Henkilöstökustannukset ovat suurin menoerä n. 49,34 %, lisäystä edellisvuoteen 2,34 %. Henkilöstömäärä on 18,96 henkilötyövuotta.

Elintarvikekustannusten osuus kokonaiskustannuksista on n. 30,41 %.

Ivalon koulukeskuksen keittiön palvelusopimuksen vaikutusta taloussuunnitelmaan ei ole voitu huomioida taloussuunnitelmaa laadittaessa.

Inarin koulun keittiön mahdollisesta väistöstä aiheutuvia kuluja ei ole voitu huomioida taloussuunnitelmassa.

Tuloslaskelma

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset 2021	Muutettu TA 2021	2022	2023	2024	Muutos % TA 2021/2022
Ruokapalvelu liikelaitos								
Tilin nimi								
TOIMINTATUOTOT	1 305 445	1 484 721		1 484 721	1 535 433	1 551 535	1 577 911	3,42%
Myyntituotot	1 299 392	1 484 721		1 484 721	1 535 433	1 551 535	1 577 911	
Tuet ja avustukset	5 370							
Muut toimintatuotot	682							
TOIMINTAKULUT	-1 559 089	-1 464 729		-1 464 729	-1 538 860	-1 463 724	-1 490 605	5,06%
Henkilöstökulut	-633 158	-688 546		-688 546	-750 424	-712 944	-730 767	8,99%
Palvelujen ostot	-173 591	-195 259		-195 259	-164 900	-149 902	-152 450	-15,55%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-666 315	-499 143		-499 143	-565 100	-569 520	-575 496	13,21%
Muut toimintakulut	-86 025	-81 781		-81 781	-58 436	-31 358	-31 892	
TOIMINTAKATE	-253 644	19 992		19 992	-3 427	87 811	87 306	-117,14%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	34							
Muut rahoitustuotot	34							
Muut rahoituskulut	0							
VUOSIKATE	-253 610	19 992		19 992	-3 427	87 811	87 306	-117,14%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 890	-19 992		-19 992	-20 554	-40 363	-76 363	2,81%
Suunnitelman mukaiset poistot	-23 890	-19 992		-19 992				-100,00%
Kertaluonteiset poistot					-20 554	-40 363	-76 363	
TILIKAUDEN TULOS	-277 500	0		0	-23 981	47 448	10 943	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-277 500	0		0	-23 981	47 448	10 943	

3.9.3 Tilapalvelu liikelaitos

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Tilapalvelu liikelaitos tuottaa hallintokuntien toimintojen tarpeisiin soveltuvia kohtuuhintaisia toimitiloja.

Palvelusuunnitelma:

Inarin Kiinteistöt Oy tuottaa Tilapalvelun rakennuksiin kiinteistö- ja laitoshuollon palvelut Inarin Kiinteistöt Oy:n ja Tilapalvelun välisen palvelusopimuksen mukaisesti, jota päivitetään tarvittaessa. Tilapalvelu liikelaitos pyrkii tehostamaan kiinteistöjen käyttöasteita yhdessä käyttäjien kanssa ja pyrkimään eroon vajaalla käytöllä olevista tiloista.

STRATEGISET PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Tavoitteet ja tunnusluvut	Tavoitearvo	Tavoiteluokka	Päätöstaso
Korjausvelan pienentäminen Korjausvelan määrä 2019 lopussa 14,6 milj. €, 475 € / htm ²	100 € / m ²		
Energiankulutuksen vähentäminen Rakennusten energiatodistusten mukaiset energialuokat 2016 pääsääntöisesti luokkaa F	Uudisrakentamisessa vähintään luokka C		
Toimintojen tiivistäminen Käyttöasteen nostaminen ja vähällä käytöllä olevista rakennuksista luopuminen. Rakennusten pinta-ala v. 2020 n. 4,9 htm ² / asukas (33394 htm ²)	4 m ² / asukas (27 780 m ²)		

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	4753	4680	4158	3414	3329
Toimintamenot	-3401	-3869	-3536	-2918	-2827
Toimintakate (sito- va)	1352	816	621	496	502
Nettokustannukset €/asukas	197	119	89	71	72

Talousarvion perustelut

Peruskunnalle vuokrattujen tilojen vuokriin sisältyvät energian, veden, jätehuollon, vakuutusten sekä rakennusten ja alueiden kunnossapidon lisäksi laitoshuolto kiinteistökohtaisesti sovitun mitoituksen mukaan, kiinteistönhoito- ja talonmiespalvelut sopimuksen mukaan sekä pääomakustannukset. Investointipuolella on huomiotuna Inarin uuden koulun rakennuttamiskustannukset suunnitelmakaudella.

Tuloslaskelma

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset 2021	Muutettu TA 2021	2022	2023	2024	Muutos % TA 2021/2022
Tilapalvelu liikelaitos								
Tilin nimi								
TOIMINTATUOTOT	4 753 115	4 680 060		4 680 060	4 157 791	3 414 029	3 329 241	-11,16%
Myyntituotot	47 450	12 000		12 000		12 387	12 598	
Muut toimintatuotot	4 705 665	4 668 060		4 668 060	4 157 791	3 401 642	3 316 643	-10,93%
TOIMINTAKULUT	-3 402 100	-3 863 628		-3 863 628	-3 535 872	-2 918 502	-2 827 472	-8,48%
Henkilöstökulut	-130 451	-125 699		-125 699	-131 714	-135 007	-138 381	4,79%
Palvelujen ostot	-1 833 430	-2 228 600		-2 228 600	-1 872 189	-1 225 482	-1 104 592	-15,99%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 064 818	-1 114 300		-1 114 300	-1 131 015	-1 150 242	-1 169 796	1,50%
Muut toimintakulut	-373 401	-395 029		-395 029	-400 954	-407 771	-414 703	
TOIMINTAKATE	1 351 015	816 432		816 432	621 919	495 527	501 769	-23,82%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-57 872	-70 000		-70 000	-65 000	-75 000	-80 000	-7,14%
Muut rahoitustuotot	470							
Korkokulut	-58 143	-70 000		-70 000	-65 000	-75 000	-80 000	-7,14%
Muut rahoituskulut	-200							
VUOSIKATE	1 293 143	746 432		746 432	556 919	420 527	421 769	-25,39%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 359 243	-1 821 400		-1 821 400	-2 374 541	-821 300	-820 000	30,37%
Suunnitelman mukaiset poistot	-859 243	-821 400		-821 400	-821 400	-821 300	-820 000	0,00%
Arvonalentumiset	-500 000	-1 000 000		-1 000 000	-1 553 141			55,31%
TILIKAUDEN TULOS	-66 100	-1 074 968		-1 074 968	-1 817 622	-400 773	-398 231	69,09%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-66 100	-1 074 968		-1 074 968	-1 817 622	-400 773	-398 231	69,09%

3.9.4 Saariselän kehittämisrahasto

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Saariselän kehittämisrahasto toteuttaa Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välillä 29.11.2011 allekirjoitettua sopimusta sopimuksen 6 kohdan 6 momentin mukaisesti: ”Kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot tämän sopimuksen tarkoittamalla alueella kunta ja kunnan omistama rinneyhtiö sitoutuvat käyttämään Saariselän laskettelu- ja hiihto-olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen.”

Inarin kunta ja Laatumaa ovat vuosien kuluessa tehneet useita maankäyttö sopimuksia. Vuotuisessa tilinpäätöksessä on tehty solmituista sopimuksista yhteenveto. Sopimusten yhteisarvo vuoden 2014 lopussa oli 9.165.818 euroa. Sopimuksissa seuraavia tulevien vuosien rakentamismaksuita vuoden 2014 lopussa oli 1.283.741 euroa. Sopimuskannassa on tulevien vuosien saatavakirjauksia 1.020.504 euroa ja korkotuottokirjauksia 470.000 euroa eli yhteensä 1.490.504 euroa. Sopimusvastuut on siirretty vuoden 2015 alusta Saariselän kehittämisrahastoon sellaisena kuin sopimuskanta oikeuksineen ja velvoitteineen vuoden 2014 lopussa oli.

Saariselän kehittämisrahaston sääntöjä, tehtävänjakoa Saariselkä Oy:n kanssa sekä talousarvioperusteita tarkastellaan edelleen vuoden 2022 aikana.

Palvelusuunnitelmat

Toiminnan sisältö on määritelty valtuuston 27.3.2014 hyväksymässä säännössä: Rahaston tarkoituksena on Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisen sopimuksen 29.11.2011 kohdan 6 mukaisesti; kiinteistökehityksen aikaansaamat nettotuotot kunta sitoutuu käyttämään Saariselän laskettelu - ja hiihto - olosuhteiden sekä Saariselän kehittämiseen. Rahaston tarkoituksena on vastata ensi vaiheessa Saariselän rinnealueen asemakaavan kunnallistekniikan toteutuksen rahoituksesta.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	2020 tp (1 000 €)	2021 ta (1 000 €)	2022 ta (1 000 €)	2023 ts (1 000 €)	2024 ts (1 000 €)
Talous					
Toimintatulot	270	200	200	200	200
Toimintamenot	-50	-51	-30	-31	--31
Toimintakate (sitova)	220	149	170	169	169

Talousarvion perustelut

Saariselän kehittämisrahaston tuotto-odotus perustuu Inarin kunnan ja Metsähallituksen Laatumaan välisiin maankäyttökorvaussopimuksiin tai vastaaviin Saariselkään liittyviin sopimuksiin. Saariselän kiinteistökaupan kehittyminen vaikuttaa merkittävästi Saariselän kehittämisrahaston taloudellisiin toimintaedellytyksiin.

Tuloslaskelma

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset 2021	Muutettu TA 2021	2022	2023	2024	Muutos % TA 2021/2022
Saariselän kehittämisrahasto								
Tilin nimi								
TOIMINTATUOTOT	269 500	200 000		200 000	200 000	200 000	200 000	0,00%
Myyntituotot		200 000		200 000				
Muut toimintatuotot	269 500				200 000	200 000	200 000	
TOIMINTAKULUT	-49 895	-50 650		-50 650	-30 450	-30 968	-31 494	-39,88%
Palvelujen ostot	-49 895	-50 650		-50 650	-30 450	-30 968	-31 494	-39,88%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat								
TOIMINTAKATE	219 605	149 350		149 350	169 550	169 032	168 506	13,53%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-27 807	-10 000		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	0,00%
Korkokulut	-27 792	-10 000		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	0,00%
Muut rahoituskulut	-15							
VUOSIKATE	191 798	139 350		139 350	159 550	159 032	158 506	14,50%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-340 744	-286 100		-286 100	-199 912	-199 100	-169 100	-30,13%
Suunnitelman mukaiset poistot	-340 744	-286 100		-286 100	-199 912	-199 100	-169 100	-30,13%
TILIKAUDEN TULOS	-148 946	-146 750		-146 750	-40 362	-40 068	-10 594	-72,50%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-148 946	-146 750		-146 750	-40 362	-40 068	-10 594	-72,50%

4. TULOSLASKELMAOSA

4.1 Tulovero- ja kiinteistöveroprosentit

Talousarvio ja -suunnitelma on valmisteltu seuraavien veroprosenttien pohjalta:

Tuloveroprosentti v. 2022 on 19,00.

Kiinteistöveroprosentit v. 2022:

1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35
2. vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,55
3. muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,15
4. rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,00
5. yleishyödylliset yhteisöt 0,00
6. voimalaitosrakennuksen veroprosentti on yleinen kiinteistöveroprosentti

Veroennustekehikon syyskuun päivitys perustuu pääosin syksyn valtion Kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Inarin kunnan arviossa on Kuntaliiton julkaiseman veroennustekehikon lisäksi käytetty myös valtiovarainministeriön ennusteita sekä huomioitu kunnan tämän hetkinen väestökehitys. Alueuudistukseen liittyen, suunnitteluvuosien ennusteessa on huomioitu siirtolaskelmassa sovellettavaa tuloveroprosentin leikkausta -12,39 % -yksikköä joka valmistelun edetessä tulee muuttumaan.

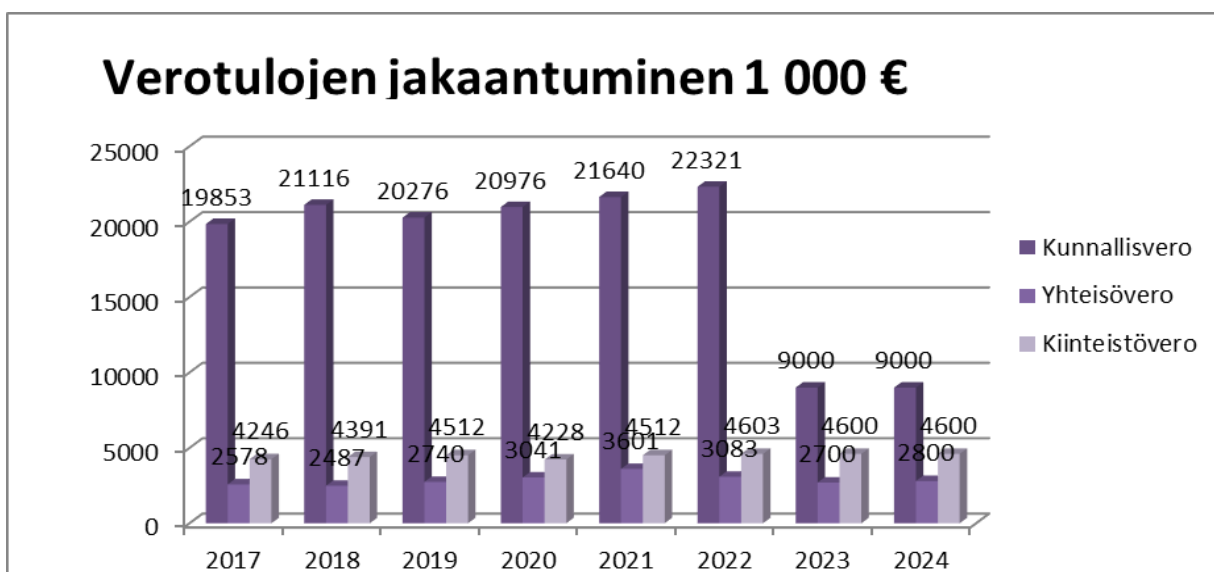
Verotuloja arvioidaan ensi vuonna kertyvän kaikkiaan n. 30 milj. euroa. Kunnallisveroa (ansio- ja pääomaverotuloa) arvioidaan kertyvän n. 22 milj. euroa, mikä on n. 1,4 milj. euroa enemmän kuin Kuntaliiton kuluvan vuoden ennuste on tällä hetkellä. Yhteisöveroa arvioidaan saatavan n. 3,1 milj. euroa, mikä on n. 1 milj. euroa vähemmän kuin kuluvalla vuodelle on arvioitu. Kuluvan vuoden yhteisöveron osuutta nosti 10 prosenttiyksikön määräaikainen korotus. Kiinteistöveroa saataneen lähes saman verran kuin kuluvana vuonna eli n. 4,6 milj. euroa.

Inari

1 000 €

Yhteenveto

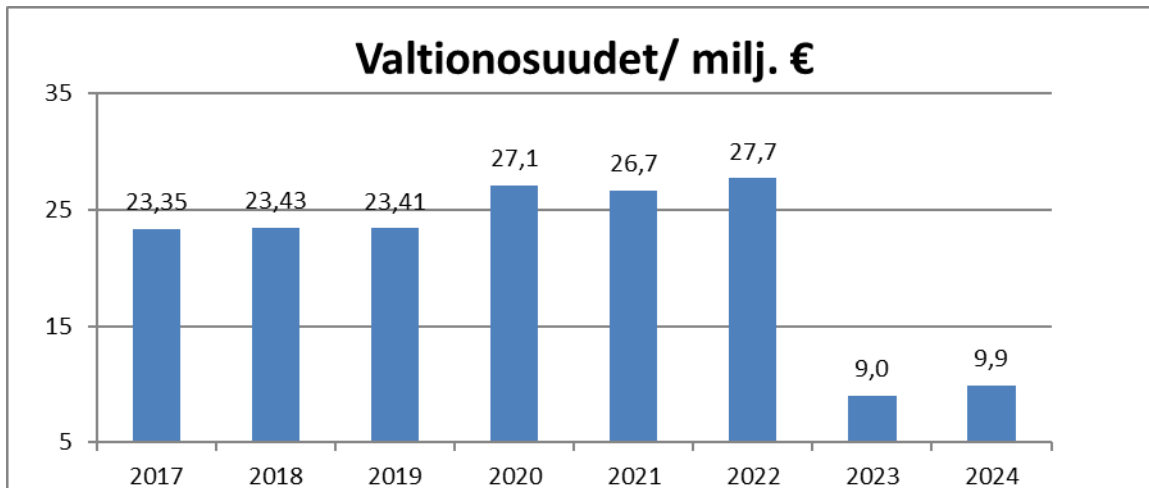
TILIVUOSI	2019	2020	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	20 440	20 976	20 920	22 164	9 340	9 193
Muutos %	-3,2	2,6	-0,3	5,9	-57,9	-1,6
Yhteisövero	2 705	3 041	4 146	3 084	2 270	2 239
Muutos %	8,7	12,4	36,3	-25,6	-26,4	-1,4
Kiinteistövero	4 508	4 228	4 600	4 603	4 603	4 603
Muutos %	2,7	-6,2	8,8	0,1	0,0	0,0
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	27 653	28 245	29 666	29 851	16 212	16 034
Muutos %	-1,2	2,1	5,0	0,6	-45,7	-1,1

4.2 Valtionosuudet

Kuntien valtionosuudet ovat vuonna 2022 yhteensä noin 10,6 miljardia euroa ja kasvavat valtakunnallisesti noin 600 miljoonalla eurolla (6,1 %) vuodesta 2021. Kuntakohtaiset prosenttimuutokset vaihtelevat suuresti mm. väestökehityksestä. Kasvusta noin puolet tulee verotulomenetysten kompensaaion kasvun kautta. Valtionosuuksia korottavat muun muassa 2,5 prosentin indeksikorotus (188 M€), valtionosuuksien korotus (246 M€) sekä tehtävämuutokset (117 M€). (Kuntaliitto 7.10.2021.)

Valtionosuuksia arvioidaan Kuntaliiton mukaan Inarissa kertyvän ensi vuodelle n. 27,7 milj. euroa. Kuluvalle vuodelle valtionosuuksia oli arvioitu n. 26,7 milj. euroa. Ensi vuoden valtionosuudet eivät sisällä koronatukia. Vuosien 2023 ja 2024 ennusteissa on niin ikään huomioitu hyvinvointialueelle siirtyminen. Kuntaliitto julkaisi kuntakohtaisen *jakoavain* –työkalun, jota on voitu käyttää kyseisten vuosien arvioinnissa. Lopulliset päätökset vuoden 2022 valtionosuusrahoituksesta saadaan perinteisesti joulukuun lopussa.

4.3 Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot ovat koko suunnittelukaudella keskimäärin n. 1,8 milj. euron tasolla. Lisäksi ensi vuonna jatketaan alaskirjausohjelmaa heikkokuntoisten rakennusten kohdalla. Lisäpoistoja on tarkoitus tehdä 1,553 milj. euroa. Alaskirjaukset kohdistuvat Inarin koulurakennukseen. Alle 10 000 euron hankintoja ei oteta poistopohjaan. Poistojen määrään vaikuttaa ensisijaisesti kunnan investointiohjelman taso.

	TP 2020	Alkuperäinen TA 2021	TA- muutokset 2021	Muutettu TA 2021	2022	2023	2024	Muutos % TA 2021/2022
Tuloslaskelma ulkoinen								
INARI								
TOIMINTATUOTOT	9 898 688	8 746 728		8 746 728	11 466 133	8 702 173	8 699 285	31,09%
Myyntituotot	1 853 530	1 441 662		1 441 662	2 140 967	1 627 896	1 655 562	
Maksutuotot	2 857 138	3 087 505		3 087 505	3 042 546	545 751	555 029	-1,5 %
Tuet ja avustukset	2 502 690	2 592 922		2 592 922	2 563 643	2 048 101	2 082 579	-1,1 %
Muut toimintatuotot	2 685 329	1 624 639		1 624 639	3 718 977	4 480 425	4 406 115	128,9 %
TOIMINTAKULUT	-60 098 263	-62 484 830	0	-62 484 830	-67 187 984	-32 800 443	-33 568 039	7,5 %
Henkilöstökulut	-27 188 278	-28 521 872		-28 521 872	-29 783 439	-15 526 564	-15 907 611	4,4 %
Palvelujen ostot	-24 582 887	-25 404 432	0	-25 404 432	-25 774 623	-7 293 732	-7 261 809	1,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 473 815	-4 506 382		-4 506 382	-4 704 566	-3 085 774	-3 133 549	4,4 %
Avustukset	-2 282 703	-2 264 521		-2 264 521	-2 461 157	-501 469	-507 615	8,7 %
Muut toimintakulut	-1 570 580	-1 787 623		-1 787 623	-4 464 199	-6 392 904	-6 757 455	
TOIMINTAKATE	-50 199 576	-53 738 102	0	-53 738 102	-55 721 851	-24 098 270	-24 868 754	3,7 %
VEROTULOT	28 244 585	29 753 000		29 753 000	30 007 000	16 300 000	16 400 000	0,9 %
VALTIONOSUUDET	27 129 423	26 664 000		26 664 000	27 700 000	9 352 000	9 883 000	3,9 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	883 304	861 000		861 000	890 760	845 760	835 760	3,5 %
Korkotuotot	123 337	115 000		115 000	124 760	119 760	114 760	8,5 %
Muut rahoitustuotot	913 497	890 000		890 000	895 000	865 000	865 000	0,6 %
Korkokulut	-138 323	-140 000		-140 000	-125 000	-135 000	-140 000	-10,7 %
Muut rahoituskulut	-15 206	-4 000		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0,0 %
VUOSIKATE	6 057 736	3 539 898	0	3 539 898	2 875 909	2 399 490	2 250 006	-18,8 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 616 532	-2 842 643		-2 842 643	-3 356 195	-1 780 000	-1 750 000	18,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 116 532	-1 842 643		-1 842 643	-1 782 500	-1 739 637	-1 673 637	-3,3 %
Kertaluonteiset poistot					-20 554	-40 363	-76 363	
Arvonalentumiset	-500 000	-1 000 000		-1 000 000	-1 553 141			55,3 %
TILIKAUDEN TULOS	3 441 204	697 255	0	697 255	-480 286	619 490	500 006	-168,9 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-65 729	-27 770		-27 770	-46 690	-45 881	-43 615	68,1 %
Rahastojen muutos	-65 729	-27 770		-27 770	-46 690	-45 881	-43 615	68,1 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 375 476	669 485	0	669 485	-526 976	573 609	456 391	-178,7 %

5. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot.

Hanketavoitteet

Hankekohtaisissa tavoitemäärittelyksissä tulee selvittää, onko kyse uus-, laajennus- vai korvausinvestoinnista. Lisäksi tulee esittää, tavoitellaanko investoinnilla palvelutuotannon määrän lisäämistä, palvelukyvyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Investointituloissa tulee eritellä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti.

INVESTOINTISUUNNITELMA 2022 - 2024

Kunnanhallitus

Maanhankinta ja -luovutus	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-50 000	-150 000	-150 000	-150 000
Tulot	50 000	150 000	150 000	150 000
Rahoitusosuudet				
Omaisuuuden myynti	50 000	150 000	150 000	150 000
Netto	0	0	0	0

Hanketavoitteet

Maanhankintaan käytetään maanmyyntitulojen vastaava määrä.

Tiaisen tie	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot		-40 000		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuuden myynti				
Netto	0	-40 000	0	0

Hanketavoitteet

Tiaisen tien korjaus.

Talous- ja palkkahallinnon järjestelmä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-285 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuuden myynti				
Netto	-285 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Sähköinen arkisto	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-45 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu den myynti				
Netto	-45 000	0	0	0
Kirakkajoen luonnonuoman palauttaminen	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-40 000	-40 000		
Tulot	40 000	40 000		
Rahoitusosuudet	40 000	40 000		
Omaisuu den myynti				
Netto	0	0	0	0

Hanketavoitteet

Toteutetaan valtion rahoituksella.

Kunnanhallitus yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-420 000	-230 000	-150 000	-150 000
Tulot	90 000	190 000	150 000	150 000
Rahoitusosuudet	40 000	40 000		
Omaisuu denmyynti	50 000	150 000	150 000	150 000
Netto	-330 000	-40 000	0	0

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Koneet ja kalusto	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-60 000	-10 000	0	0
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu denmyynti				
Netto	-60 000	-10 000	0	0

Hanketavoitteet

v. 2022 Effic-a-ohjelman täydennys 10 000 €

v. 2021-22 valmistelussa on sosiaali- ja terveysosaston alaisen laitekannan myymiseen ja takaisin vuokraukseen liittyvä järjestely. Valmistelu liittyy tulevalle Hyvinvointialueelle siirtyvän omaisuuden uudelleen järjestelyyn. Asia tulee valtuuston käsittelyyn 11.11.2021. Tämän hetkinen myyntituotto kalustosta on 592 593,52 € ja takaisin vuokrauksen kulut ovat vuositasolla noin 93 600 euroa. Vuokrasopimus siirtyy jatkossa tulevan Hyvinvointialueen kustannettavaksi.

Toimintakeskus ja ryhmäkoti	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot		-8 500		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuudenmyynti				
Netto	0	-8 500	0	0

Hanketavoitteet

v. 2022 Olohuoneen kalusteet 8 500 €

Lääkäritoiminta	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-10 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuudenmyynti				
Netto	-10 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Investoinnit esitetään toteuttavaksi leasing-rahoituksella.

Avohoito	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot		-40 000		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuudenmyynti				
Netto	0	-40 000		0

HanketavoitteetKotihoito:

v. 2022 Inarin toimitilojen kalustaminen 25 000 €

v. 2022 kotipalveluauton hankkiminen (pieni auto) 15 000 €

Suun terveydenhuolto	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot				
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	0	0	0	0

Hanketavoitteet

Investoinnit esitetään toteutettavaksi leasing-rahoituksella.

Sos. Ja terv.ltk yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-70 000	-58 500	0	0
Tulot	0	0	0	0
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-70 000	-58 500	0	0

Sivistyslautakunta

Koulujen kalustaminen	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-50 000	-260 000	-450 000	
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-50 000	-260 000	-450 000	0

Hanketavoitteet

2022: Koulukeskuksen kalustaminen 200 000 €. Sevettijärven koulun uudisrakennuksen kalustaminen 60 000 €.

2023: Inarin koulun kalustaminen 350 000 €. Ivalon lukion uudelleen kalustaminen vapaa-aikataloksi 100 000 €.

Kirjasto ja vapaa-aika	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot			-80 000	
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	0	0	-80 000	0

Hanketavoitteet

2023: Pääkirjaston toiminnallinen päivittäminen, kalustaminen 60 000 €. Ivalon Skeittiparkki 20 000 €.

Varhaiskasvatuksen tilat	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot		-50 000		-50 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	0	-50 000	0	-50 000

Hanketavoitteet

2022: Varhaiskasvatuksen lisätilan kalustamiseen Ivalossa 30 000 €. Varhaiskasvatuksen kielipesän kalustaminen Sevettijärvi 20 000 €.

2024: Varhaiskasvatuksen Inarin tilojen uudelleen muokkaus ja kalustaminen 50 000 €.

Siv. Itk yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-50 000	-310 000	-530 000	-50 000
Tulot	0	0	0	0
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-50 000	-310 000	-530 000	-50 000

Tekninen lautakunta

Tiet yms. kiinteät rak.	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-497 000	-1 380 200	-500 000	-500 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-497 000	-1 380 200	-500 000	-500 000

Hanketavoitteet

Inarin katualueet: 365.000 €

- Jousitie

- Jännetie

Huuhkajan tulvapaadon korottaminen tulvarajan yläpuolelle 40.200 €

Katuvalot 390.000 €

Ivalon katujen saneeraus (yhteishanke Inarin Lapin Vesi Oy:n kanssa)

Suunnittelu 2022 85.000 €

Katujen saneeraus 2022- 2027 300.000€/v

Päällystyskohteet 200.000 €

Satamat	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-150 000	-260 000	-150 000	-50 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-150 000	-260 000	-150 000	-50 000

Hanketavoitteet

Nellimin sataman suunnittelu 30.000 €

Kotalahti, kunnostus 30.000 €

Puustellinrannan satama 100.000 €

Inarin kirkonkylän satama-alueen kehittäminen 100.000 €

Nellimin sataman rakentaminen v. 2023 150.000 €

Ulkoilu- ja liikunta-alueet	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-190 000	-185 000		
Tulot	60 000	10 500		
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-130 000	-174 500	0	0

Hanketavoitteet

Inarin latujen lumetusjärjestelmä 150.000 €

Inarin kaukalo, valtion av. 30 % 35000 €

Työautot 2 kpl	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-120 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-120 000	0	0	0

Tekninen ltk. yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-957 000	-1 825 200	-650 000	-550 000
Tulot	60 000	10 500	0	0
Rahoitusosuudet		10 500		
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-897 000	-1 814 700	-650 000	-550 000

Kalatalouden kehittämisrahasto

Veskonien kalasatama	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-368 000	-399 000		
Tulot	284 000	197 000		
Rahoitusosuudet	284 000	197 000		
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-84 000	-202 000	0	0

Hanketavoitteet

Massakoneen hankinnan (netto 12 000 €) ja kalahallin laajennuksen (netto 155 000 €) siirtäminen vuodelta 2021.

Jäähilekone 25 000 euroa ja pakastekontti 10 000 euroa.

Kalatalous yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-368 000	-399 000	0	0
Tulot	284 000	197 000	0	0
Rahoitusosuudet	284 000	197 000	0	0
Omaisuuksienmyynti				
Netto	-84 000	-202 000	0	0

Ruokapalvelu liikelaitos

Koneet ja kalusto	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	0	-100 000	0	-180 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksienmyynti				
Netto	0	-100 000	0	-180 000

Hanketavoitteet

2022: Ruokapalvelu liikelaitos lunastaa Tilapalvelu liikelaitokselta Ivalon vuoropäiväkodin keittiökoneet ja -laitteet n. 27 000 €. Uuden koulukeskuksen keittiön varustaminen mm. ruokailuastiat ja tarjottimet n. 23 000 €. Valmistuskeittiön omavalvontajärjestelmä n. 10 000 €. Maksujärjestelmä henkilökunnan aterioiden sähköiseen perintään n. 10 000 €.

Ivalon alueen jakelukeittiöiden kuljetuskaappien uusiminen sekä Ivalon päiväkodin jää- ja pakastekaappien uusiminen n. 30 000 €.

2024: Inarin koulun keittiön varustaminen mm. koneiden ja laitteiden osalta n. 130 000 €. Inarin päiväkodin keittiön varustaminen mm. koneet ja laitteet n. 50 000 €.

Ruokapalvelu yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	0	-100 000	0	-180 000
Tulot	0	0	0	0
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksien myynti				
Netto	0	-100 000	0	-180 000

Tilapalvelu liikelaitos

Männikön palvelukoti	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot			-100 000	
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksien myynti				
Netto	0	0	-100 000	0

Hanketavoitteet

2023: Kiinteistöä kiertävä ulkoilureitti

Terveyskeskus	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-180 000	-130 000		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksien myynti				
Netto	-180 000	-130 000	0	0

Hanketavoitteet

2022: Lämmönvaihtimen uusinta 30 000€ (siirtyi vuodelta 2021), lämmitysjärjestelmän linjasäädöt ja pesu 50 000€, Ilmanvaihdon peruskorjausta; säätölaitteita, puhaltimia ja moottoreita 50 000€

Pienet hankkeet	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-155 000	-155 000	-155 000	-155 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu denmyynti				
Netto	-155 000	-155 000	-155 000	-155 000

Hanketavoitteet

2022 -2024: Pienet korjaus- ja muutos-työt

Ivalon koulukeskus	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-40 000	-40 000		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu denmyynti				
Netto	-40 000	-40 000	0	0

Hanketavoitteet

2022: Valvonta

Vuoropäiväkoti	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot				
Tulot		27 000		
Rahoitusosuudet				
Omaisuu denmyynti		27 000		
Netto	0	27 000	0	0

Hanketavoitteet

2022: Ruokapalvelu liikelaitos lunastaa keittiökoneet ja -laitteet

Inarin koulun lisätila A	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot				-150 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksien myynti				
Netto	0	0	0	-150 000

Hanketavoitteet

2024: muutokset ja täydennykset varhaiskasvatuksen käyttöön

Inarin koulun lisätila B	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot				-150 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuksien myynti				
Netto	0	0	0	-150 000

Hanketavoitteet

2024: muutokset ja täydennykset varhaiskasvatuksen käyttöön

Inarin koulu	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-80 000	-1 050 000	-50 000	
Tulot		350 000		
Rahoitusosuudet		350 000		
Omaisuuksien myynti				
Netto	-80 000	-700 000	-50 000	0

Hanketavoitteet

2022: liikuntasali 1M€, avustus 350T€. Uusi koulu, rakennuttaminen ja valvonta 50T€

2023: uusi koulu, rakennuttaminen ja valvonta

Tekn.toimen Inarin sosiaali ja huoltotilat	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot		-220 000		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu-denmyynti				
Netto	0	-220 000	0	0

Hanketavoitteet

2022: teknisen toimen työntekijöille sosiaalitilat ja lämpöeristettyä hallitilaa
Inarin hiihtostadionin tontille

Kunnantalo	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	0		-100 000	-1 750 000
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu-denmyynti				
Netto	0	0	-100 000	-1 750 000

Hanketavoitteet

2023: peruskorjauksen suunnittelu ja tutkimukset
2024: peruskorjaus

Ivalon päiväkot	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot		-350 000		
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuu-denmyynti				
Netto	0	-350 000	0	0

Hanketavoitteet

2022: Lisätilat 21 lapsen ryhmälle

Sääsuojahalli	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot			-20 000	
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti				
Netto	0	0	-20 000	0

Hanketavoitteet

2023: Suunnitteluraha 20 000 €.

2025-2026: Uuden jäähallin rakentaminen.

Ryhmäkoti	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-30 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti				
Netto	-30 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Kirjasto	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-30 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti				
Netto	-30 000	0	0	0

Hanketavoitteet

Ivalon lukio	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-30 000		-300 000	
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti				
Netto	-30 000	0	-300 000	0

Hanketavoitteet

2023: Lukiorakennuksen muutokset

Koivikon palvelutalo	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-210 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti				
Netto	-210 000	0	0	0

Tilapalvelu yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-755 000	-1 945 000	-725 000	-2 205 000
Tulot	0	377 000	0	0
Rahoitusosuudet		350 000		
Omaisuuudenmyynti		27 000		
Netto	-755 000	-1 568 000	-725 000	-2 205 000

Saariselän kehittämisrahasto

Rinnealueen maanluov.	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	0	0	0	0
Tulot	150 000	100 000	100 000	100 000
Rahoitusosuudet		0	0	0
Omaisuuudenmyynti	150 000	100 000	100 000	100 000
Netto	150 000	100 000	100 000	100 000

Hanketavoitteet

Vuosille 2022 - 2024: Maanmyyntiä.

Rinnealueen kunnall.tek. Ym.	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-200 000			
Tulot				
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti				
Netto	-200 000	0	0	0

S-selän kehitt.rah. Yht.	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-200 000	0	0	0
Tulot	150 000	100 000	100 000	100 000
Rahoitusosuudet				
Omaisuuudenmyynti	150 000	100 000	100 000	100 000
Netto	-50 000	100 000	100 000	100 000

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Menot	-2 820 000	-4 867 700	-2 055 000	-3 135 000
Tulot	584 000	874 500	250 000	250 000
Rahoitusosuudet	324 000	597 500	0	0
Omaisuuudenmyynti	200 000	277 000	250 000	250 000
Netto	-2 236 000	-3 993 200	-1 805 000	-2 885 000

Keskimäärin kolmessa vuodessa 2022 – 2024

- 2 894 400

6. RAHOITUSOSA JA LAINAKANTA

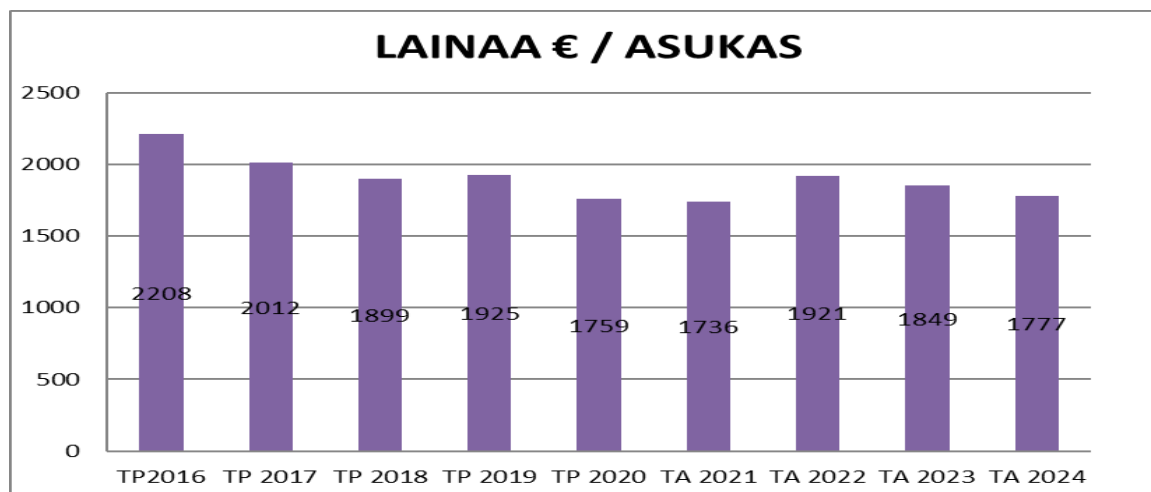
Suunnittelukauden 2022 – 2024 nettoinvestointien määrä keskimäärin on n. 2,9 milj. euroa koko kunnassa.

Ensi vuonna nettoinvestoinnit ovat n. 4 milj. euroa. Vuonna 2022 on varauduttu pitkäaikaisen lainanottoon 3 milj. eurolla. Myös suunnitteluvuosille on suunniteltu lainanottoa 1 milj. euroa vuotta kohti. Lyhytaikaista korotonta tilapäislainaa on edellisten vuosien tapaan varauduttu antamaan mahdollisiin kylien kehittämishankkeisiin yhteensä 0,2 milj. euroa. Kunnanhallitus voi erillispäätöksillä antaa tilapäislainoja mm. kylien EU- tai muihin hankkeisiin.

Suunnitelman mukaisia pitkäaikaisen lainan lyhennyksiä ensi vuonna on n. 1,6 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan määrä olisi suunnittelukauden lopussa 12,4 milj. euroa. Tunnusluku €/asukas olisi tuolloin 1 777 euroa, mikä on edelleen alle valtakunnan tason. Manner-Suomessa tunnusluku on keskimäärin 3 350 €.

Tavoitteena on kunnan kassan pitäminen riittävän vahvana. Ensi vuonna kunnan maksuvalmius on 47 päivää. Maksuvalmiuden hoidon kannalta riittävänä voidaan pitää kahden viikon kassan riittävyyttä.

Tunnusluku *lainanhoitokate* kertoo tulorahoituksen riittävyyden lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Hyvä, kun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun arvo on 1-2. Jos arvo on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Ensi vuonna tunnusluku on vähintäänkin tyydyttävällä tasolla.

LAINAKANTA	PERUSKUNTA	TILAPALVELU	SAARISELÄN KEHITT.RAH.	KOKO KUNTA YHTEENSÄ	Asukkaita	per/as
2022 - 2024	€	€	€	€		€/as
TP 2018	3 942 206	6 400 742	2 775 600	13 118 548		1 899
TP 2019	3 160 888	7 526 454	2 593 000	13 280 342		1 925
TP 2020	3 154 890	8 250 073	730 400	12 135 363		1 768
v. 2021						
*lyhennykset 2021	-705 998	-844 744	-182 600	-1 733 342		
*lainanotto 2021		1 500 000		1 500 000		
31.12.2021	2 448 892	8 905 329	547 800	11 902 021	6855	1 736
v. 2022						
*lyhennykset 2022	-534 398	-844 744	-182 600	-1 561 742		
*lainanotto 2022	1 500 000	1 500 000		3 000 000		
31.12.2022	3 414 494	9 560 585	365 200	13 340 279	6945	1 921
v. 2023						
*lyhennykset 2023	-400 000	-900 000	-182 600	-1 482 600		
*lainanotto 2023		1 000 000		1 000 000		
31.12.2023	3 014 494	9 660 585	182 600	12 857 679	6955	1 849
v. 2024						
*lyhennykset 2024	-400 000	-900 000	-182 600	-1 482 600		
*lainanotto 2024		1 000 000		1 000 000		
31.12.2024	2 614 494	9 760 585	0	12 375 079	6965	1 777

INARIN KUNTA
Rahoituslaskelma 2022-2024

	2020 tp €	2021 ta €	2022 ta €	2023 ts €	2024 ts €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	6 057 735	3 539 898	2 875 909	2 399 490	2 250 007
Peruskunta	4 581 968	2 532 194	2 041 177	1 610 740	1 461 361
Elinvoimalk/ Elinkeinot & kehitys Nordica	109 981	0	0	0	0
Tilapalvelu liikelaitos	1 293 142	746 432	556 919	420 527	421 769
Ruokapalvelu liikelaitos	-253 611	19 992	-3 427	87 811	87 306
Kalatalouden kehittämisrahasto	141 060	101 930	121 690	121 380	121 065
Saariselän kehittämisrahasto	185 195	139 350	159 550	159 032	158 506
Korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 635 327	-2 820 000	-4 867 700	-2 055 000	-3 135 000
Peruskunta	-1 698 609	-1 497 000	-2 423 700	-1 330 000	-750 000
Tilapalvelu liikelaitos	-1 628 832	-755 000	-1 945 000	-725 000	-2 205 000
Ruokapalvelu liikelaitos	-11 379		-100 000		-180 000
Kalatalouden kehittämisrahasto	-43 350	-368 000	-399 000		
Elinkeinot ja kehitys Nordica					
Saariselän kehittämisrahasto	-253 157	-200 000			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	271 769	324 000	597 500	0	0
Peruskunta	234 169	40 000	50 500		
Tilapalvelu liikelaitos			350 000		
Kalatalouden kehittämisrahasto	37 600	284 000	197 000		
Elinkeinot ja kehitys Nordica					
Saariselän kehittämisrahasto					
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulot	213 134	200 000	277 000	250 000	250 000
Peruskunta	190 436	50 000	150 000	150 000	150 000
Saariselän kehittämisrahasto (rinne)		150 000	100 000	100 000	100 000
Tilapalvelu liikelaitos	22 698		27 000		
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 907 311	1 243 898	-1 117 291	594 490	-634 993
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-290 385				
Antolainasaamisten vähennykset	141 334	200 000	200 000	200 000	200 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen lisäys	2 500 000	1 500 000	3 000 000	1 000 000	1 000 000
Peruskunta	700 000		1 500 000		
Tilapalvelu liikelaitos	1 800 000	1 500 000	1 500 000	1 000 000	1 000 000
Saariselän kehittämisrahasto					
Lyhytaik.lainojen lisäys peruskunta					
Pitkäaik.lainojen vähennys	-3 645 007	-1 733 342	-1 561 742	-1 482 600	-1 482 600
Peruskunta	-546 996	-705 998	-534 398	-400 000	-400 000
Tilapalvelu liikelaitos	-1 235 411	-844 744	-844 744	-900 000	-900 000
Saariselän kehittämisrahasto	-1 862 600	-182 600	-182 600	-182 600	-182 600
Lyhytaik. lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	327				
Saamisten muutos	-2 111 500	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Korottomien velkojen muutos	2 154 779				
Rahoituksen rahavirta	-1 250 452	-33 342	1 638 258	-282 600	-282 600
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 656 859	1 210 556	520 967	311 890	-917 593
Lainakannan muutos					
Lainakanta 31.12.	12 135 363	11 902 021	13 340 279	12 857 679	12 375 079
Asukkaita 31.12.	6 862	6 855	6 945	6 955	6 965
KUNTALAINA €/ASUKAS	1 768	1 736	1 921	1 849	1 777
Kassavarat 1.1.	6 391 485	8 048 345	9 258 901	9 791 868	10 115 758
Kassavarat 31.12.	8 048 345	9 118 901	9 591 868	9 915 758	8 998 165
Kassan riittävyys, pv	43	49	47	96	81
Lainanhoitokate	1,64	1,96	1,79	1,57	1,47

7. HENKILÖSTÖOHJELMA

HENKILÖSTÖOHJELMA 2022

	Lukumäärä		Lukumäärä			
KUNNANHALLITUS	TP2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
kunnanjohtaja	1	1	1			
KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ	1	1	1	1	1	1
HALLINTO-OSASTO						
Hallinto						
hallintojohtaja	1	1	1			
viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö	1	1	1			
arkistosihteeri	1	1	1			
talouspäällikkö	1	1	1			
hallintosihteeri	1	1	1			
toimistosihteeri	3	3	3			
hyvinvointikoordinaattori	1	1	1			
atk-päällikkö	1	1	1			
harjoittelija (3 kk)						
ELINVOIMAPALVELUT						
Elinkeinojohtaja	1	1	1			
kehittämiskoordinaattori	1	1	1			
kv. asioiden koordinaattori	1	1	1			
yht. asiantuntija	1	1	1			
HALLINTO-OSASTO YHTEENSÄ	14	14	14	14	14	14
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS						
Ivalon valmistuskeittiö						
ruokapalvelujohtaja	1	1	1			
ruokapalvelu esimies	1	1	1			
dieettikeittäjä	1	1	1			
keittäjä	3	3	3			
ravitsemistyöntekijä (keittiöap.)	4	4	4			
ravitsemistyöntekijä (ruoanjakaja)	6,76	6,76	6,76			
Yhteensä	16,76	16,76	16,76	15,76	15,76	15,76
Inarin valmistuskeittiö						
keittäjä-työnjohtaja	1	1	1			
ravitsemistyöntekijä (keittiöap.)	1	1	1			

	Lukumäärä Lukumäärä					
	TP2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
ravitsemistyönt./peruspalveluteht. (ruoanjakaja)	0,2	0,2	0,2			
Yhteensä	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
RUOKAPALVELU-LIIKELAITOS YHT.	18,96	18,96	18,96	17,96	17,96	17,96

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO

Hallinto

sosiaali- ja terveysjohtaja	1	1	1
hallintosihteeri	1	1	1
hallinto yhteensä	2	2	2

Sosiaalityö

sosiaalityön johtaja	1	1	1
sosiaalityöntekijä	5	5	5
toimistosihteeri	1	1	1
perhetyöntekijä	1	1	1
päihdetyöntekijä	1	1	
sosiaalihjaaja	2	2	3
sosiaalityöntekijä määräaik. (1)			
perhetyöntek. Määräaik. (2)			
Sosiaalityö yhteensä	11	11	11

Avohoito

avohoidon johtaja	1	1	1
toimistosihteeri	2	2	2

Avosairaanhoito

vastaava sairaanhoitaja	1	1	1
terveydenhoitaja	7,5	7,5	6,5
kansanterveyshoitaja	2	2	3
terveyskeskusavustaja	3,5	3,5	3,5
sairaanhoitaja	4	4	4
puheterapeutti	1	1	1
perheohjaaja	1	1	1

Mielenterveys-perheneuvola

psykologi	1	1	1
psykiatrinen sairaanhoitaja	3	3	3

Tukipalvelut

bioanalyttikko	2	2	2
terveyskeskusavustaja	1	1	1
röntgenhoitaja	1	1	1
fysioterapeutti	4	4	4

	Lukumäärä		Lukumäärä			
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
materiaalihoitaja	0,5	0,5	0,5			
välinehuoltaja	1	1	1			
Kotihoito						
palveluohjaaja*	1					
nimikemuutos vastaava palveluohjaaja*		1	1			
fysioterapeutin toimi	1	1	1			
Kotihoito/kenttätyö						
Sairaanhoitaja	2	2	2			
lähihoitaja	10	10	11			
kodinhoitaja	3	3	2			
- kodinhoitajien toimien vapautuessa/kouluttautuesssa nimike muutetaan lähihoitajan toimeksi hoiva-avustaja	2	1	1			
Kotihoito, Palvelukeskus Koivikko						
vastaava sairaanhoitaja			1			
lähihoitajan toimi muutetaan vast.sh.						
lähihoitaja	11	13	13			
kodinhoitaja	1	1	1			
kodinhoitajien toimien vapautuessa/kouluttautuesssa nimike muutetaan lähihoitajan toimeksi						
hoiva-avustaja	1	1				
ravitsemustyöntekijä			1			
saamenkielinen kylätyöntekijä	3	3	3			
Avohoito yhteensä	71,5	72,5	73,5			
Lääkäritoiminta						
johtava lääkäri	1	1	1			
terveyskeskuslääkäri	5	5	5			
terveyskeskusavustaja 50%	0,5	0,5	0,5			
Lääkäritoiminta yhteensä	6,5	6,5	6,5			
Laitoshoidon ja asumispalvelut						
laitoshoidon johtaja	1	1	1			
toimistosihtööri	1	1	1			
Vuodeosasto						
osastonhoitaja	1	1	1			
sairaanhoitaja	12	12	14			
kätilö	5	5	5			
lähihoitaja	9,5	9,5	10,5			

	Lukumäärä		Lukumäärä			
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
osastosihteeri	1	1	1			
saamenkielinen lähihoitaja	1	1	1			
fysioterapeutti	1	1	1			
Männikön palvelukoti						
vastaava sairaanhoitaja	1	1	1			
lähihoitaja (Hilla/Puolukka)	20	32	36			
fysioterapeutti	1	1	1			
hoiva-avustaja	1	1	1			
ravitsemistyöntekijä (perusp.)/laitoshuoltaja	1	1	1			
hoitoapulainen	1	3	3			
saamenkielinen lähihoitaja	1	2	2			
sairaanhoitaja		2	2			
kodinhoitaja	1	1	1			
(Ryhmäkoti Mustikka)						
lähihoitaja	6					
hoitoapulainen	1					
saamenkielinen lähihoitaja	1					
sairaanhoitaja	1					
(Rymäkoti Kaarnikka)						
sairaanhoitaja	1					
lähihoitaja	6					
hoitoapulainen	1					
Kehitysvammaisten ryhmäkoti						
hoitaja	1	1	1			
lähihoitaja	8	8	9			
hoitoapulainen	1	1	1			
Toimintakeskus						
kehitysvammahuollon ohjaaja	1	1	1			
ohjaaja	2	2	2			
lähihoitaja	2	2	2			
LAITOSHOITO- JA ASUMISPALVELUT						
YHTEENSÄ	91,5	91,5	99,5			
Suun terveydenhuolto						
terveyskeskushammaslääkäri	4	4	4			
suuhygienisti	1	1	1			
hammashoitaja	6	6	6			

	Lukumäärä TP 2020	Lukumäärä TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
Suun terveydenhuolto yhteensä	11	11	11			
Ympäristövalvonta						
Inari ja Utsjoki v. 2008 -isäntäkuntana Inari						
kunnaneläinlääkäri	3	3	3			
terveydensuojelutarkastaja	2	2	2			
Maaseututoimi						
maataloussihteeri	1	1	1			
Ympäristövalvonta ja maaseututoimi y	6	6	6			

SOSIAALI- JA TERVEYSOSASTO YHTEENSÄ

199,5 200,5 209,5

Tilapäiset määräaikaiset

eläinlääkäri	0,25	0,25	0,25
sosiaalityöntekijä			1
lastensuojelun perhetyöntekijä	2	2	2
ympäristötarkastaja	0,5		

SIVISTYSOSASTO

Hallinto

sivistysjohtaja	1	1	1			
hallintosihteeri	1	1	1			
toimistosihteeri	1,5	1,5	0,5			
sosiaalityöntekijä	1	1	1			
psykologi	1	1	1			
Yhteensä	5,5	5,5	4,5	4,5	4,5	4,5

Perusopetus

rehtori	2	2	2			
toimistosihteeri	2	2	2,5			
opettajaviranhaltija	70	69	69			
joista inarinsaamenkielisessä ja inarin- saamenkielen opetuksessa	6	6	4			
joista koltansaamenkielisessä ja kolta- saamenkielen opetuksessa	1	1	1			
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	9	9	9			
tuntiopettaja (päätoiminen)	1	1	1			
joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjoissaamenkielen opetuksessa	1	1	1			
koulunkäynninohjaaja	13	14	16			
Yhteensä	88	88	90,5	90,5	90,5	90,5

	Lukumäärä		Lukumäärä			
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
Tilapäinen määräaikainen henkilöstö						
tuntiopettaja (päätoiminen)	4	5	6			
* joista inarinsaamenkielisessä ja inarin- saamen kielen opetuksessa	2	2	2			
*joista pohjoissaamenkielisessä ja pohjois- saamen kielen opetuksessa			2			
koulunkäynninohjaaja	5	5	5			
Lukio						
rehtori	1	1	1			
toimistos sihteeri	0,5	0,5	0,5			
opettajaviran haltija	8	8	8			
Yhteensä	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Kansalaisopisto						
rehtori	1	1	1			
opettajaviran haltija	1	1	1			
suunnittelija-opettaja	1	1	1			
tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	5			
Yhteensä	9	9	8	8	8	8
Kirjasto						
kirjastotoimen johtaja	1	1	1			
kirjastonhoitaja	2	2	2			
kirjastovirkailija	3	3	3			
kuljettaja-virkailija	1	1	1			
Yhteensä	7	7	7	7	7	7
Kulttuuritoiminta						
kulttuurisihteeri	1	1	1			
Yhteensä	1	1	1	1	1	1
Vapaa-aikatoimi						
vapaa-aikasihteeri	1	1	1			
erityisryhmien liikunnanohjaaja	1	1	1			
uinninvalvoja-uimaopettaja	1	1	1			
liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2			
nuoriso-ohjaaja	2	2	2			
viestintäpajan toiminnanohjaaja	1	1	1			
etsivän nuorisotyön ohjaaja	1	1	1			
Yhteensä	9	9	9	9	9	9

	Lukumäärä	Lukumäärä				
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
Varhaiskasvatus						
varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1			
varhaiskasvatusyksikön johtaja	1	1	1			
varh.kasv. erityisopettaja	1	1	1			
toimistosihteeri*	1,5	1,5	2			
* lisäys 0,5/kielipesät liikkeensiirto						
Päiväkodit						
päiväkodinjohtaja	3	3	3			
varh.kasv. opettaja *	11	13	15			
varh.kasv. erityisopettaja	1	1	1			
ryhmäavustaja**	2,5	2,5	4			
lastenhoitaja ***	19	18	19			
päiväkotiapulainen	2	1	1			
keittäjä-päiväkotityöntekijä		1	1			
* 1.8.2022 alkaen 2 uutta tointa Ivalon pk ja Inarin pk						
** 1.8.2022 alkaen 1,5 uutta tointia Ivalon pk ja Inarin pk						
***1.8.2022 alkaen uusi toimi Inarin pk						
Perhepäivähoito ja kielipesät						
perhepäivähoitaja *	17	16	13			
lastenhoitaja **	4	13	13			
varhaiskasvatuksen opettaja			2			
hallintopäällikkö (inarinsaamen kielipesä)		1	0			
toimistosihteeri ***)			0,5			
*) nimikkeenmuutos 2 pph lastenh. toimeksi, 1 lakkautus						
**) + 9 lh/kielipesät 1.8.21. Nimikemuutokset 2 lh opettajan toimeksi: 1 Kielipesään ja 1 Päivänsineen						
***) hallintopäällikön uudelleen sijoittaminen ja palvelussuhteen tehtävänmuutos toimistosihteeriksi						
Varhaiskasvatus yhteensä	64	74	77,5	77,5	77,5	77,5
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ	193	203	207	207	207	207
TEKNINEN OSASTO						
Hallinto						
tekninen johtaja	1	1	1			
hallintosihteeri	1	1	1			
toimistosihteeri	1	1	0,5			
Yhteensä	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
Rakennusvalvonta						
rakennustarkastaja	1	1	1			
tarkastusinsinööri	1	1	1			
lupasihteeri	1	1	1			
suunnitteluinsinööri			0,5			

	Lukumäärä Lukumäärä					
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	2023	2024	2025
Yhteensä	3	3	3,5	3,5	3,5	3,5
Yhdyskuntasuunnittelu						
kaavoitusinsinööri	1	1	1			
mittausinsinööri	1	1	1			
kaavasuunnittelija	2	2	2			
Yhteensä	4	4	4	4	4	4
Yhdyskuntarakentaminen						
maanrakennusmestari	1	1	1			
reittimestari	1	1	1			
suunnitteluinsinööri			0,5			
varastonhoitaja-työvalmentaja	1	1	1			
kunnossapitotyöntekijä**	4	5	7			
työvalmentaja	1	-1				
Yhteensä	8	8	10,5	10,5	10,5	10,5
** 2 uutta työsuhdetta						
TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ	18	18	20,5	20,5	20,5	20,5
TILAPALVELU-LIIKELAITOS						
kiinteistöpäällikkö	1	1	1			
projekti-insinööri	1	1	1			
TILAPALVELU-LIIKELAITOS YHTEENSÄ	2	2	2	2	2	2
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	446,46	457,46	472,96	262,46	262,46	262,46
Muutos henkilöä		11	15,5	-210,5		
muutos, %		2,46	3,39	-44,51		